

LITERATUURLIJST SOCIALE ZEKERHEID

2. WETTEN EN MAATREGELLEN

[NB. Vergelijk ook de literatuuropgaven over algemene onderwerpen (1), inzake afzonderlijke archiefvormende instanties (3) en personen (4) en regionaal/locaal (5)]

2.1. ALGEMEEN/MEERDERE WETTEN EN MAATREGELLEN

[hieronder ook handboeken over arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht]

Amelink, H.

De sociale wetgeving: wettelijke arbeidersbescherming, sociale verzekeringswetgeving, internationale organisatie van den arbeid, bedrijfsorganisatie en bedrijfsradenwet

Hoorn, 1934. 149 p.

Bakels, H.L.

Arbeidswetgeving

Deventer, 1975, 3de druk

Beekman, A.W., E. Boekman, W.J.J. Bronkhorst

Practische handleiding voor de sociale verzekeringswetgeving (invaliditeitswet, vrijwillige ouderdomsverzekering, ziekwet, radenwet, ongevallenwet)

Amsterdam [Rijksverzekeringsbank], 1919. 239 p.

Berger, J.A.

“De sociale verzekering in de jaren 1923-1926”, in:

De Vakbeweging, 9 (1929), p. 12-18 en 110-118

[over de financiële aspecten]

Folkerts, K.

Invaliditeitswet, ongevallenwet en ziekwet op de helling

[Z.pl.], 1962. 25p.

Gilst, W. van

Sociale verzekering. Overzicht van de voornaamste bepalingen der verzekeringswetten

(Ongevallenwet, Werkloosheidsbesluit, Werkloosheidsverzekeringsnoodwet, Invaliditeitswet, Ouderdomswet, Ziekwet en Radenwet)

's-Gravenhage, 1920; 2de bijgewerkte druk Den Haag, 1921

Grinten, W.C.L. van der

De verplichtingen van den werkgever, krachtens de verschillende sociale verzekeringswetten en de besluiten vereveningsheffing, loonbelasting en commissarissenbelasting

Alphen aan den Rijn, 1942. 92 p.

[vele herdrukken]

Guasco, R.A.F. de, R.H. van der Meer en J.A. Huij

Het sociaal verzekeringsrecht in Nederland

Alphen aan den Rijn, 1971. 391 p.

[bespreking door J. Mannoury in het Sociaal Maandblad Arbeid, 26 (1971), p. 442-444]

Hamel, J.A. van

Rapport over den stand der Ouderdoms- en Invaliditeitsverzekering in Duitschland en Oostenrijk
Amsterdam, 1906

[Prae-adviezen Vereeniging voor de Staathuishoudkunde en de Statistiek, 1906]

Helm, G.M. van der
De wetgeving op het armwezen
Veendam, 1890. 383 p.

Hoeven, G.W.F. van, en J.H.J. Schouten
De steunverleening aan werklooze arbeiders (steunverleening, werkverschaffing, werken voor den steun, levensmiddelendistributie, B-steun, spaarregeling, steun aan kleine grondgebruikers, werkloosheidssubsidiefonds)

Alphen aan den Rijn, 2de vermeerderde druk, 1934

Alphen aan den Rijn, 3de vermeerderde druk, 1936

Alphen aan den Rijn, 4de vermeerderde druk, 1938, 484 p.

[G.W.F. van Hoeven was hoofdinspecteur voor de steunverlening]

H. Kahrel
Vraagstukken van internationale ongevallenwetgeving
Alphen aan den Rijn, 1937

Keesing, I.G.
De nieuwe verzekeringswetten. De Radenwet, Invaliditeitswet en Ouderdomswet 1919
Amsterdam en Rotterdam, 1920

Kruisinga, G.C.J.
De ziekte-, ongevallen- en invaliditeitsverzekering in onze sociaal-geneeskundige wetgeving
Amsterdam, 1925. 136 p.

Kupers, E.
“Vijf en twintig jaar sociale verzekering”, in:
De Vakbeweging, 8 (1928), p. 232-237

Mannoury, J.
Sociale rechten, een kleine wegwijzer in de doolhof der sociale wetgeving ten dienste van de leden van het N.V.V., door J. Mannoury, bewerkt volgens de stand der wetgeving op 1 januari 1954 door F.C. Kooijman
Amsterdam [Nederlands Verbond van Vakverenigingen], 1954. 76 p.

Merk, W.F.
Vraagbaak der sociale verzekeringswetten ten behoeve van advocaten, accountants, loonadministrateurs, bedrijfsleiders, hoofdboekhouders, belastingconsulenten, maatschappelijke werkers ...
Haarlem, [1958], 10de druk. 236 p.

Michielsen, A.B.
“Sociale wetgeving”, in:
Leerboek van de sociale hygiëne en van de sociale wetgeving (Roermond-Maaseik, 1934), p. 549-578.

Molenaar, A.N.
Arbeidsrecht
deel I. Zwolle, 1953.
deel II, A en B. Zwolle, 1957.
totaal 2277 p.

[bespreking door M.B. Vos in Sociaal Maandblad, 14 (1959), p. 534-539; hoofdstuk V, p. 1480-2106 handelt over de sociale verzekeringen]

Muntendam, P.
De sociale-verzekeringswetten
Groningen, 1937

Noordam, F.M.
Socialezekerheidsrecht
5de druk, Deventer, 2000. 475 p.

Noordam, F.M., en L. Opheikens (red.)
Sociale zekerheidswetgeving
Deventer, 1983, 410 p.
[Kluwers wetboeken en wetten, 9]

Noordam, F.M., en L. Opheikens (red.)
Sociale zekerheidswetgeving: stelselherziening
Deventer, 1986. 136 p.
[Kluwers wetboeken en wetten, 9a]

Opheikens, L.
Schematisch overzicht van de sociale verzekeringswetten
Deventer, Kluwer, 1985, 49ste druk [1ste druk: 1957]
[Verschijnt twee keer per jaar. Van 1957-1978 verschenen als bijlage bij: *De sociale verzekeringswetten*]

Oudegeest, J.
De sociale wetgeving
Amsterdam, 1925. 60 p.

Pothuis, S.J.
“Een en ander over de uitvoering der invaliditeits-, ouderdoms- en ongevallenwetten, in:
De Vakbeweging, 7 (1927), p. 375-380.

Remijn, A.
De sociale verzekeringswetgeving in Nederland
Groningen, 1952, 2de druk met vragenboekje. 167 p. ; 1957, 3de druk. 182 p.
[schrijver is voorzitter van de Raad van Arbeid in Amersfoort en docent aan de cursus sociale verzekering; een leerboek bestemd voor uitvoerend personeel]

Santbrink, J. van
Ongevallenverzekering. Handboek voor de studie en toepassing van: de ongevallenwet 1921, de land- en tuinbouwongevallenwet 1922 en de beroepswet
Maastricht, 1940. 206 p.
[Handboeken sociale verzekering, nr. 1]

Schenk Brill, A.M. van
Is verzekering noodzakelijk en ingrijping door den staat noodig? Een overzicht van het verzekeringswezen in Duitschland, Oostenrijk-Hongarije, Frankrijk, Belgie, Denemarken, Engeland en Nederland, benevens een korte schets der Ongevallenwet 1901 en een overzicht van het Wetsontwerp Ziekteverzekering 1907
Amsterdam, 1906. 48 p.

Sociale verzekeringswetten bibliotheek

IJmuiden, 1964-....., .. dln.
[Losbladig]

Sociale verzekeringswetten [onder hoofdred. van W.J.P.M. Fase e.a.]
Deventer, 19**-19**, 12 dln. in ... bnd.
[Vervolg op *De sociale verzekeringswetten*, delen I en II]

De sociale verzekeringswetten [onder red. van J.J.M. Veraart]
Deventer, 1953-....., 2 dln. in 9 bdn.
[I. 1. Wet op de sociale verzekeringsbank en de raden van arbeid. Coördinatiewet sociale verzekering. Algemene ouderdomswet. 2. Algemene weduwen- en wezenwet. Algemene kinderbijslagwet. Kinderbijslagwet voor loontrekkenden. 3. Algemene wet bijzondere ziektekosten.
II. Werknemersverzekeringen c.a. 1. Organisatiewet sociale verzekering. Ziektewet 1967. Wet overgangsregeling Ziektewet. 2. Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering. Wet overgangsregeling arbeidsongeschiktheidsverzekering. Liquidatiewet ongevallenwetten. Liquidatiewet invaliditeitswetten. Algemene arbeidsongeschiktheidswet. Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen. 3. Werkloosheidswet. 4. Ziekenfondswet. 5. Pensioen- en spaarfondsenwet. Bedrijfspensioenfondsenwet. Beroepspensioenregelingenwet. Ouderdomswet 1919 (VOV). 6. Beroepswet. Internationaal sociaal verzekeringsrecht. Diversen]

De sociale verzekeringswetten [hoofdred. L. Opheikens en H.K. Rikkert]
Deventer, 1965-....., ... dln
1. Algemeen deel. 2: Internationaal sociaal verzekeringsrecht. 3. Coördinatiewet Sociale Verzekering/Premieheffing. 4. Algemene Ouderdomswet/Algemene Weduwen- en Wezenwet. 5. Pensioenen. 6 Algemene Kinderbijslagwet. 7. Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. 8. Ziekenfondswet. 9. Ziektewet. 10. Algemene Arbeidsongeschiktheidwet. 11. Wet op de arbeidsongeschiktheidverzekering. 12. Werkloosheidswet. 13. IWS/TW. M.i.v. 1992 dl.1 gesplitst in: Dl. 1A: Algemeen deel, Dl. 1B: Beroepsrecht, Dl. 3 gesplitst in: 3A: Coördinatiewet SV, dl. 3B: Heffingen.]

De sociale voorzieningen en het gemeentepersoneel. Beknopte toelichting omtrent den inhoud en de financieele en comptabele uitvoering van de Ongevallenwet, de Invaliditeitswet, het besluit op de Vereveningsheffing 1941, de Ziektewet, de Kinderbijslagwet en het Ziekenfondsenbesluit
Alphen aan den Rijn, 1942

Treub, M.W.F.
De sociale verzekering. Memorie van toelichting op de ontwerpen Organisatiewet en wetten tot wijziging der invaliditeits- en ziektewet van ... Treub
Haarlem, 1915. 64 p.

Ubbink, J.W.
Ongevallen-, ziekengeld- en invaliditeitsverzekering
Amsterdam, 1962. 215 p.

Veldkamp, G.M.J., en A.L.M. Verhoeven
De sociale verzekeringswetten in de practijk
Amsterdam, 1955. 190 p.

Verzameling van verordeningen, reglementen en instructien betreffende het armwezen, bijgewerkt tot 1 October 1891
[Amsterdam], 1891. 126 p.

Visser, W.H.

De groei van de materieel-juiste-toets in de Ongevallenwet 1901/ Beroepswet 1902 naar de redelijkheidstoets in de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering 1966 en de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet 1976

Sneek, 1985. 100 p.

[Doctoraalscriptie Subfaculteit Sociale Wetenschappen Leeuwarden]

2.2. AFZONDERLIJKE WETTEN EN MAATREGELEN

[Chronologisch ca. 1890-1967]

Ongevallenwet (1901)

(Staatsblad 1901, nr. 1)

Vooraf

(tot 1 januari 1903)

Cort van der Linden, P.W.A.

"Aansprakelijkheid der werkgevers voor ongelukken der werklieden", in:
Themis, 1885

Emants, G.

"Buitenlandse mededinging in verband met dwangverzekering tegen ongelukken", in:
Sociaal Weekblad, 1 (1887), p. 317-318

+

discussie met H.B. Greven, p. 326-327, 333-334 en 343-344

Greven, H.B. en J.C. de Marez Oyens

"Prae-adviezen betreffende de vraag: Is het wenschelijk ten bate der arbeiders een dwangverzekering in te voeren, voor zoover betreft de gevolgen van ongelukken in de uitoefening van het bedrijf ondervonden", in:

Handelingen der Nederlandsche Juristen-Vereeniging, 18 (1887), I, p. 109-143

[gegevens uit dit advies lagen ten grondslag aan de wetsontwerpen van 1897 en 1898]

NN

"Een beaamd pleidooi", in:

Sociaal Weekblad, 1 (1887), p. 375-377

[reactie op voorgaande titel]

Gosschalk, J.

"Verzekering van werklieden tegen ongelukken", in:

Sociaal Weekblad, 2 (1888), p. 79

Beijen, K.H.

"Verzekering tegen ongelukken", in:

Sociaal Weekblad, 2 (1888), p. 150-152

Mouton, J.Th.

"De Nederlandsche Vereeniging ter Voorkoming van Ongelukken in Fabrieken en Werkplaatsen", in:

Sociaal Weekblad, 5 (1891), p. 89-90

Westerouen van Meeteren, F.W. van,

"Ongelukken- en invaliditeitsverzekering", in:

Sociaal Weekblad, 5 (1891), p. 281-282

Jacobs, Aletta
"Beroepsziekten", in:
Sociaal Weekblad, 8 (1894), p. 101-103 en 109-111

Mulder, P.L.
De rechten der arbeiders bij collectieve verzekering tegen ongelukken
Amsterdam, 1895.

Regout, L.H.W.
Over het wetsontwerp tot wettelijke verzekering van werklieden tegen de gevolgen van ongevallen in bepaalde bedrijven
Amsterdam, 1897. 77 p.
[dissertatie bij prof. P.W.A. Cort van der Linden; schrijver was minister van Waterstaat van 1909 tot 1913; pleitte als lid van de Eerste Kamer voor invoering van de wetten van Talma]

Tjeenk Willink, P.
"De ongevallenwet", in:
Sociaal Weekblad, 11 (1897), p. 77-78 en 85-87

Mouton, J.Th.
"Ongelukken-verzekering", in:
Sociaal Weekblad, 11 (1897), p. 120-121 en 125-127

Tutein Nolthenius, R.P.J.
De Duitse ongevallenverzekering in de praktijk
Haarlem, 1897.

Tutein Nolthenius, R.P.J.
"Ongevallenverzekering", in:
De Gids, 1897

Verstijnen, F.
Beschouwingen over het bij de Tweede kamer der Staten-Generaal ingekomen ontwerp van Wet tot wettelijke verzekering van werklieden tegen de geldelijke gevolgen van ongevallen in bepaalde bedrijven
Den Haag, 1897.
[schrijver was een der directeurs van de 'Onderlinge Verzekeringsmaatschappij']

[Henny, C.]
Opmerkingen naar aanleiding van het ontwerp van "Ongevallenwet 1898"
Zutphen, [1898]. 18 p.

Huët, Paul A.
"Het ontwerp der ongevallenwet 1898", in:
Sociaal Weekblad, 12 (1898), p. 178-179

Tjeenk Willink, P.
De organisatie in het ontwerp-ongevallenwet
[Z.pl.], [1898]. 28 p.
[Overdruk uit: *Vragen des tijds*, 1899, I, p. 1-28]

Domela Nieuwenhuis, Ferdinand

Een vergeten hoofdstuk. Blanke slaven. Een supplement op het historisch gedenkboek Eene halve eeuw 1848-1898

Amsterdam, 1898. 89 p.

Schaper, J.H.

"De Ongevallenwet", in:

De Nieuwe Tijd, 3 (1898/99), p. 702-716, en 4 (1899/1900), p. 433-456

[kritische bespreking van het wetsontwerp van 1898 en van de parlementaire behandeling]

Vooys, Is. P. de

"Het nijverheidsongeval in Nederland", in:

Vragen des Tijds, 1899, I, p. 159-174

P.T.W.

"De kosten der ongevallen-verzekering", in:

Sociaal Weekblad, 13 (1899), p. 186-188

Marken, J.C. van

"Brief over het ontwerp-ongevallenwet", in:

Sociaal Weekblad, 13 (1899), p. 202-203

O [pseudoniem]

"Het ontwerp der ongevallenwet 1899 en de Deensche wet tot regeling van verzekering van arbeiders tegen de gevolgen van ongelukken bij bepaalde werkzaamheden", in:

Sociaal Weekblad, 13 (1899), p. 508-509

Bramsen, L.

Wettelijke regeling van schadevergoeding aan arbeiders wegens ongelukken in gevaarlijke bedrijven

Zutphen, 1899. 44 p.

[vertaling uit het Deens; Ludvig Bramsen overleed in 1914]

Enschedé, J.

Het beginsel van de Ongevallenwet

Haarlem, 1899. 16 p.

[Kuyper, A.]

Amendement-Kuyper op de Ongevallenwet

Leiden, 1899, 102 p.

Smissaert, H.

Het ontwerp "Ongevallenwet 1899" uiteengezet en beoordeeld

's-Gravenhage, 1899. 78 p.

Smissaert, H.

"Een Engelsche en een Nederlandsche Ongevallenwet", in:

De Economist, 1900, p. 201-214 en 257-274

+

reactie door R. Macalester Loup, in:

De Economist, 1900, p. 357-364

NN

"Daar is de staat niet voor", in:

Sociaal Weekblad, 14 (1900), p. 265-267

[over verwerping van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer]

+

discussie waaraan deelnemen redactie, D.W. Stork en R.A. de Monchy:
Sociaal Weekblad, 14 (1900), p. 289-292, 307-308 en 321

Visser, S.J.
"Hetgeen noodig is", in:
Sociaal Weekblad, 14 (1900), p. 354-355

NN
"De Ongevallen-wet en de woordvoerders onzer richting in de Tweede Kamer", in:
Sociaal Weekblad, 14 (1900), p. 509-511, 521-523 en 529-531

NN
"Publiek- en privaatrecht", in:
Sociaal Weekblad, 14 (1900), p. 589-590

Kam, J.B.
"De Nederlandsche werkgevers en de ongevallenwet":, in:
Sociaal Weekblad, 14 (1900), p. 32 en 70

Monchy, R.A. de
"De Vereeniging van Nederlandsche Werkgevers en de Ongevallenwet", in:
Sociaal Weekblad, 14 (1900), p. 46-47

NN
"Het nieuwe ontwerp der Ongevallenwet", in:
Sociaal Weekblad, 14 (1900), p. 340-342

Geen patroonswet. Vlugschrift, uitgegeven door het Landelijk Komitee voor de Ongevallenwet
Amsterdam, [ca. 1900]. 40 p.

Bijleveld, M.Ch.M.A.
Etat actuel du project de loi sur l'assistance obligatoire contre les accidents du travail en Hollande
Paris, 1900.

Deknatel, J.W.
"Het ontwerp-Ongevallenwet", in:
Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde, 1900 en 1901.

Fokker, E.
"De Ongevallenwet", in:
Sociaal Weekblad, 15 (1901), p. 140

Domela Nieuwehuis, A.J.
"De eerste schrede op den socialen weg in verband met de Ongevallenwet", in:
De Tijdspiegel, 1901.

Verstijnen, F. en Witte Hoogendijk
De belangen der werkgevers ten opzichten van de verzekering tegen ongelukken in verband met de Ongevallenwet-1901
Den Haag, 1901.

NN
"Spoedige invoering der Ongevallenwet", in:
Sociaal Weekblad, 15 (1901), p. 488-489

NN

“Er komt voortgang”, in:
Sociaal Weekblad, 15 (1901), p. 589-591
[over de raden van beroep]

NN

“Ongevallenverzekering en invaliditeit”, in:
Sociaal Weekblad, 15 (1901), p. 603-604

NN

“De keerzijde van de medaille”, in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 1-3
[gevolgen van de wet voor het ziekteverzuim]

NN

“Operatie-dwang?”, in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 261-262
[richtlijnen voor artsen]

NN

“Geneeskundige behandeling bij ongevallen”, in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 477-478

NN

“Een onhoudbare bepaling”, in:
Sociaal Weekblad, 17 (1903), p. 337-338
+
reactie door Miljard, p. 354-355

NN

“Uitvoering van art. 75 der Ongevallenwet 1901”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 1 (1902), p. 340-343 en 353-354

Teksten van onder meer wetten en wettelijke regelingen

De wet van den 2den januari 1901, S. 1, houdende wettelijke verzekering van werklieden tegen geldelijke gevolgen van ongevallen in bepaalde bedrijven (Ongevallenwet 1901) met aantekeningen ontleend aan de beraadslagingen en gewisselde stukken, door P.H. Jordens
Zwolle, 1901, 131 p.
[Nederlandsche staatswetten: Schuurman's-editie, 61]

Ongevallenwet 1901. Wet van den 2 den Januari 1901 (Stbl. Nr. 1) houdende wettelijke verzekering van werklieden tegen geldelijke gevolgen van ongevallen in bepaalde bedrijven, met de betreffende uitvoeringsbesluiten en formulieren, ingeleid en voorzien van aantekeningen, hoofdzakelijk ontleend aan de officieele bescheiden, door Ed. Philips en H.C. de Jongh
Amsterdam, 1903

Ongevallenwet 1901. Wet van den 2 den Januari 1901 (Stbl. Nr. 1) houdende wettelijke verzekering van werklieden tegen geldelijke gevolgen van ongevallen in bepaalde bedrijven, en Beroepswet, wet van den 8sten December 1902 (Stbl. nr. 208) tot uitvoering van art. 75 der Ongevallenwet 1901, toegelicht door E. Fokker, gevolgd door de Koninklijke besluiten en ministerieele beschikkingen ter uitvoering van beide wetten
Haarlem, 1903

Ongevallenwet, 1901, Beroepswet, Koninklijke besluiten en ministerieele beschikkingen, bewerkt door J.J. Breedveld
Utrecht, 1905. 92 p.

Ongevallenwet 1901, Beroepswet enz. (bijgewerkt tot 31 December 1905), door W.H.M. Werker en J.Th. Endtz
's-Gravenhage, 1905-1916, 5 dln.
[Met: 1e Supplement (bijgewerkt tot 31 December 1907). 2e Supplement (bijgewerkt tot 31 December 1909). 3e Supplement (bijgewerkt tot 31 December 1912). 4e Supplement (bijgewerkt tot 31 December 1915) met Alfabetisch register van 1903 tot en met 1915]

Ongevallenwet 1901 en de daarbij behoorende Kon. Besluiten en Ministerieele Beschikkingen, zooals zij luiden na de daarin aangebrachte wijzigingen
Amsterdam, 1910.

Ongevallenwet 1901. Wet van den 2den Januari 1901 (Stbl. Nr. 1) houdende wettelijke verzekering van werklieden tegen geldelijke gevolgen van ongevallen in bepaalde bedrijven, zooals deze luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen, bewerkt door A.J. Fokker, gevolgd door alle Koninklijke Besluiten en ministerieele beschikkingen van af 29 April 1901-30 November 1910 verzameld door G.C.D. Borrias
Haarlem, 1911. 588 p.

Rapport der Commissie tot het instellen van een onderzoek naar de resultaten, waartoe de risico-overdracht bij de uitvoering der ongevallenwet 1901 heeft geleid [voorzitter A.S. Talma, opgevolgd door D.A.P.N. Koolen, secretaris W.A. van Emden en H.W. Groeneveld]
's Gravenhage, 1917. 64 p.

Handboeken en jurisprudentie
zie ook hierna onder: Beroepswet.

Baere, L. Del
“Bijdrage tot de kennis van den stand van het ongevallenverzekeringsrecht in Nederland”, in:
De Economist, 1905, p. 597-617 en 779-794

Baere, L. Del, H.P. Berdenis van Berlekom, J.F. Brust
Tien jaren praktijk der ongevallenwet 1901: 1 februari 1903-1 februari 1913
Haarlem, 1913. 379 p.

Berg, J.C. van den
Leidraad voor de leden der commissie, bedoeld bij art. 86 der Ongevallenwet 1901
Vlaardingn, 1903

Boas, H.H.
De rechten der verzekerden krachtens de Ongevallenwet 1901
Amsterdam, 1905. 293 p.

Driessen, A.J.
Het stelsel der Ongevallenwet 1900
's-Gravenhage, [1900]. 23 p.
[bespreking door H. Smislaert in *De Economist*, 1900, p. 403-408]

Drooge, J. van

Begrippen uit de Ongevallenwet 1901, voor werkgevers en werklieden, leden der raden van beroep, partijen en hunne gemachtigden, leden van plaatselijke commissien enz. verklaard en met voorbeelden uit de buitenlandsche rechtspraak toegelicht
Haarlem, 1903. 92 p.

Duyl, H.L. van, en A. Heringa
Litteratuur en rechtspraak betreffende de Ongevallenwet 1901 en Beroepswet (bijgewerkt tot September 1905)
Haarlem, 1905, 364 p.

Duyl, H.L. van, en A. Heringa
Litteratuur en rechtspraak betreffende de Ongevallenwet 1901 en Beroepswet. 1e vervolg (bijgewerkt tot januari 1907), met een register
Haarlem, 1907, 163 p.

Ente van Gils, J.M.
Handleiding voor de meest voorkomende gevallen in de practijk voor de naleving der ongevallenwet 1901 ten behoeve van werkgever en werkmán en kort uittreksel beroepswet
Amsterdam, [1905]. 48 p.

Fockema Andreae, A.D.H.
De ongevallenwet, zooals zij door de Tweede Kamer der Staten-Generaal is aangenomen. Handleiding voor werkgever en werkmán
Leiden, 1899. 48 p.

Fockema Andreae, A.D.H.
De ongevallenwet. Handleiding voor werkgever en werkmán
Leiden, [1901-1903], 2 dln.

Fokker, E.
De Ongevallenwet-1901
2 delen, Haarlem, 1901-1903.

Fortuyn, J.A.
De Ongevallenwet en de Beroepswet. De hoofdbepalingen voor de werklieden
Amsterdam, 1902. 20 p.

Groeneveld, H.W.
Aanteekeningen op de wet van 12 Februari 1901, Staatsblad 63
Amsterdam, 1901. 133 p.

Groeneveld, H.W.
De ongevallenwet 1901. Bespreking van het stelsel der wet, van hare begrippen en bijzondere voorschriften op verzoek van de Vereeniging van Ambtenaren bij de samengesteld
Amsterdam [Vereeniging van Ambtenaren bij de Rijksverzekeringsbank], [1911]. 378 p.

Groeneveld, H.W.
Eenige begrippen en voorschriften uit wetten, welke met de ongevallenwet 1901 verband houden, op verzoek van de Vereeniging van Ambtenaren bij de Rijksverzekeringsbank, bijeengebracht, verklaard en toegelicht
Amsterdam [Vereeniging van Ambtenaren bij de Rijksverzekeringsbank], 1911. 44 p.

Hulst, Ph.
Vademecum op de ongevallenwet, ten dienste van hen, die bij deze wet belang hebben
Maassluis, 1902

Merens, M.J.D.

“De wijze van premiebetaling voor de ongevallen-verzekering”, in:
Vragen des Tijds, 1910, II, p. 42-60.

Merens, M.J.D.

“Wat zegt artikel 70 der Ongevallenwet 1901?”, in:
De Economist, 1910, p. 524-541.

Merens, M.J.D.

“Hoever strekt zich de verzekering ingevolge de ongevallenwet 1901 uit?”, in:
Vragen des Tijds, 1912/13, II, p. 338-370

Millard, J.E.

Gids voor werklieden tot de Ongevallenwet en Beroepswet, uiteenzetting van en toelichting tot die wetten in vraag en antwoord
Haarlem, 1903. 92 p.

Rahusen, A.E.

“Het pand bedoeld in art. 52 der Ongevallenwet”, in:
Sociaal Weekblad, 15 (1901), p. 482-484
+
discussie met E. Fokker, p. 515-516 en 526
[het pand was de garantie die eigenrisicodragers moesten geven]

Slotemaker LHzn., A.

De Ongevallenwet voor werkgevers en werklieden geschetst
Amsterdam, 1902, 3de vermeerderde druk. 52 p.

Smissaert, H.

De bepalingen der ongevallenwet uiteengezet
's-Gravenhage, 1901. 98 p. 44 p.

Smissaert, H.

De bepalingen ter uitvoering der ongevallenwet, 1901, gerangschikt en uiteengezet
's-Gravenhage, 1903. 225 p.

Zwiers, L.

Wat belanghebbenden van de ongevallenwet behooren te weten
Amsterdam, 1905, 138 p.

NN

“Ongevallen in verband met de uitoefening van het bedrijf”, in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 97-98, 110-11 en 121-123
[definiëring van begrippen]

NN

“Het begrip ongeval”, in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 206-208

NN

“Bedrijfsongeval door ongehoorzaamheid”, in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 653-655

NN

“Criminaliteit bij werklieden die door een bedrijfsongeval zijn getroffen”, in:
Sociaal Weekblad, 17 (1903), p. 75-76

NN

“Schuld en ongeval”, in:
Sociaal Weekblad, 19 (1905), p. 9-11

NN

“Twee belangrijke beslissingen”, in:
Sociaal Weekblad, 19 (1905), p. 241-242
[uitspraken Centrale Raad van Beroep over begrip bedrijfsongeval]

NN

“Op den goeden weg”, in:
Sociaal Weekblad, 19 (1905), p. 329-331
[uitspraken Centrale Raad van Beroep over begrippen ‘bedrijf’ en ‘onderneming’]

NN

“Nog eens: wat is een bedrijf?”, in:
Sociaal Weekblad, 19 (1905), p. 337-338.

Vanaf 1902 heeft het *Sociaal Weekblad* een rubriek ‘Rechtspraak’ met daarin meldingen en commentaar op uitspraken van de Raden en de Centrale Raad van Beroep aangaande de Ongevallenwet.

Rapporten en statistieken

Rapport der commissie benoemd door den Geneeskundigen Kring om een onderzoek in te stellen naar de praktijk der Ongevallenwet 1901, voor zooverre deze op geneeskundigen betrekking heeft [samengest. door J. Ed. Stumpff ... et al.]
Amsterdam, 1905

Rapport der commissie uit den Bond van Vrije Liberalen omtrent de vraag, hoe mede met het oog op uitbreiding van wettelijke voorziening in sociale nooden, onze wettelijke ongevallenverzekering moet worden verbeterd
's-Gravenhage, 1909. 181 p.

Rapport der Commissie tot het instellen van een onderzoek naar de resultaten, waartoe de risico-overdracht bij de uitvoering der ongevallenwet 1901 heeft geleid [voorzitter A.S. Talma, opgevolgd door D.A.P.N. Koolen, secretaris W.A. van Emden en H.W. Groeneveld]
's Gravenhage, 1917. 64 p.

Schets eener organisatie van werkgevers voor het gezamenlijk dragen van risico ter zake van bedrijfsongevallen (Artt. 52-60 der Ongevallen-Wet), volgens een ontwerp van H.P.L.C. de Kruijff, J. van Schevichaven [en] H. Smitsaert
's-Gravenhage, 1901

Ongevallenstatistiek betreffende het kalenderjaar ... [1903-1963], samengesteld ter voldoening aan de bepaling van artikel 17 der Ongevallenwet 1901 [uitgegeven door de Rijksverzekeringsbank]
Amsterdam [Rijksverzekeringsbank], 1906-1967

Statistiek van de loonen en de arbeidsduur der volgens de Ongevallenwet 1901 verzekerde werklieden
's-Gravenhage, 1909-1920

[*Bijdragen tot de statistiek van Nederland. Nieuwe volgrees*, nrs.118, 176, 212, 242, 261, 262, 274, 300, 297. Voortgezet als: *Statistiek van loon en arbeidsduur*. Aanvankelijk onder de titel: *Statistiek van de loonen der volgens de Ongevallenwet 1901 verzekerde werklieden*]

Statistiek van de loonen der volgens de Ongevallenwet 1901 verzekerde werklieden, in 1904 (Provincie Gelderland) = Statistique des salaires des ouvriers assures selon la loi contre les accidents du travail pendant 1904. (Province de Gueldre), uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek
's-Gravenhage, 1909, 154 p.

Statistiek van de loonen der volgens de Ongevallenwet 1901 verzekerde werklieden in de textielindustrie, in 1908 = Statistique des salaires des ouvriers dans l'industrie textile assures selon la loi contre les accidents du travail pendant 1908, uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek
's-Gravenhage, 1912, [48] p.

Wetenschappelijke balans van het Ongevalfonds, Rijksverzekeringsbank [1907-1932]
Amsterdam, 1908-1934

Inleiding tot de ongevallenstatistiek betreffende het kalenderjaar 1914, samengesteld ter voldoening aan de bepaling van artikel 17 der ongevallenwet 1901
Amsterdam, 1917. 111 p.

Literatuur

Baere, L. Del
“Reactie !”, in:
Sociaal Weekblad, 21 (1907), p. 27-28

Baere, L. Del
“Het verslag der Rijksverzekeringsbank”, in:
Sociaal Weekblad, 21 (1907), p. 50-52 en 67-68

Baere, L. Del
“Het conflict tussen de Rijksverzekeringsbank en het particulier initiatief”, in:
Sociaal Weekblad, 21 (1907), p. 73-76
[conflict met de Centrale Werkgevers Risico-Bank]

Boldingh, A.C.
“*De Ongevallenwet in actie*”, of: *De uitkeering van een cent per dag*
[Hoorn], [1912], 31 p.

Breen, H. van
“De vergeten aangiften voor de Ongevallenwet 1901”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 307-309

Deckers, L.
“De Noord-Brabantsche Chr. Boerenbond”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 15 (1916), p. 351-352 en 361-362
[betreft de eigen ongevallenverzekeringen]

Dorp, C. van
“De wijziging der ongevallenwet”, in:
Vragen des Tijds, 1905, I, p. 323-341

Duys, J.E.W.

De mislukking van het 'particulier initiatief' en de 'risico-overdracht' inzake sociale verzekering
Amsterdam, 1908. 270 p.

Eikema, J.

De invloed van werkgevers(organisaties) op de totstandkoming van twee sociale verzekeringswetten in Nederland: de ongevallenwet en de ziektewet (ca 1900-1930)
Amsterdam, 1980. 123 p.
[Doktoraalskriptie Universiteit van Amsterdam]

Esveld, N.E.H. van

“Lely en de sociale wetgeving”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 400-409

Fremery, W. de

“De ongevallen bij den havenarbeid”, in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 664-673

Graag, G.A. de

“Verbetering onzer wettelijke ongevallenverzekering”, in:
De Economist, 1909, p. 719-743

Lindner, K.

“De uitkomsten der Ongevallen-statistiek over 1904”, in:
Centraal Orgaan voor de Werklieden-Verzekering, 5 (1908), p. 355-373 en 419-434

Lindner, K.

“Het tarief der Rijksverzekeringsbank”, in:
Sociale Voorzorg, 6 (1924), p. 242-260
[reactie op een artikel van H. Smissaert in “Onze Eeuw”; met overzicht van de tarieven van de bank voor de ongevallenverzekering periode 1901-1923]

Meilink, J.G.

“Eenige hoofdbegrippen uit de Ongevallenwet”, in:
Vragen des Tijds, 1903, I, p. 295-314

Molenaar, A.N.

“Bij het veertigjarig bestaan van de Ongevallenwet”, in:
De Gids, 105 (1941), p. 68-83

Molenaar, A.N.

“Minister Cort van der Linden en het risque professionel”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 410-419

De Ongevallenwet

Leiden, 1910. 42 p.

Oudegeest, J.

De werking der ongevallenwet. Enquête, ingesteld door het Nederlandsch Verbond van Vakvereeningen
Amsterdam [Brochurehandel der Soc.-Dem. Arbeiderspartij], 1911. 102 p.

Pelster, J.H.W.

Ongevallenverzekering. Eene inleiding tot de studie van wetten betreffende de schadevergoeding aan werklieden ter zake van bedrijfsongevallen, in het bijzonder tot de studie van de Nederlandsche wet
Leiden, Futura, 1906.
reeks "Sociale Studiën" deel 2, band 2. 56 p.

Romeijn, H.J.
Ongevallenwetgeving
Sneek, 1903.

Rossem, C.D. van
De invloed der ongevallenverzekering op de invaliditeit
Leiden, 1901.

Rij, A. van
"De Ongevallenwet" in:
Vragen des Tijds, 1907, II, p. 357-369

Schwitters, R.J.
De risico's van de arbeid. Het ontstaan van de Ongevallenwet 1901 in sociologisch perspectief
Groningen, 1991. 337 p.

Smissaert, H.
"Een Engelsche en een Nederlandsche Ongevallenwet", in
De Economist, 1900, p. 201-214 en 257-274
[schrijver geeft voorkeur aan de Engelse]
+
reactie door R. Macalester Loup, p. 357-364

Smissaert, H.
"De Ongevallenwet", in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 4 (1903), p. 73-74, 81-82, 85-86 en 93-94

Smissaert, H.
Het ontwerp(-Veegens) tot wijziging der ongevallenwet toegelicht en uiteengezet
Den Haag, 1907. 80 p.

Smissaert, H.
"Tien jaren praktijk der ongevallenwet 1901", in:
Onze Eeuw, 14 (1914), dl. 1, p. 124-146

Snoeck Henkemans, D.
"Eenige beschouwingen over de practijk der Nederlandsche ongevallenwetgeving. Verleden en toekomst", in:
Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 1-33

Spiekman, H.
"De risico van den Arbeid. 1. Aantal en aard der ongevallen over 1904 2. De bedrijfsziekten en de bedrijfs-ongevallen", in:
De Nieuwe Tijd, 11 (1906), p. 337-347

Spiekman, H.
"Het Rapport der Vrije Liberalen over de Ongevallenwet", in:
De Nieuwe Tijd, 14 (1909), p. 521-532
[negatief oordeel over een rapport samengesteld door een commissie ingesteld in een vergadering van 13 juni 1908; de commissie bestond uit: A. Plate, prof. dr. C.A. Verrijn Stuart, mr. H.C. van Hanswijk

Pennink (voorzitter Raad van Beroep in Zutphen), J.M. Prins Visser (industriël te Kinderdijk) en J.W. Deknatel (geneesheer te Breda); Plate was rapporteur]

Tepe, A.

“De oorlog en het arbeidsrecht in Nederland”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 14 (1915), p. 61-63 en 73-75
[Ongevallenwet en werkloosheidsverzekering]

Voogt, J.G. de

"Iets over de frequentie van ongevallen", in:
Tijdschrift van de Maatschappij van Nijverheid, 83 (1915), p. 233-237

Vries Wzn., W. de

De totstandkoming van de Ongevallenwet 1901. De invloed van werkgevers en werknemers op de eerste sociale verzekeringswet in Nederland
Deventer, [1970]. 570 p.

[standaardwerk; J. Mannoury in het Sociaal Maandblad Arbeid, 26 (1971), p. 204-206;
met als bijlagen:

I. Lijst van adressen over het ontwerp-ongevallenwet aan de Tweede Kamer, p. 467-497

II. Notulen van de vergadering van industriëlen gehouden in Hotel Victoria in Amsterdam op 19 juni 1899, p. 499-506

III. ....]

NN

“De sterfte in de verschillende beroepen in Nederland”, in:
Sociaal Weekblad, 20 (1906), p. 369-371, 377-378 en 385-387

NN

“Verdrag tusschen Nederland en Duitschland betreffend ongevallenverzekering van 27 aug. 1907”, in:
Centraal Orgaan voor de Werklieden-Verzekeringen, 5 (1908), p. 69-79 en 111-117
[met tekst van het verdrag, de memorie van toelichting, de memorie van antwoord en commentaar per artikel]

NN

“Het tekort der Rijksverzekeringsbank”, in:
Centraal Orgaan voor de Werklieden-Verzekeringen, 5 (1908), p. 435-449
[tekst van het voorlopig verslag van de Tweede Kamer over het voorstel tot dekking van het tekort van de bank]

NN

"De ongevallen in 1909", in:
De Risicobank, 6 (1911), p. 1-6

NN

“Wijziging en aanvulling van de Ongevallenwet 1901”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 10 (1911), p. 268-269 en 281-283

Medische aspecten van de ongevallenwetten. periode 1901-1944

Baere, L. Del

“De praktijk der ongevallenwet”, in:
De Economist, 1902, p. 123-184
[schrijver voorspelt een stijging van het premietarief en pleit voor promotie van het specialisme ongevallengeneeskunde tot een universitaire studie]

Baere, L. Del en G.P. van Trooijen

“Traumatische neurosen”, in:

Centraal Orgaan voor de Werklieden-Verzekeringen, 5 (1908), p. 374-386 en 489-503

[lezingen gehouden voor het Psychiatrisch-Juridisch Gezelschap]

Berdenis van Berlekom, H.P. van

"Art. 29 der ongevallenwet", in:

Tijdschrift voor Ongevalleneeskunde, 4 (1919), p. 33-47

Berdenis van Berlekom, H.P.

“De huisartsen en de Rijksverzekeringsbank”, in:

Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 10 (1925), p. 274-279

Brocx, D.

“Wie moet de arbeidsongeschiktheid, bedoeld in de Ongevallenwet 1901, schatten?”, in:

Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 559-574

Brocx, D.

“De frequentie der traumatische neurosen”, in:

Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 829-852

[met statistische gegevens; gedeeltelijke publicatie van een voordracht in de vergadering van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie en Neurologie en de artsen van de Rijksverzekeringsbank]

Brockx, D.

“De invloed der wettelijke ongevallenverzekering op de eerste hulpverlening”, in:

Het Ziekenhuis, 19 (1928), p. 114

Bruggen, A.C. van

“Is longtuberculose in sommige bedrijven te beschouwen als een beroepsziekte?”, in:

Centraal Orgaan voor de Werklieden-Verzekeringen, 5 (1908), p. 300-313

Buning, E.J.

Ongeval en ziekte. Handleiding bij de beoordeeling van het verband tusschen ongevallen en lichamelijk letsel, ten dienste van hen, die bij de uitvoering der Ongevallenwet zijn betrokken
Haarlem, 1907. 380 p.

Buning, E.J.

“De toekenning der blijvende rente”, in:

Centraal Orgaan voor de Werklieden-Verzekeringen, 5 (1908), p. 9-21

Burgerhout, H.

"Het oorzakelijk verband tusschen trauma en paralysis agitans en zijn waarde voor de ongevallenverzekering", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 76 (1932), p. 3364-3367

Dael, Jac. van

De psychologie der bedrijfsongevallen

Purmerend, 1941

[prae-adviezen van de efficiencydagen van het Nederlands Instituut voor Efficiency]

Drooglever Fortuyn, H.J.W.

“Geldelijke uitkeering en geneeskundige controle bij ongevallen- en ziekteverzekeringswet”, in:

Sociaal Weekblad, 21 (1907), p. 177-179

- Drooge, J. van
 “Het groote vraagstuk der bedrijfsziekten”, in:
Centraal Orgaan voor de Werklieden-Verzekeringen, 5 (1908), p. 49-57 en 97-103.
- Duyl, H.L. van
 “Schatting van de arbeidsongeschiktheid bij bedrijfsongeval door de Rijksverzekeringsbank”, in:
De Sociale Verzekeringsgids, 11 (1930), p. 17-18
- Eden, P.H. van
 "Het vraagstuk der kleine renten", in:
Tijdschrift voor Ongevalleneeskunde, 1 (1916), p. 58-69
 +
 reactie door F.B. Mossel
 "Het automatisch eindigen der kleine renten", in:
Tijdschrift voor Ongevalleneeskunde, 1 (1916), p. 379-385
- Eden, P.H. van
Aanpassing. Een studie in verband met de ongevallenverzekering
 Baarn, 1918, met tabellen. 175 p.
 [Ook verschenen als proefschrift Amsterdam onder de titel van: *Aanpassing in verband met de ongevallenverzekering*]
- Eden, P.H. van
 "Een beroepszaak betreffende aanpassing", in:
Tijdschrift voor Ongevalleneeskunde, 3 (1918), p. 145-151
- Eden, P.H. van
 “Nabehandeling van verwonden, met betrekking tot de verplichtingen der verzekeringsinstellingen”,
 in:
Sociale Voorzorg, 1 (1919), p. 36-48
 +
 reactie door:
 Berdenis van Berlekom, H.P.
Sociale Voorzorg, 1 (1919), p. 83-94
 +
 reactie door:
 Duyl, H.L. van
 “Vrijheid of dwang”, in:
Sociale Voorzorg, 1 (1919), p. 176-186
- Eden, P.H. van
 “Decentralisatie der Ongevallenwet, van geneeskundige zijde beschouwd”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 54-73
 [schrijver is medisch adviseur voor de Ongevallenwet; pleidooi voor een centraal geleid corps van controlerend geneeskundigen; met teksten van brieven van deskundigen in Nederland en Duitsland]
- Eden, P.H. van
 “Schatting van de arbeidsongeschiktheid bij bedrijfsongeval door de Rijksverzekeringsbank”, in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 12 (1927), p. 194-217
- Eden, P.H. van
 "Beenbreuken en hunne beteekenis voor de ongevallenverzekering", in:
Het Verzekerings-Archief, 12 (1931), p. 1-32
- Engelfriet, J.

"Quelques formules actuarielles relatives à l'invalidité totale ou partielle par suite d'accident", in:
Het Verzeerings-Archief, 24 (1943), p. 145-161 en 25 (1944), p. 33-46

Engelfriet, J.

"Invaliditeit na ongeval", in:

Het Verzeerings-Archief, 25 (1944), p. 97-127 en 25 (1946), p. 197-224

Feenstra, J.A.

"Neurose geen gevolg van ongeval", in:

Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzeeringsbank, 16 (1931), p. 50-57

Gittee, A.

"Arbeidsongevallen en vermoeidheid", in:

Sociaal Weekblad, 14 (1904), p. 487-488

Hardenberg, L.

Sociale verzeeringsneurose na ongeval

Amsterdam, 1940

[dissertatie]

Heyermans, L. en Ph. Kooperberg

"Bedrijfsongevallen en beroepsziekten", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 55 (1911), dl. 1, p. 754-768

[rapport uitgebracht aan het 2de internationale congres voor beroepsziekten te Brussel, in september 1910]

Koolen, A.P.N.

"Ongevalsneurosen", in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 14 (1915), p. 457-458

Korteweg, J.A.

Advies aan den minister van landbouw, handel en nijverheid inzake de werking der ongevallenwet (1901)

[Maastricht], [1914]

[Overdruk uit: *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, 1914, nr. 20]

Korteweg, J.A.

"Misbruik en ongewenscht gebruik der ongevallenwet", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 58 (1914), dl. 1, p. 705-717 en volgende

+

reactie door J.W. Goedbloed

"Schaduwzijden van de practijk der ongevallenwet", in:

Christendom en Maatschappij, 8 (1915-1916), p. 50-52 en volgende

+

reactie door Ph. Kooperberg

"Gevolgen der ongevallenwet ?", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 58 (1914), dl. 1, p. 2348-2358

Korteweg, J.A.

"Het lastenpercentage der ongevallenwet", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 58 (1914), dl. 1, p. 1379-1380

Korteweg, J.A.

"Medisch-statistische onderzoekingen", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 60 (1916), dl. 1, p. 2260-2275

+
reactie door K. Lindner
"De methode van prof. Kortweg's medisch-statistische onderzoeken", in:
Tijdschrift voor Ongevalleneeskunde, 2 (1917), p. 199-312

+
repliek door Kortweg:
Kortweg, J.A.
"Mijn opvattingen in zake de beschuldiging van den wiskundigen adviseur", in:
Tijdschrift voor Ongevalleneeskunde, 2 (1917), p. 313-322
+
discussie met Lindner, p. 364-383 en volgende

Kortweg, J.A.
"Waar schuilt het ongevalleengevaar ?", in:
De Risicobank, 13 (1918), p. 73-76 en volgende

Kortweg, J.A.
"De ongevallenpercentages van Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage; een bijdrage tot het vraagstuk der vrije artsenkeuze bij de ongevallenbehandeling", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 62 (1918), dl. 2, p. 301-317

Kortweg, J.A.
"De wijzigingen van het ongevallenpercentage gedurende de eerste oorlogsjaren", in:
Verslag der Rijksverzekeringsbank, 1918, p. 235-262

Kortweg, J.A. en W.F. Wassink
Ongevalleneeskunde. Voordrachten ter voorbereiding tot de heelkundige kliniek
6de geheel omgewerkte druk van "Algemene heelkunde"
Haarlem, 1932

Marijt, H.B.
"In hoeverre veroorzaakt het verlies van één oog invaliditeit in den zin der Ongevallenwet ?", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 23 (1938), p. 353-369

Mercus, M.J.D.
"Eene bedenkelijke beslissing op het gebied van de ongevallenverzekering", in:
Vragen van den Dag, 32 (1917), p. 408-412

Metz, L.M.
Schadeloosstelling van ongevalletsels bij ziekte-toestanden
Dordrecht, [1923]

Remijnse, J.G.
"Het harde traumatische oedeem van den handrug (ervaringen op het gebied der ongevallenwetten)",
in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 88 (1944), p. 314-317

Ruijsch, W.P.
La médecine et la prévention des accidents du travail
z. pl., 1900.

Sajet, B.H.
"Misbruik en ongewenscht gebruik der ongevallenwet?", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 58 (1914), dl. 1, p. 1231-1235

Sajet, B.H.

"Klasse-geneeskunde ?", in:
De Socialistische Gids, 17 (1932), p. 63-67

Sajet, B.H.

"Openbare brief aan prof. dr. W.G. Sillevius Smitt te Utrecht", in:
De Vakbeweging, 19 (1939), p. 88-89
[over de adviezen van deze hoogleraar over ongevalpatiënten]

Sajet, B.H.

Bijdrage tot de geneeskundige beoordeeling in de praktijk van de ongevallenwet
Amsterdam, 1940. 520 p.
[dissertatie]

Schreuder, O.

"Over de modderkoorts als "ongeval"", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 87 (1943), p. 751-752

Schuurmans Stekhoven, W.

"Schadeloosstelling van ongevalsletsels bij ziekte-toestanden", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringbank, 1923, nrs. 7 en 8

Schuurmans Stekhoven, W.

"Operatiegevolgen geen ongevalsgevolgen, als het ongeval niet vaststaat", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringbank, 17 (1932), p. 65-81

Schuurmans Stekhoven, W.

"De mate van waarschijnlijkheid in de ongevallenverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 13 (1932-1933), p. 243-245

Schuurmans Stekhoven, W.

De omschrijving van het risico en de regeling van de schade in het particuliere ongevallenverzekeringsrecht
Den Haag, 1938
[dissertatie]

Schuurmans Stekhoven, W.

"Ziekengelduitkeering in aansluiting aan ongevallenuitkeering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 20 (1939-1940), p. 66-67

Schuurmans Stekhoven, W.

"Verkeersongevallen door grove schuld en het sociale verzekeringsrecht", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 21 (1940-1941), p. 177-179

Schuurmans Stekhoven, W.

"Invaliditeitsschatting bij verergering van oude oogletsels", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 2 (1944), p. 379-380
+
discussie met J.J. de Bruyn, in jaargang 3 (1945), p. 3-5

Schuurmans Stekhoven, W.

"Moderne molestproblemen in de ongevallenverzekering", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 1 (1943), p. 5-6, 160-161 en 2 (1944), p. 259-260, 318-319, 366-367, 478-480 en jaargang 4 (1946), p. 97-98 en 334-336

- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Schadetaxatie in de sociale en particuliere ongevallenverzekering", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 2 (1944), p. 234-236
 [met reactie van A. de Bruyn]
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Selectieproblemen in de particuliere ongevallenverzekering", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 2 (1944), p. 155-156
- Schuurmans Stekhoven, W.
 ""Pechvogels"", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 3 (1945), p. 18-19\
- Smit, L.
 "Onderwijs in de ongevalleneeskunde", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 18 (1933), p. 225-236
- Smit, L.
 "Jahrestagung der deutschen Gesellschaft für Unfallheilkunde, Versicherungs- und
 Versorgungsmedizin", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 19 (1934), p. 44-54
- Smit, L.
 "Longtuberculose bij verpleegsters en Ongevallenwet", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 23 (1938), p. 133-141
 +
 met reactie door J. Pinkhof, p. 205-206
- Smit, L.
 "Beroepsziekten en ongevallenwet", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 24 (1939), p. 226-233
- Smit, L.
 "Het standpunt der Rijksverzekeringsbank ten opzichte van de z.g.n. ongevalsneurosen", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 26 (1941), p. 65-73
- Snoo, D. de
 "Eenige opmerkingen over de practijk der ongevallenwet 1901, in verband met art. 61 en den
 strafrechter", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 60 (1916), dl. 2, p. 26-32
- Snoeck Henkemans, D.
 "De vraagstelling bij kwesties van ingewandsbreuken in de ongevallenverzkering", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 11 (1926), p. 321-329
- Snijder, A.A.
 "Critische beschouwingen n.a.v. de "Posttraumatische neurotische reacties bij verzekerden" door
 G.W.Kastein, H. Grelinger en A.H. Fortanier", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 25 (1940), p. 168-182
- Trooijen, G.P. van
 "Over uitkeeringen door de Rijksverzekeringsbank krachtens de ongevallenwet 1901, verleend in
 gevallen van ernstige verminking op jeugdigen leeftijd", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 60 (1916), dl. 2, p. 1932-1937

NN

“De sanatoria der Duitse verzekeringsbanken”, in:
Sociaal Weekblad, 19 (1905), p. 385-386.

NN

“De geneesheren en de Ongevallenwet”, in:
Sociaal Weekblad, 20 (1906), p. 206-208
[enquête gehouden door de Maatschappij Geneeskunst naar de praktijk van de wet]

NN

“Vergiftigings- en infectieziekten in verband met bedrijfswerkzaamheden”, in:
Centraal Orgaan voor de Werklieden-Verzekering, 5(1908), p. 145-152 en 209-223
[bewerking van een artikel gepubliceerd door prof. L. Lewin te Berlijn]

Medische aspecten van de ongevallenwetten, periode 1945-1967

Appelman, A.C.

"De mijnwerkerspneumococciose en de Ongevallenwet 1921", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 93 (1949), p. 1995-1997

Bremer, M.H.E.

"Over de behandeling der ongevalsangiften", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 27 (1948), p. 110-111

Brom, P.G.H.G.

“De constatering van medische ervaringsfeiten getoetst aan enige in de artikelen 75 en 73, derde lid, der Ongevallenwet-1921, neergelegde begrippen”, in:
Sociaal Maandblad, 4 (1949), p. 84-90

+

Veldkamp, G.M.J.

“Enige beschouwingen naar aanleiding van vroegere en recente jurisprudentie in verband met artikel 73, derde lid, der Ongevallenwet 1921” in:
Sociaal Maandblad, 4 (1949), p. 117-125

Bruyel, G.J.

"Een jaar ongevallenstatistiek", in:
Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde, 25 (1947), p. 333-336

Dijkstra, J.G., H. Tjassens, K. Roschar

Statistisch onderzoek van de oogletsels, ten gevolge van ongevallen, voorgekomen in 1950, waarvoor krachtens de ongevallenwet 1921 geldelijke schadeloosstelling is verleend
's-Gravenhage [Rijksverzekeringsbank], 1951. 73p

Loghem, J.J. van

"Tuberculose gelijk gesteld met gevolg van ongeval", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 92 (1948), p. 795-797 en 1253 (commentaar van A.A. Snijder)

Schuurmans Stekhoven, W.

"De economische waarde van vingers en tenen in de ongevallenverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 26 (1946), p. 25-27

Schuurmans Stekhoven, W.

"Een gemoderniseerde ongevallenpolis", in:

De Vereenigde verzekeringspers, 7 (1947), p. 498-499

Schuurmans Stekhoven, W.
"Een hypermoderne ongevallenpolis", in:
De Vereenigde Verzekeringspers, 9 (1949), p. 347-348

Schuurmans Stekhoven, W.
"Molestongevallenverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 26 (1946), p. 44-46

Wester, J.
De sociale voorziening inzake tuberculose door de Ongevallenwet 1921
openbare les gehouden bij de aanvaarding van het bijzonder lectoraat in de sociale
verzekeringsgeneeskunde op 12 december 1950 aan de Gemeente Universiteit van Amsterdam
[bespreking in *Sociaal Maandblad*, 6 (1951), p. 243-244]

Wuite, J.G.
Medisch commentaar op de ongevallenwet 1921 mede in verband met de plannen tot unificatie der
sociale verzekeringswetten
Groningen, 1947. 234 p.
proefschrift Utrecht
[bespreking door W.J. Keuskamp in *Sociaal Maandblad*, 3(1948), p. 259-260]

*Statistisch onderzoek van de per 1 januari 1954 lopende blijvende, renten ex artikel 16 der
Ongevallenwet 1921 terzake van oogongevallen voorgekomen in de periode 1903-1953. Medisch
adviseur: W.J. Breslau*
Amsterdam, 1957. 70 p.
[Medisch-statistische mededeling der Sociale Verzekeringsbank, nr. 8]

Beroepswet (1902)
(Staatsblad 1902, nr. 208)

Vooraf

Marie Jungius
"Een vraag van het Nationaal Bureau van Vrouwenarbeid", in:
Sociaal Weekblad, 15 (1901), p. 611-612 en 16 (1902), p. 428
[mogen vrouwen lid worden van de raden van beroep ?; antwoord: nee]

NN
"De beroepswet", in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 397-399

NN
"De raden van beroep voor de ongevallenverzekering", in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 308

NN
"Rechtsbijstand voor de raden van beroep", in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 504, 522 en 539

NN

“Kosteloze bijstand voor de raden van beroep”, in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 593-594

NN

“Het kaartenstelsel in de praktijk”, in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 666
[over de wijze van verliezing van de leken-leden]

Teksten van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Beroepswet (Wet tot uitvoering van artikel 75 der Ongevallenwet 1901)
Zaltbommel, 1902.

De beroepswet met inleiding, aantekeningen, algemeene maatregelen van bestuur, benevens den tekst der ongevallenwet 1901 door J.M.A. Roelants
Groningen, 1903. 264 p.

De tekst der beroepswet. Vereniging van Nederlandse Werkgevers
's-Gravenhage, 1903. 51 p.

Wet van den 8sten december 1902, S. 208, tot uitvoering van art. 75 der ongevallenwet 1901 (Beroepswet), door P.H. Jordens
Zwolle, 1903. 104 p.
[Nederlandsche staatswetten. Schuurman's-editie, 65]

De beroepswet, met inleiding, aantekeningen, algemeene maatregelen van bestuur, benevens den tekst der Ongevallenwet 1901 door J.M.A. Roelants
Groningen, 1903. 264 p.

Beroepswet. Wet van 8 December 1902 (Stb. 208), ter uitvoering van artikel 75 der ongevallenwet 1901 met de betreffende uitvoeringsbesluiten, formulieren en modellen voorzien van de geschiedenis der wet en van aantekeningen, hoofdzakelijk ontleend aan de officieele bescheiden, met supplement [door] Ed. Philips en H.C. de Jong
Amsterdam, 1903. 24 p.

Ongevallenwet 1901. Wet van den 2 den Januari 1901 (Stbl. Nr. 1) houdende wettelijke verzekering van werklieden tegen geldelijke gevolgen van ongevallen in bepaalde bedrijven, en Beroepswet, wet van den 8sten December 1902 (Stbl. nr. 208) tot uitvoering van art. 75 der Ongevallenwet 1901, toegelicht door E. Fokker, gevolgd door de Koninklijke besluiten en ministerieele beschikkingen ter uitvoering van beide wetten
Haarlem, 1903

Ongevallenwet, 1901, Beroepswet, Koninklijke besluiten en ministerieele beschikkingen, bewerkt door J.J. Breedveld
Utrecht, 1905. 92 p.

Ongevallenwet 1901, Beroepswet enz. (bijgewerkt tot 31 December 1905), door W.H.M. Werker en J.Th. Endtz
's-Gravenhage, 1905-1916, 5 dln.
[Met: 1e Supplement (bijgewerkt tot 31 december 1907). 2e Supplement (bijgewerkt tot 31 december 1909). 3e Supplement (bijgewerkt tot 31 december 1912). 4e Supplement (bijgewerkt tot 31 december 1915) met alfabetisch register van 1903 tot en met 1915]

Beroepswet. Wet van 8 Dec. 1902, S. 208, zooals deze wet nader is gewijzigd, tot uitvoering van art. 75 der Ongevallenwet 1901 met besluiten ter uitvoering enz. .... , door J. de Lange
Zwolle, 1919, 4^e druk
[Nederlandsche staatswetten, 65]
[5de druk door L. Leydesdorff, Zwolle, 1924]

Periodieken met jurisprudentie

De rechtspraak van den Centralen Raad van Beroep inzake 's Rijks-Ongevallen-Verzekering
1 (1903) - 2 (1904)
[voortgezet als: *Weekblad voor de rechtspraak der ongevallenverzekering*]

Weekblad voor de rechtspraak der ongevallenverzekering
1 (1905) - 2 (1906)
[voortgezet als: *Weekblad voor de rechtspraak der sociale verzekering*]

Weekblad voor de rechtspraak der sociale verzekering
3 (1907) - 8 (1912)

Maandblad bevattende uitspraken van den Centralen Raad van beroep en van de Raden van beroep inzake de Ongevallenwet, de Invaliditeitswet, de Ouderdomswet 1919 en de Land- en Tuinbouw-Ongevallenwet 1922
Utrecht, 1915-1934
[Voortzetting van: *Weekblad voor de rechtspraak der sociale verzekering*]

Jaarboek voor de Nederlandsche ongevallenverzekering
1 (1903) - 2 (1904)
Sneek, 1904-1905
[gestaakt]

Centraal-orgaan voor de Ongevallenverzekering en andere werklieden verzekeringen
Haarlem, 1903-
1 (1903) - 7 (1910)
onder redactie van dr. J.E. Millard, griffier van de Raad van Beroep te Utrecht
[gestaakt]

Literatuur, handboeken en jurisprudentie)

Bruïne Ploos van Amstel, P.J. de,
"De raad van beroep", in:
Tijdschrift voor Ongevallengeneeskunde, 1 (1916), p. 157-164

Drop, W.
"Het beroepsrecht inzake de sociale verzekering", in:
De Vakbeweging, 16 (1936), p. 187
[schrijver was Tweede-Kamerlid voor de SDAP]

Duyl, H.L. van, en A. Heringa
Litteratuur en rechtspraak betreffende de Ongevallenwet 1901 en Beroepswet, bijgewerkt tot September 1905
Haarlem, 1905. 364 p.

Duyl, H.L. van, en A. Heringa

Litteratuur en rechtspraak betreffende de Ongevallenwet 1901 en Beroepswet. 1e vervolg (bijgewerkt tot januari 1907), met een register
Haarlem, 1907. 163 p.

Duys, J.E.W.
“Leekenrechtspraak”, in:
Sociaal Weekblad, 19 (1905), p. 5-6 en 11

Endtz, J.Th.
Rechtspraak en administratieve beslissingen betreffende de ongevallenwet 1901, beroepswet, enz.
3de supplement, bijgewerkt tot 31 december 1912. Den Haag, 1913
[Leon's rechtspraak van den Hoogen Raad der Nederlanden, IV, 1]

Ente van Gils, J.M.
Handleiding voor de meest voorkomende gevallen in de praktijk voor de naleving der ongevallenwet 1901 ten behoeve van werkgever en werkmans en kort uittreksel beroepswet
Amsterdam, [1905]. 48 p.

Fortuyn, J.A.
De Ongevallenwet en de Beroepswet: de hoofdbepalingen voor de werklieden
Amsterdam, [1903], 4de vermeerderde druk

Gorter, D.J.
"Van de Centrale Raad van Beroep naar de Hoge Raad; cassatierechtspraak in de sociale verzekering",
in:
Gids voor personeelsbeleid, arbeidsvraagstukken, sociale verzekering, 40 (1960-1961), p. 101-105 en
134-138

Jurgens, A.M.M.
“Enige aspecten van de nieuwe Beroepswet”, in:
Katholiek Sociaal Tijdschrift, 6 (1953/1954), p. 175-182

Millard, J.E.
Gids voor werklieden tot de Ongevallenwet en Beroepswet. Uiteenzetting van en toelichting tot die wetten in vraag en antwoord
Haarlem, 1903. 92 p.

Mannoury, J.
“De verhouding tusschen de uitspraken van het College van Arbitrage en van den Centralen Raad van Beroep in de administratieve rechtspraak krachtens de Ziektewet”, in:
Sociaal Maandblad, 1 (1946/47), p. 84-89
[art. 140 Ziektewet schreef een verplichte arbitrage voor wanneer uitvoeringsorganen van de Ziektewet met elkaar van mening verschilden wie tot de uitkering gehouden was, waarbij het recht op ziekingeld in het algemeen was erkend]

Nationaal Bureau van Vrouwenarbeid
“Rechtsadviezen door leeken”, in:
Sociaal Weekblad, 19 (1905), p. 74-75

Slotemaker, A.
De schadeloosstelling bij bedrijfsongevallen. Overzicht van de Ongevallen- en de Beroepswet, in het bijzonder voor werklieden
's-Gravenhage, 1902. 68 p.

Smissaert, H.

De beroepswet en haar uitvoeringsbepalingen
Den Haag, 1903. 144 p.

Spiekman, H.
“Leekenrechtspraak”, in:
Sociaal Weekblad, 18 (1904), p. 578-581

Werker, W.H.M., en J.Th. Endtz
Rechtspraak en administratieve beslissingen betreffende de sociale wetgeving. Aflevering 1: Ongevallenwet 1901, beroepswet enz. Bijgewerkt tot 31 december 1905
's-Gravenhage, 1906. 596p.

Werker, W.H.M. (red.)
De rechtspraak van den Centrale Raad van Beroep in zake 's rijks-ongevallenverzekering
's-Gravenhage, 1903. 387 p.

Wittert van Hoogland, E.B.B.F. baron van
“De uitvoering der Invaliditeitswet en de jurisprudentie van den Centralen Raad van Beroep”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 717-725

NN
“De wijziging van de Beroepswet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 13(1935), p. 154

Vanaf 1902 heeft het *Sociaal Weekblad* een rubriek ‘Rechtspraak’ met daarin meldingen en commentaar op uitspraken van de Raden en de Centrale Raad van Beroep aangaande de Ongevallenwet. Vanaf 1946 bevatten het Sociaal Maandblad en Sociaal Maandblad Arbeid veel vonnissen en uitspraken van diverse soorten rechtbanken.

wetsontwerp Ziektewet (niet doorgegaan)

Ontwerp ziekteverzekeringswet 1905 en daarmee verbandhoudende voorgestelde wijzigingen der ongevallenwet 1901, gevolgd door de memorie van toelichting en voorafgegaan door eene inleiding van H.L. van Duyl
Haarlem, 1904. 144 p.

wetsontwerp Collectenwet (niet doorgegaan) Zie onder: Armenwet (1912)

Armenwet (1912)
(Staatsblad 1912, nr. 165)
Hierin is ook opgenomen het wetsvoorstel Collecten uit 1906/07 dat niet is doorgegaan

Vooraf
(chronologisch; met inbegrip van het door het ministerie-Kuyper ingetrokken wetsvoorstel-Goeman Borgesius)

Muller, H.

Iets over herziening der Armenwet
Amsterdam, 1892. 51 p.

A.Z. [= J. Zaaijer ?]

“Armenzorg”, in:
Sociaal Weekblad, 6 (1892), p. 233-235 en 249-251

A.Z. [= J. Zaaijer ?]

“Verbetering van armenzorg”, in:
Sociaal Weekblad, 6 (1892), p. 273-275 en 281-283

Emants, G.

“Nog eens ons weldoen”, in:
Sociaal Weekblad, 6 (1892), p. 315-317
[over hervorming van de armenzorg]

NN

“Staatsarmenzorg en particuliere armenzorg”, in:
Sociaal Weekblad, 6 (1892), p. 421-423

Smissaert, H.

Het aandeel van den Staat in de verzorging der armen. Historische, statistische en critische beschouwingen over onze armenwet en hare werking
Utrecht, 1893. 200 p.

Muller, H.

Over herziening der Armenwet. Praeadvies aan de Vereeniging voor de staathuishoudkunde en de statistiek
Haarlem, 1894

Prae-adviezen over de vragen: Behoort het beginsel der armenwet, dat de burgerlijke overheid slechts bij gebleken volstrekte onvermijdelijkheid onderstand mag verleenen, te worden gewijzigd, en zoo ja, in welken zin? Door wie behooren de kosten der openbare armenzorg te worden gedragen?
Haarlem, 1894. 129 p.

[Vereeniging voor de Staathuishoudkunde en de Statistiek]

Goeman Borgesius, H., A.F.K. Hartogh, J.F.L. Blankenberg, H.J. de Dompierre de Chaupepié en R.J.H. Patijn

Het vraagstuk der armverzorging in opdracht van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen
Amsterdam, 1895

Geer, A.W. van

“Armverzorging”, in:
Sociaal Weekblad, 10 (1896), p. 73-75 en 81-83
[bespreking van het rapport van het Nut over verbetering van de armenzorg]

+

reactie door J.H.A.A. Kalff, p. 87

+

reactie door G. Knuttel, p. 397-399

Pekelharing, A.

“Algemeene armenraden”, in:
Sociaal Weekblad, 11 (1897), p. 263-264, 271-273, 277-279 en 301-303

Lietaert Peerbolte, L.

“Het ontwerp-armenwet”, in:

Sociaal Weekblad, 15 (1901), p. 267-269, 293-295, 302-305 en 315-318

Smissaert, H.,

“Het Ontwerp-Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg, 2 (1901), p. 89-95

[bespreking van het wetsvoorstel van Goeman Borgesius]

+

rubriek met samenvatting van wat de pers schrijft over het wetsvoorstel, over de intrekking en over wat er daarna gebeurt, p. 103-104, 111-112, 119-120, 151-152, 167-168, 172-173 en 200.

+

Zinderen Bakker, R. van

“De Armenwet !”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg, 2 (1901), p. 110-111

+

Adriani, A.J.,

“Het Ontwerp-Armenwet en de Diaconieen der Ned. Herv. Kerk”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg, 2 (1901), p. 145-147

+

Redactie,

“Het Ontwerp-Armenwet ingetrokken”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg, 2 (1901), p. 153

Hintzen, G.H.

“Het ontwerp tot herziening der armenwet”, in:

De Economist, 1901, p. 645-667

Hintzen, G.H.

“Het ontwerp tot herziening der armenwet”, in:

De Economist, 1901, p. 645-667

NN

“Is de herziening der Armenwet urgent of niet?”, in:

Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 13-14

NN

“Collecten”, in:

Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 182-184

Lietaert Peerbolte, L.

“Bemoedigende verschijnselen”, in:

Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 230-231

[reactie op artikel van J.R. Snoeck Henkemans in “De Tijdspiegel”]

Blankenberg, J.F.L.

“De onmisbaarheid van herziening der Armenwet, aangetoond door de praktijk”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 4 (1903), p. 39-41

[gebaseerd op verslagen van verenigingen voor armenzorg in Amsterdam, Arnhem, Zwolle en Den Haag; schrijver uit wens tot oprichting van een Bond van Nederlandsche Armbesturen]

Smissaert, H.

“Twee leemten in de Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 4 (1903), p. 313-315

Smisssaert, H.

“Toch nog geen nieuwe Armenwet?”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 5 (1904), p. 73-74

[Smisssaert, H.]

“De hoofdgebreken onzer Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 5 (1904), p. 291-292

[samenvatting van een lezing van H. Smisssaert op 21 november 1904 voor de Vereniging van Armbesturen te Amsterdam]

[Boas, Lod. S.]

“Het ontwerp Collecten-wet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 6 (1905), p. 269-272

[voordracht gehouden door mr. Lod. S. Boas voor de Vereniging van Armbesturen te Amsterdam op 30 oktober 1905]

Spiekman, H.

“Nieuwe denkbeelden over de burgerlijke armenzorg”, in:

Sociaal Weekblad, 20 (1906), p. 11-12

[kritiek op Elberfelder stelsel]

NN [Boas, Lod. S.]

“Het ontwerp Collecten-wet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 6 (1905), p. 269-272

[voordracht gehouden door mr. Lod. S. Boas voor de Vereniging van Armbesturen te Amsterdam op 30 oktober 1905]

Mendes da Costa, A.J.

“Het ontwerp-collectenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 7 (1906), p. 113-116

[verslag van een vergadering over dit onderwerp door de Vereniging van Armbesturen te Amsterdam]

+

tekst van een adres over dit wetsontwerp door deze vereniging gericht aan de minister van Binnenlandse Zaken, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 7 (1906), p. 159-161

Blankenberg, J.F.L.

“Hervorming der Nederlandsche armenwetgeving”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 8 (1907), p. 571-573

[vertaling van een artikel van mr. Annie de Waal oorspronkelijk gepubliceerd in het Zeitschrift für das Armenwesen]

+

reactie door G.H. Hintzen, p. 583-584

+

discussie tussen A.J.L. van Beeck Calkoen en J.F.L. Blankenberg, p. 607-608 en 618

Boas, Lod. S.

“Het gewijzigd Ontwerp-Collectenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 8 (1907), p. 425-426 en 435-436

Hovy, W.

“Herziening der Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 8 (1907), p. 346-348

Muller-Lulofs, M.G.

“Onze wenschen ten opzichte eener nieuwe armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 8 (1907), p. 348-352

Schölvinc, J.G.

“Herziening der Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 8 (1907), p. 353-354

Snoeck Henkemans, J.R.

“Uit het leven. Een roepstem om verbetering der Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 8 (1907), p. 354-356

Boas, Lod. S.

“Wat moet een nieuwe Armenwet ons brengen?”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 8 (1907), p. 356

NN

“Adres Collectenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 9 (1908), p. 176
[tekst van een adres van de Vereniging van Armbesturen te Amsterdam aan de Tweede Kamer]

Hoop Scheffer, J.G.N. de

“Verhaal van onderstand. art. 52 alinea a der Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 11 (1910), p. 227-228

Wetsontwerp-armenwet van minister Heemskerk jr.

NB: verslagen van de debatten en kamerstukken zelf zoals het Voorlopig Verslag zijn niet opgenomen, wel commentaren daarop

Ontwerp Heemskerk tot wettelijke regeling van het armbestuur ter vergelijking gedrukt naast de overeenkomstige artikelen der armenwet (28 juni 1854, S. 100), gevolgd door de memorie van toelichting van het ontwerp
Haarlem, 1910. 48 p.

Prae-adviezen over het wetsontwerp Heemskerk tot regeling van het armbestuur, uitgebracht door de heeren H. Smisaert ... [et al.]
Haarlem, 1910
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg en Weldadigheid te Amsterdam, 5]

Wetsontwerp-Heemskerk tot regeling van het Armbestuur. Tekst en toelichting
Haarlem, 1910
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg, 4]

Blankenberg, J.F.L.

“Het ontwerp-Heemskerk tot herziening van de Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 11 (1910), 263-264, 271-272, 277-279, 285-287, 293-294, 302-303, 309-310 en
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 1-2

Blankenberg, J.F.L.

“Opleiding der armbezoekers”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 211-213
[Franse standpunten]

Boas, Lod. S.

“Het ontwerp Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 11 (1910), p. 93-97

Buurman, H.

“Dubbele bedeeeling”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 81-82

Drion, F.J.W.

“Binnenlandsch overzicht”, in:

Onze Eeuw, 12 (1912), dl. II, p. 266-275

[p. 266-268 over het ontwerp-armenwet]

Duparc, A.

“De wettelijke regeling van het armbestuur in Nederland sedert 1818”, in:

De Economist, 1910, p. 773-791 en 889-906

[bespreking van het wetsvoorstel-Armenwet voorafgegaan door een historisch exposé]

Everts, J.

“Drie wijzigingen in het ontwerp-Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 13 (1912), p. 69-70

Maare, R. van Jzn.

“De rechtspersoonlijkheid van instellingen van armenzorg, volgens het ontwerp-Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 115-116

[overgenomen uit het Diaconaal Correspondentieblad]

Meijer, W.

“Bij de aanstaande herziening der Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 11 (1910), p. 257-258

[kritiek op het wetsontwerp]

Muller-Lulofs, M.G., en S. Slooten

Tekst en toelichting van het wetsontwerp-Heemskerk tot regeling van het armbestuur. Prae-adviezen over het onderwerp: De opleiding van armbezoekers in verband met de overweging van voor- en nadeelen, verbonden aan bezoldigde en onbezoldigde armbezoekers

Haarlem, 1910

Muller-Lulofs, M.G. mevr.

“Een stem uit de praktijk. Naar aanleiding van 't gewijzigd-ontwerp-Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 13 (1912), p. 57-59

Raaijmakers, Ch.

Het wetsontwerp-Heemskerk tot regeling van het armbestuur. Prae-advies

Haarlem, 1910.

[Overdruk uit: Geschriften der Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg en Weldadigheid te Amsterdam]

Spiekman, H.

“Het ontwerp tot wijziging der Armenwet”, in:

De Nieuwe Tijd, 15 (1910), p. 399-411

[negatief oordeel over het wetsontwerp dat het in 1912 tot wet zou brengen]

Redactie

“Een nieuwe Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 11 (1910), p. 77-84
[bespreking van het wetsontwerp]

Redactie

“Een Arnhemsch adres over het ontwerp-Heemskerk tot herziening van de Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 11 (1910), p. 213-214
[tekst van het adres aan de Tweede Kamer van zes armenzorginstellingen uit Arnhem]

Redactie

“Het ontwerp-Heemskerk tot wettelijke regeling van het armbestuur in zijn beginselen getoetst, bepaaldelijk met betrekking tot onze diaconale armenzorg”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 3-4
[stellingen van dr. W.A. van Es te Leeuwarden verkondigd op de Friese Diaconale Conferentie der Gereformeerde Kerken op 23 november 1910]

+

Bouman, NN

“Ontwerp-Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 16-17
[voorstel van de synode van Friesland aan de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken]

+

Blankenberg, J.F.L.

“Het Belang der Armen”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 89-91
[met de tekst van een adres van de predikanten W. Bouman en W.A. van Es aan de Gereformeerde Kerken in Nederland gevolgd door commentaar van Blankenberg]

+

Blankenberg, J.F.L.

“Het Belang der Armen”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 96-106
[bespreking van een publicatie van dr. J.C. de Moor, hoofdredacteur van het Diaconaal Correspondentieblad, over de armenwet; De Moor ziet veel in het wetsontwerp]

Redactie

“Het Ontwerp-Heemskerk tot herziening der Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 43-48
[tekst van het rapport uitgebracht door een commissie aan de Nederlandse Vereniging van Gemeentebelangen over het wetsontwerp; samenvatting van de lezing van mr. R. van Maare B.J. zn. voor de Anti-revolutionaire Kiesvereniging te Amsterdam; samenvatting van de lezing van mr. J.A. de Wilde voor de Bondskiesvereniging Nederland en Oranje te Den Haag]

Redactie

“Het ontwerp-Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 54-55
[verslag van de vergadering van de Vereeniging tot verbetering van Armenzorg te Amsterdam]

Slooten, S.

“Een machtwoord”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 123-124
[over de dubbele bedeling]

Slooten, S.

“Theorie en practijk”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 129-132
[over dubbele bedeling]

- +
 reactie door:
 Adriani, J.H.
 “Nogmaals: de dubbele bedeeling”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 143-145
- +
 antwoord van Slooten
 “Ter overweging”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 159-161
- Smissaert, H.
 “De regeling der collecten en het ontwerp-armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 11 (1910), p. 99-100
- Smissaert, H.
 “Het domicilie van onderstand”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 32-33 en 35-36
- Smissaert, H.
 “De vooruitzichten der totstandkoming van de nieuwe Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 209-211
- Smissaert, H.
 “Onmiddellijke ondersteuning vanwege het Burgerlijk Armbestuur”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 13 (1912), p. 133-135
 [amendement op art. 21 van de wet betreffende ondersteuning in noodgevallen]
- +
 discussie waaraan deelnemen A.C.A. van Vuuren, J.R. Snoeck Henkemans en H. Smissaert, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 13 (1912), p. 147-149
- Smissaert, H. en J.F.L. Blankenberg
 “Mr. L. Lietaert Peerbolte over het Ontwerp-Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 12 (1911), p. 61-62
 [kritische bespreking van de lezing gehouden door mr. Lietaert Peerbolte, hoofd van de afdeling Volksgezondheid en Armwezen op het departement van Binnenlandse Zaken; schrijvers vinden dat een ambtenaar zich zoveel mogelijk buiten de politieke discussie dient te houden]
- +
 reacties en discussie waaraan deelnemen J.H. Adriani, L. Lietaert Peerbolte, J.A. van Hamel, p. 67, 71-73, 77
- Vries, C.W. de,
 “Naar aanleiding van het nieuwe Ontwerp-Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 13 (1912), p. 41-43

Wijzigingen van de Armenwet na 1912

(zie ook Staatscommissie Vervanging Armenwet 1947)

- Bruinsma, N.L.J.
 “Partiële wijziging der Armenwet. Verandering in het domicilie van onderstand”, in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 4 (1950), p. 304-306
- Bruinsma, N.L.J.
 “Het wetsontwerp tot wijziging van de Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 8 (1954), p. 65-70

[met de tekst van het wetsontwerp tot wijziging van de Armenwet]

Deventer, L.W.R.

“Concentratie in het maatschappelijk hulpbetoon”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 11 (1932), p. 3222-3224
[pleidooi voor aanpassing van de Armenwet aan de huidige situatie]

+

reactie door D. Mulder, directeur van de Gemeentelijke Instelling voor Maatschappelijke Steun te Leeuwarderadeel, p. 3255-3256

Etty, W.

“De herziene Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 14 (1935), p. 4509-4511

Everts, J.

“Wijziging Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 8 (1929), p. 2048-2050

Muller-Lulofs, M.G.

“Geef rekenschap”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 12 (1933), p. 3440-3442
[schrijfster acht een geheel nieuwe armenwet noodzakelijk]

Velthuysen, G.

“De technische herziening der Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 8(1929), p. 1957-1958,
1967-1969, 1995-1999, 2044-2048 en 2117-2118.

Redactie

“Het R.K. Werkliedenverbond en de Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 8(1929), p. 2020-2021
[tekst van een adres van het Verbond aan de Tweede Kamer over de Armenwet]

Redactie

“De hulp aan slachtoffers van verkeersongevallen en de Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 11 (1932), p. 3239-3240
[tekst van een adres van de Rotterdamse Armenraad aan de minister van Binnenlandse Zaken]

Redactie

“Het ontwerp van wet tot wijziging der Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 14 (1935), p. 4272-4274
[betreft de kosten van verzorging van personen aan wie een ongeval was overkomen; met name verkeersslachtoffers; hierover ook p. 4327-4329]

Redactie

“Het wetsontwerp ter verlaging van de openbare uitgaven”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 14 (1935), p. 4333-4336
[opheffing armenraden]

Redactie

“De wijziging der Armenwet. Betaling van verpleegkosten voor zieken en hulpbehoevenden”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 14 (1935), p. 4505-4507
[wet van 27 juni 1935 tot wijziging van de Armenwet, Staatsblad 379]

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Wet van den 27sten april 1912, S. 165, tot regeling van het armbestuur (armenwet), met aantekeningen, besluiten ter uitvoering en alphabetisch register door J. G. Stenfert Kroese
Zwolle, 1914, 2de druk. 116 p.

[Nederlandsche staatswetten. Editie Schuurman en Jordens, nr. 6]

Armenwet. Wet van 27 April 1912, Stb. 165, tot regeling van het armbestuur ... en 29 september 1955, Stb. 456, met aantekeningen, besluiten ter uitvoering enz. en alphabetisch register, bewerkt door A.

Bouma en P. Krolis

Zwolle, 1961, 14de druk. 490 p.

[Nederlandsche Staatswetten, ed. Schuurman & Jordens, 6]

Redactie

“Uitvoering der Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armzorg en Kinderbescherming, 13 (1912), p. 245-246

[tekst van een circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken aan gedeputeerde staten van de provinciën en aan de gemeentebesturen]

Redactie

“Eene nuttige uitgave”, in:

Tijdschrift voor Armzorg en Kinderbescherming, 13 (1912), p. 319-320

[publicatie van formulieren die in de dagelijkse praktijk van de uitvoering van de Armenwet van pas komen; verdeeld in A. ten dienste van gemeentebesturen; B. ten dienste van instellingen van weldadigheid; C. ten dienste van beheerders van registers van inlichtingen en (of) Armenraden]

Redactie

“Bezoldiging van bestuursleden van instellingen van weldadigheid e.d.”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 14 (1935), p. 4237-4240

[tekst van een circulaire van de minister van Sociale Zaken aan de gemeentebesturen van 29 januari 1935]

Handboeken en jurisprudentie

Het hierna volgende is een kleine selectie aan de enorme hoeveelheid boeken en vooral artikelen over de uitleg van de wet en artikelen van de wet. Met name het tijdschrift Social Zaken, later Sociale Zorg bevat over dit onderwerp veel informatie.

Bruinsma, N.L.J.

“Artikel 32 der Armenwet”, in:

Sociale Zaken, 5 (1943), p. 85-90

[dit artikel regelde het verweer tegen een afwijzende beslissing van een burgerlijk armbestuur op een verzoek om steun]

Deventer, L.W.R.

“Kan onthouding van onderstand worden opgevat als een “onrechtmatige daad”?”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 12 (1933), p. 3447-3449

Deventer, L.W.R.

“Is een armbestuur of armlastige bij plichtsverzuim strafrechtelijk vervolgbaar?”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 12 (1933), p. 3459-3460

Fukkink, H.

De Armenwet 1912, in tekst en uitleg toegelicht

IJmuiden, [1947]. 479 p.

[bespreking door J. de Vries in Sociaal Maandblad, 3 (1948), p. 282-284; bespreking door W. Schoonderbeek in Sociale Zorg 9 (1947), p. 360-361 en 376-377 en idem, 10 (1948), p. 8-10, 41-42 en 73; de laatstgenoemde schrijver staat zeer kritisch tegenover dit tussen 1940 en 1945 geschreven boek; veel beter is volgens hem een artikel van mr. Sark uit 1932 in het Nederlands bestuursrecht]

Goeman Borgesius, H.

De nieuwe armenwet, met beknopt overzicht van stelsel en inhoud der wet, den tekst en aantekeningen bij de artikelen

Sneek, 1912. 234 p.

Haga [pseudoniem voor L. Lietaert Peerbolte]

De nieuwe armenwet, voor gemeentebesturen en armbesturen toegelicht

Alphen aan den Rijn, 1912

Hagen, A.J. en O.H. Wehrmeijer

“Jurisprudentie Armenwet” ,

Alphen aan den Rijn, [1960-], losbladig

[bespreking door J.C. van Dam in Sociale Zorg 23 (1961), p. 78-79]

Hagevoort, Th. en O.H. Wehrmeijer

Woonplaatsgeschillen armlastige krankzinnigen art. 39 Armenwet

Vereniging van Nederlandse Gemeenten, z.j.

[bespreking door mr. W. Schoonderbeek in het Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk 4(1950), p. 299]

Janssen, F.M.J.

“Het domicilie van onderstand meer in het bijzonder ten aanzien van de ongehuwde moeder en haar kind”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming , 14(1935), p. 4350-4354 en 4371-4374

Jurisprudentie Armenwet

Alphen aan den Rijn, 1959-1965

[Losbladig]

Kam, P.E. van der

“Beperking verhaalsrecht armenwet”, in:

Sociale Zorg, 23 (1961), p. 73-75

[met een schematisch overzicht van de toestand voor en na de wijziging van de Armenwet]

Kroon, J.P.H.

De Armenwet, met toelichting

Groningen, 1912. 317 p.

Kroon, J.P.H.

De nieuwe armenwet

Amsterdam, 1913. 45 p.

[Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, Nieuwe Serie, nr. 103]

Lietaert Peerbolte, L.

De armenwet, voor gemeentebesturen en armbesturen toegelicht

Alphen aan den Rijn, 1930, 3de vermeerderde druk. 140 p.

Alphen aan den Rijn, 1939, 5de druk

[enkele gedeelten helemaal omgewerkt door mr. J.J. van Wermeskerken, secretaris Armenraad Utrecht; bespreking door L.J.M. Beel in het Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19 (1940), p. 102-103]

Loenen, J.W.A.C. van
De Armenwet in vragen en antwoorden
Alphen aan den Rijn, 3de druk, 1940
[recensie in Sociale Zaken 3 (1941), p. 455-456]

Momberg, A.F. en A. Meijer
“Overzicht van de regelingen op grond waarvan door het rijk (ministerie van maatschappelijk werk) aan gemeenten, die krachtens de bepalingen van de armenwet (kosten van verzorging) hebben gemaakt, een subsidie kan worden verleend”, in:
Sociale Zorg, 19 (1957), p. 121-123

Pinxteren, J.A.M. van
“De problematiek rondom artikel 31 der Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 5 (1951), p. 399-401
[dit artikel was bedoeld om de samenwerking tussen overheid en het particulier initiatief te stimuleren]

Pinxteren, J.A.M.
“Artikel 31 contra artikel 14 der Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 8 (1954), p. 155-157
[reactie op een artikel van J. van Mill in “Sociale Zorg”]
+
discussie met J. van Mill (directeur Gemeentelijke Dienst voor Sociale Zaken in Rotterdam), p. 276-278

Schepel, C.J.H. en J.H. Adriani
“Welke maatstaf wordt door de instellingen van weldadigheid aangelegd bij de opgaven aan den Burgemeester, ingevolge artikel 23 der Kieswet?”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 14 (1913), p. 105-109
[Utrechts rapport over toepassing van het artikel dat zij die bedoeld werden van de lijst van kiesgerechtigden werden geschrapt; deze bepaling werd echter zeer verschillend geïnterpreteerd]
+
Redactie
“Kiesrecht van beedeelden”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 14 (1913), p. 201-204
[adviezen van rechtsgeleerden over deze kwestie; geraadpleegd werden de mrs.: W.H. de Beaufort, S. van Houten, J.A. Loeff, J. Oppenheim, jhr. A.F. de Savornin Lohman, M.W.F. Treub en P.J. Troelstra]
+
reactie door mr. H. Louis Israëls in “De Telegraaf”
p. 208-209

Smissaert, H.
De armenwet toegelicht uit de schriftelijke en mondelinge gedachtenwisseling tusschen regeering en Staten-Generaal
Haarlem, 1912. 370 p.
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor armenzorg en weldadigheid te Amsterdam, 11]

Smissaert, H.
“De uitvoeringsbepalingen der Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 13 (1912), p. 254-256, 262-264, 270-272,

Snoeck Henkemans, J.R.

De Armenwet in de praktijk. Beknopt overzicht van den inhoud der wet en der algemeene maatregelen van bestuur, tot hare uitvoering
Haarlem, 1912. 112 p.
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg en Weldadigheid te Amsterdam, 12]

Vries, C.W. de
Handboek voor den armbezoeker
Haarlem, 1916. 288 p.
[in 1954 door mr. J. de Vries (Honderd Jaar Armenwet, p. 162) omschreven als “lange tijd het enige ... , dat enigszins samenvattend het terrein van de armenzorg behandelde. Men vindt hierin ook beschouwingen over de manier, waarop de armbezoeker moet optreden.”]

Wermeskerken, J.J. van
“Het armenrecht (Kosteloos procederen)”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 12 (1933), p. 3465-3470 en 3487-3490

Redactie
“Commentaren van de Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 13 (1912), p. 213-214, 233-234, 243, 273, 281,
[bespreking van publicaties over de nieuwe armenwet]

Onderhoudsplicht en verhaal

Over dit onderwerp is met name in de tijdschriften *Sociale Zaken* en *Sociale Zorg* bijzonder veel gepubliceerd. Zie ook onder *Algemene Bijstandswet, Vooraf*.

Alta, A.Ph.W.
“Verhaal van onderstand”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 18 (1917), p. 71

Beel, L.J.M.
“De toepassing van het recht op verhaal”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19 (1940), p. 15-18

Blankenberg, J.F.L.
“Verhaal van onderstand volgens de nieuwe Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 17 (1916), p. 9-10

Bouwens, W.H.A.C.M.
Onderhoudsplicht en bijstand. Een onderzoek naar de verhouding tussen overheidszorg en onderhoud door familie- en gezinsleden
Nijmegen, 1996. 243 p.

Bruinsma, N.L.J.
“Het rapport der Staatscommissie Vervanging Armenwet over Alimentatie en Verhaal”, in:
Katholiek Sociaal Tijdschrift, 4 (1951/1952), p. 49-56

Büchenbacher, A.
“Onderhoudsplicht jegens de afwezige of gescheiden echtgenoot” , in:
Sociale Zorg, 10 (1948), p. 49-52 en 65-68

Dam, J.C. van

“Onderhoudsplicht – een stuk sociale ethiek”, in:
Sociale Zorg, 18 (1956), p. 281-287 en 297-304
[pleidooi met ethische motieven voor behoud van het verhaalsrecht]

+
Schoonderbeek, W.

“Verhaalsrecht – een stuk sociale ellende”, in:
Sociale Zorg, 19 (1957), p. 17-24
[schrijver is het niet eens met het betoog van Van Dam]

+
reacties
door F. Smits, p. 60-62
D. Oostelaar, p. 62
A.G. Reijners, p. 107-110

+
repliek van Van Dam: p. 69-73

Dingeman de Baan, NN

“Ondersteuning en verhaal ingevolge de Armenwet in geval van concubinaat”, in:
Sociale Zaken, 6 (1944), p. 36-39

Doorn, L.A. van

“De commissies inzake onderhoudsplicht en het recht van verhaal”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 12(1933), p. 3711-3714

+
reactie van NN van Wermeskerken, p. 3714-3715

Driel, P. van

“Het arrest betreffende verhaal van kosten van ondersteuning, verleend krachtens de zgn.
Rijkssteunregeling” in:

Sociale Zaken, 2 (1940), p. 49-54

[bespreking van een arrest van de Hoge Raad van 8 december 1939 met als conclusie dat de steun
verhaalbaar is op onderhoudsplichtigen; de tekst van het arrest op p. 11; op p. 68-80 de teksten van het
verzoekschrift van W.F. Tegelaar te Leiden, het verweerschrift van de burgerlijke instelling voor
maatschappelijke steun te Amsterdam, het arrest en een commentaar van prof. mr. Paul Scholtens]

+
reactie van mr. Herman H. Maas, p. 65-68
idem van L.A. van Doorn, p. 87-90
idem van A. v.H., p. 127-128
antwoord van P. van Driel, p. 165-170
reactie van S-r., p. 213-218

Everts, J.

“Commissies inzake onderhoudsplicht”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 2 (1923), p. 65-67

Everts, J.

“Commissies inzake onderhoudsplicht en gemeentelijke diensten voor maatsch. steun”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 14 (1935), p. 4563-4564

+
reactie door L.A. van Doorn, p. 4569-4570

Fukkink, H.

“De requestprocedure van verhaal krachtens de Armenwet” in:

Sociale Zaken, 1 (1939), p. 237-241, 253-255 en 289-291

[de schrijver is secretaris van Maatschappelijk Hulpbetoon Utrecht]

Hall, A.F. van
“Verhaal van onderstand volgens de nieuwe Armenwet”, in:
Tijdschrift voor Armzorg en Kinderbescherming, 17(1916), p. 3-6
[lezing gehouden voor het bestuur van de Vereniging van Armzorg en Weldadigheid, gevolgd door vragen en discussie]

Hoytink, M.J.
“Werken voor den steun (contraprestatie)”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 17 (1938), p. 341-346

Jansen, F.M.J.
“Schending van den onderhoudsplicht: uiting van asociaal gedrag”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 17 (1938), p. 141-144,
158-162 en 189-191
+
reactie door J. Everts, p. 144-145

Dam, J.C. van
“Aanbevolen richtlijnen voor onderhoudsplicht en verhaal”, in:
Sociale Zorg, 21 (1959), p. 69-72
[bespreking van de 5de druk van de richtlijnen van DIVOSA]

Maas, Herman H.
“Een proeve van algemeene verhaalsethiek”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 20 (1941), p. 208-214

Mill, A.N. van
“Openbare armzorg en vrijwillig armbezoek”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 17 (1938), p. 285-298

Maas, Herman H.
“Herziening van het verhaalsrecht gewenscht”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19 (1940), p. 73-74

Mulder, C.G.
“Het recht van verhaal van werklozensteun”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19 (1940), p. 266-270
[bespreking van de jurisprudentie]

Mulder, C.G.
“Richtlijnen voor onderhoudsplicht en verhaal”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19 (1940), p. 332-336

Overwater, J.
“Het vraagstuk van de naleving van den wettelijken onderhoudsplicht”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 10 (1931), p. 2945-2949
[inleiding op een vergadering van de Algemene Armencommissie en de voorzitters en secretarissen van Armenraden gewijd aan dit onderwerp]

Pastor, A.K.S.
“De commissie inzake onderhoudsplicht te Rotterdam”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 2 (1923), p. 70-73

Pijnappel, M.J.

“Verhaal van onderstand op familiebetrekkingen”, in:
Tijdschrift voor Armenzorg, 3 (1902), p. 199-200

Rheden, W. van
“Afschaffing onderhoudsplicht”, in:
Sociale Zaken, 8 (1946), p. 121-123, 174-176
+
reactie door H. Fukkink, p. 123-126
reactie door J. Oudesluys, p. 176-177
reactie door C.J. Bout, p. 241-245
reactie door J. Leijnsma, p. 245-246

Schreuder, J.C.
“Het recht van verhaal naar de wet en in de praktijk”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 3 (1924), p. 313-317, 328-330, 345-348 en 359-363
[schrijver is secretaris van het Kantoor Huiszittende Armen van het Burgerlijk Armbestuur te Amsterdam]

Schreuder, J.C.
“Eenige jurisprudentie aangaande het recht van verhaal”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 6 (1927), p. 1147-1150 en 1158-1160
[schrijver is secretaris van het Gemeentelijk Bureau voor Maatschappelijke Steun te Amsterdam]

Schreuder, J.C.
“Welke gemeente moet een behoeftigen minderjarige ondersteunen?”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 6 (1927), p. 1379-1380
+
reactie door A. van der Laarse, p. 1458-1461 en repliek van Schreuder, p. 1477-1478

Schreuder, J.C.
“Verhaal op den echtgenoot”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 6 (1927), p. 1395-1397

Schreuder, J.C.
“De moeilijkheden met het bewijs van onvermogen”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 7 (1928), p. 1549-1553
+
reactie door mr. M. Schorlesheim, p. 1592-1593

Schreuder, J.C.
“Enkele aantekeningen bij de uitoefening van het recht van verhaal”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 7 (1928), p. 1766-1767

Schreuder, J.C.
“De voorgestelde wijzigingen in de uitoefening van het recht van verhaal”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 8 (1929), p. 2109-2111

Toorenborg, P.A. van
“Onderhoudsplicht en maatschappelijk steunwezen”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 7 (1928), p. 1853-1857 en 1869-1872

Wermeskerken, J.J. van

“Verhaalsrecht voor de ondersteuning van behoeftige Nederlanders in het buitenland”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 14 (1935), p. 4526-4528

Wermeskerken, J.J. van
“Verhaal van werklozensteun ?”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 14 (1935), p. 4564-4566

Wermeskerken, J.J. van
“Verhaal van werklozensteun door Hoogen Raad toegestaan !”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19 (1940), p. 18-19
+
reactie door F.A. Helmstrijd, p. 45-48
reactie door J. Everts, p. 49-50

Redactie
“Welke gemeente moest voor de ondersteuningskosten opkomen ? (Artikel 40 Armenwet)”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 7 (1928), p. 1641-1642
[uitspraak van de Kroon van 16 mei 1927]

Redactie
“De toepassing van den onderhoudsplicht”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 10 (1931), p. 2737-2740
[tekst van een adres van de Vereniging voor Armenzorg en Weldadigheid aan de minister van Binnenlandse Zaken en Landbouw]

Redactie
“Het wetsontwerp betreffende de onderhoudsprocedure”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 13 (1934), p. 3905
[tekst van een adres van de Amsterdamse Armenraad aan de Tweede Kamer met verzoek het wetsontwerp te wijzigen]

Redactie
“Steunverleening aan kleine winkeliers en handelaren”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 18 (1939), p. 197-198
[bespreking van een ingezonden stuk in “Sociale Zaken”]

Redactie
“Steun aan kunstenaars. Het Voorzieningsfonds voor Kunstenaars”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19 (1940), p. 58-60

De toepassing van den onderhoudsplicht in verband met het maatschappelijk steunwezen. Grondslagen en uitoefening van weldadigheid en van sociale zorg
Haarlem, 1928. 245 p.
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor armenzorg en weldadigheid, 46. Prae-adviezen voor de algemeene vergadering van 22-23 November 1928 te Utrecht]

Onderhoudsplicht en verhaal. Aanbevolen richtlijnen voor de vaststelling van de draagkracht inzake de wettelijke onderhoudsplicht en het verhaal ingevolge de armenwet, samengesteld door een commissie van de vereniging van directeuren van overheidsorganen voor sociale arbeid (D.I.V.O.S.A.)
Arnhem, [1959], 5de druk. 44 p.

Alimentatieplicht en verhaal van steun. Rapport van de Dr. Wiardi Beckman Stichting, [voorzitter van de commissie: G.E. Langemeyer]
Amsterdam, 1957. 14 p.

Literatuur; geschiedenis van de wet

Armenwet: maatregel van bestuur

[Z.pl.], [Vereeniging van diakenen in de Nederlandse Hervormde Kerk], [ca. 1912]. 22 p.

Beltman, H.F.C.

Steunregeling en armenwet

Deventer, 1934. 184 p.

Dam, J.C. van

“Een eeuw armenwet”, in:

Sociale Zorg 16 (1954), p. 198-203

Dam, J.C. van, en H.J.P.J. Goedmakers

Maatschappelijke zorg in historisch perspectief

Alphen aan den Rijn, 1955. 290 p.

[Omslagtitel: Honderd jaren armenwet, 1854-1954]

Duparc, A.

“Openbare armenzorg. Schoolvoeding”, in:

De Economist, 1912, p. 566-578

[verweer tegen de opvattingen van D.P.D. Fabius over de nieuwe armenwet en over schoolvoeding]

Everts, J.

“De werking der Armenwet gedurende 25 jaar”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 17(1938), p. 95-101

[verkorte versie van een rede uitgesproken bij de herdenking 25 jaar Armenwet]

Fabius, D.P.D., en A.F. van Lynden

Subsidieering van instellingen van weldadigheid van overheidswege: is het wenschelijk de in art. 14 der Armenwet voorgeschreven beperking te laten vervallen?. Prae-adviezen

Haarlem, 1919. 77 p.

[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg en Weldadigheid, 25:1]

Themanummer Honderd jaar Armenwet

Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 8 (1954), p. 233-267

[met bijdragen van pater J. Morel S.J., W.J. Hemmes, J.W. Noteboom, M.J. Hoytink, prof. mr. C.W. de Vries, J. Bardoul, dr. H.P. Cloeck, Guillaume Nicerbach (N.E.P.); het artikel van Nicerbach (mogelijk een pseudoniem) bespreekt de geschiedenis van de armenzorg in Nederland geschreven door “een historicus” in het jaar 2054]

Prae-adviezen voor de algemeene vergadering van 14 en 15 september 1922 te Leeuwarden: de armenwet 1912-1922; werking der wet op de burgerlijke, kerkelijke en bijzondere armenzorg; wenschen en wegen ter verbetering. Praeadviseurs: J.W. Jurrema ... [et al.]

Haarlem, 1922

[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor armenzorg en weldadigheid te Amsterdam, 32]

[Jurrema was directeur van het Amsterdamse Maatschappelijk Hulpbetoon en verzamelde statistische gegevens over de door een aantal grotere gemeenten verleende onderstand]

R.D. [= ?]

“De herdenking van het 25-jarig bestaan der Armenwet”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 17 (1938), p. 93-95

Schadee, H.M.A., en L. Hoejenbos

Heeft de bijzondere armenzorg na de wet van 1912, waarbij aan de burgerlijke armenzorg zooveel ruimte van handelen wordt verleend, nog recht van bestaan? Zoo ja, op welke wijze en langs welke banen zal zij zich dan in de naaste toekomst moeten ontwikkelen om zich op den duur naast de burgerlijke en kerkelijke armenzorg te kunnen staande houden?

Haarlem, 1921. 29 p.

[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor armenzorg en weldadigheid, 30. Praeadvies voor de algemene vergadering van 6 juni 1921]

Snoeck Henkemans, J.R.

De sociale beteekenis der nieuwe armenwet

Utrecht, 1912. 35 p.

Radenwet 1913

(Staatsblad 1913, nr. 203)

Vooraf

Kallen, Alb. van der

"Het ontwerp Ziekte- en Radenwet", in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 10 (1911), p. 25-27, 39-40, 62-64, 73-76 en 87-89

Spiekman, H.

"Talma's jongste failure (Het ontwerp-ziekte-verzekering)", in:

De Nieuwe Tijd, 16 (1911), p. 273-284 en 359-374

[bespreking wetsontwerpen Radenwet en Ziektewet en verband tussen Ongevallenwet en Ziektewet; negatief oordeel]

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Wet van den 5den juni 1913, S.203, zooals gewijzigd is bij de wet van 11 april 1919, S. 165, tot regeling der Arbeiders-ziekteverzekering (Radenwet), met aant. ... door L. Leijdesdorff
Zwolle, 1919. 234 p.

[Nederlandsche staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 95]

Radenwet. Wet van 5 juni 1913 (Stbl. 203), zooals die gewijzigd is bij de wet van 11 april 1919 (Stbl. 165), tot regeling der arbeiders-ziekteverzekering en de daarop betrekking hebbende besluiten, door F.K. van Ommen Kloeke

Uithuizen, [ca. 1919]. 165 p.

Arbeiders-ziekteverzekering. Radenwet. Wet van den 5en juni 1913, (stb. nr. 203), tot regeling der arbeiders-ziekteverzekering, gewijzigd bij de wet van 11 april 1919, (stb. nr. 165)

Groningen, 1920. 74 p.

Literatuur

Bolt, J.C.

"Talmawetten", in:

Archief van de Verzekeringwetenschap, 17 (1918-1919), p. 403-419

Emmen Riedel, W.H.

“Over de “Autonomie” der Raden van Arbeid”, in:
Vragen des Tijds, 1920/21, II, p. 426-449
[pleidooi voor reorganisatie van de hele arbeidswetgeving]

Koch, C.J.

“Wijziging der Radenwet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 21 (1922), p. 371-373

Meerbeke, G. van

“Wijziging Radenwet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 21 (1922), p. 385-386
+
discussie met C.J. Koch in 22 (1923), p. 9-10 en 44-45

Vooy's, Is. P. de [onder pseudoniem van J. Molenmaker]

"Sociale gemeenteraden; een bespreking van Talma's raden- en ziektenwet", in:
Beweging, 6 (1910), dl. 3, p. 2882-89

Wittert van Hoogland, E.B.F.F. baron van

"Bij een herdenking. Het 25-jarig bestaan van den Radenwet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 25 (1944), p. 1-4

NN

De Radenwet in het kort verklaard voor werkgever en arbeider
Hardinxveld, 1912

Ziektewet 1913 [ingevoerd 1930]

(Staatsblad 1913, nr. 204 en 1929, nr. 329)

Vooraf

(in chronologische volgorde)

Dorp, B. van

“Ziekteverzekering”, in:
Vragen des Tijds, 1902, I, p. 257-282

Smissaert, H.

Nota omtrent wettelijke ziekte-verzekering
Den Haag, 1902. 19 p.
[Vereniging van Nederlandse Werkgevers]

Smissaert, H.,

Voorzieningen bij ziekte van werklieden in 96 ondernemingen, verzameld, toegelicht en bewerkt
Den Haag, 1902. 185 p.

NN

“De verzekerings-ontwerpen”, in:
Sociaal Weekblad, 19 (1905), p. 273-274 en 281-283
[wetsontwerpen van het ministerie Kuyper]

Greven, H.B.

“Verplichte ziekteverzekering”, in:
De Economist, 1905, p. 387-410

Bruinsma, G.W.

“Het ontwerp-ziekteverzekering”, in:
Sociaal Weekblad, 20 (1906), p. 257-259 en 265-266

Sannes, G.W.

"Het Ontwerp-Ziekteverzekeringswet 1907", in:
De Nieuwe Tijd, 11 (1906), p. 814-827
[schrijver is het niet eens met het oordeel van "Het Volk" over dit wetsontwerp]

Sannes, G.W.

"Ons program, de ziekteverzekering en nog wat", in:
De Nieuwe Tijd, 12 (1907), p. 53-62
[schrijver is het niet eens met de visie van partijleider Troelstra over het wetsontwerp
ziekteverzekering van minister Veegens]
+

Sannes, G.W.

"Staatsziekenzorg - Een onmogelijke eisch ?", in:
De Nieuwe Tijd, 12 (1907), p. 212-227
[voortzetting van de discussie; schrijver wil via verzekering komen tot door de staat gefinancierde
ziekenzorg voor arbeiders]

Meijers, E.M.

Scheiding tussen ziektebehandeling en uitkeering bij ziekte bij verplichte verzekering”, in:
Sociaal Weekblad, 21 (1907), p. 249-251

Meijers, E.M.

“Het ontwerp-ziekteverzekering en de losse werklieden”, in:
Sociaal Weekblad, 21 (1907), p. 185-187

Kallen, Alb. van der

“Ontwerp-ziekteverzekeringswet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 6 (1907), p. 125-127

Franssen, Ferd.

“Wetsontwerp ziekteverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 6 (1907), p. 265-266

Franssen, Ferd.

“Wettelijke ziekteverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 6 (1907), p. 289-291 en 313-314

Bruggen, A.C. van,

“Ziekteverzekering voor losse werklieden”, in:
Centraal Orgaan voor de Werklieden-Verzekeringen, 5 (1908), p. 2-8
+
discussie hierover met D. Brocx, p. 58-62

Vooys, Is. P. de [onder pseudoniem van J. Molenmaker]

"Sociale gemeenteraden; een bespreking van Talma's raden- en ziektenwet", in:
Beweging, 6 (1910), dl. 3, p. 2882-89

NN

“Ziekteverzekeringsontwerpen”, in:
Sociaal Weekblad, 24 (1910), p. 379-380, 385-386, 393-396, 401-403 en 409-411

Bruins, G.W.J.

“De ontwerpen-Talma tot regeling der ziekteverzekering”, in:
De Economist, 1911, p. 249-288 en 637-677.

Spiekman, H.

"Talma's jongste failure (Het ontwerp-ziekte-verzekering)", in:
De Nieuwe Tijd, 16 (1911), p. 273-284 en 359-374
[bespreking wetsontwerpen Radenwet en Ziektewet en verband tussen Ongevallenwet en Ziektewet;
negatief oordeel]

Kallen, Alb. van der

“Het ontwerp Ziekte- en Radenwet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 10 (1911), p. 25-27, 39-40, 62-64, 73-76 en 87-89

Vlaanderen, J.C.L.

"Eenige opmerkingen inzake de regeling der arbeidersziekteverzekering", in:
Tijdschrift der Maatschappij van Nijverheid, 80 (1912), p. 121-134

NN

De Ziektewet. Beknopte verklaring der arbeidersziekteverzekering
Hardinxveld, 1913.

Elink Schuurman, W.H.A.

"Over de ziekte verzekering", in:
Nijverheid en Overheid, 1 (1913-1914), p. 116-120

Smissaert, H.

“Economische kroniek”, in:
Onze Eeuw, 13 (1913), dl. II, p. 127-146
[onder andere over de parlementaire behandeling van de sociale verzekeringswetten]

Smissaert, H.

“De ziekte wet in de Tweede Kamer”, in:
Onze Eeuw, 13 (1913), dl. II, p. 218-238

Smissaert, H.

“Economische kroniek”, in:
Onze Eeuw, 13, dl. IV (1913), p. 281-302
[over de sociale verzekeringen p. 287-293]

Franssen, Ferd.

“De wettelijke ziekteverzekering. Een Toneelspel in vijf Bedrijven ?”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 15 (1916), p. 373-374

Franssen, Ferd.

“De “bijzondere ziekenkas” in de wettelijke verzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 15 (1916), p. 385-387

Tepe, A.

“Ziekteverzekering en werkliedenziekenfondsen in Nederland”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 16 (1917), p. 275-277 en 285-288
[bespreking van een brochure van mr. W.H.A. Elink Schuurman, lector aan de Nederlandse Handelshogeschool te Rotterdam]

Elink Schuurman, W.H.A.
"De ziekteverzekering in de knel", in:
De Gids, 81 (1917), dl. 1, p. 525-553
[schrijver is tegen een verplichte verzekering en betreurt het dat ziekte- en invaliditeitsverzekering in Nederland gescheiden zijn geraakt]

Quarles van Ufford, C.G.C.
De plaats der arbeiderkassen in de ziekteverzekering
Utrecht, 1918
[dissertatie]

Bolt, J.C.
"Talmawetten", in:
Archief van de Verzekeringwetenschap, 17 (1918-1919), p. 403-419

Rapport van de commissie door het dagelijksch bestuur benoemd om van advies te dienen over de vraag: Behooren er bijzondere maatregelen te worden genomen, om de verzorging te verzekeren van de maatschappelijke belangen van onvermogende zieken en die van hunne huisgezinnen? Zoo ja, welke?
Haarlem, 1920. 275 p.
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor Armeazorg en Weldadigheid, 27]

Stenhuis, R.
"Nieuwe plannen inzake de ziekteverzekering", in:
Economisch-Statistische Berichten, 1920, p. 1125-1127

Kupers, E.
"Is invoering der Ziektewet-Talma nog wel gewenscht?", in:
Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 763-782
[schrijvers acht de Raden van Arbeid te duur en uitvoering van de wet van Talma niet in het belang van de arbeiders; met resultaten van een door het NVV verricht onderzoek bij de aangesloten organisaties]

+
Keesing, I.G.
"Om de Ziektewet", in:
Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 914-930
[schrijver is het niet eens met Kupers]

Kupers, E.
"De nieuwe koers inzake de ziekteverzekering", in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 186-198
[schrijver is voorzitter van het NVV en licht zijn plan toe; met concept-statuten van de "Hoofdvereniging" die de administratie voert van de aangesloten Bedrijfsverenigingen]

+
reactie door:
Berger, J.A.
"De nieuwe ziekteregeling", in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 318-321 en 490-493

Schröder, J.C.
"Congres-indrukken", in:

Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 651-661
[verslag van het congres over sociale verzekering en over de proeve Posthuma-Kupers]

Hettinga Tromp, J. van
“Talma - Posthuma”, in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 661-663

Elink Schuurman, W.
Onmogelijke plannen”, in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 715-731
[over de proeve Kupers-Posthuma; schrijver pleit ervoor dat de arbeiders op hun vrije zaterdagmiddag ziekenfondsen gaan administreren; dat is veel goedkoper dan ambtelijke uitvoering]

Koedijk, P.
“Hoe zal de uitvoering der ziektegeldverzekering worden geregeld?”, in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 813-818

Koch, C.J.
“De sociale verzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 22 (1923), p. 249-250 en 258-260
[schrijver is tegen het plan Posthuma-Kupers]

Bruggen, J. van
“De Vereeniging van Nederlandsche Werkgevers en de herziening der sociale verzekering”, in:
Sociale Voorzorg, 5 (1923), p. 391-401
[over het plan Posthuma-Kupers]

Kupers, E.
“De reorganisatie der sociale verzekering”, in:
De Vakbeweging, 3 (1923), p. 101-105 en 147-151
[bespreking van de plannen van minister Aalberse]

Kupers, E.
“De Hooge Raad van Arbeid en de reorganisatie der Sociale Verzekering”, in:
De Vakbeweging, 3 (1923), p. 371-374, 435-441 en 4 (1924), p. 1-9
[bespreking van het op 26 juli 1923 vastgestelde advies over dit onderwerp, opgesteld door Commissie XI uit deze raad; met tekst van het advies; schrijver is voorstander van dit organisatiemodel, waarbij de Raden van Arbeid, de Rijksverzekeringsbank en de Verzekeringsraad zullen verdwijnen]

Kupers, E.
“De plannen van Minister Aalberse inzake de sociale verzekering”, in:
De Vakbeweging, 4 (1924), p. 224-227

Ziekte- en ongevallenwet 1925, voorontwerp van wet. Adres aan den Hoogen Raad van Arbeid 's-Gravenhage [Vereeniging van Nederlandsche Werkgevers], [1924]. 7 p.

Hoofdmomenten uit de laatste geschiedenis der ziekteverzekering. De drie ongevallenverzekeringswetten
brochure van 19 p. als bijlage bij *De Werkgever*, 2 (1924)
[toelichting op het wetsontwerp]

Moltzer, M.J.A.
Het voorontwerp ziekte- en ongevallenwet 1925
Amsterdam, [1924]. 20 p.
[Overdruk uit: *De Socialistische Gids* 9 (1924), augustus/september]

Moltzer, M.J.A.

Het voorontwerp ziekte- en ongevallenwet 1925. Rede uitgesproken op de vergadering van de Vereeniging van raden van arbeid op 23 oktober 1924, aangevuld en van een naschrift voorzien
Amsterdam, [1924]. 39 p.

Kupers, E.

“Het Voor-ontwerp Ziekte- en Ongevallenwet 1925”, in:
De Vakbeweging, 4 (1924), p. 409-413 en 5 (1925), p. 2-10

Spaendonck, B.J.M. van

De ziektewet-Aalberse
[Z.pl.], [1924]. 16 p.

Meuleman, C.

“De ongetrouwde moeder”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 23 (1924), p. 584-587
[de schrijver is directeur van de R.K. School voor Vroedvrouwen te Heerlen; de ongetrouwde zwangere vrouw onder de Ziektewet ?]

Cort van der Linden, P.W.J.H.

Het ontwerp ziekte- en ongevallenwet 1925 verklaard en toegelicht voorzoover dit ontwerp afwijkt van de thans geldende ongevallenwetten
Uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse Werkgevers, Den Haag, [1925]. 98 p.

Moltzer, M.J.A.

“Het voorontwerp ziekte- en ongevallenwet 1925”, in:
De Socialistische Gids, 9 (1924), p. 731-748 en 10 (1925), p. 428-443 en volgende
+
discussie met P.W.J.H. Cort van der Linden

Cort van der Linde, P.W.J.H. en M.J.A. Moltzer

“Polemiek in zake het wetsontwerp ziekte- en ongevallenverzekering”, in:
Socialistische Gids, 1925, p. 672-676

Spaendonck, B.J.M. van

“Ziekteverzekering in de textielnijverheid”, in:
De R.K. Werkgever, 1925, p. 559-560 en volgende en 1926, p. 4

NN

“De Ziekte- en Ongevallenwet 1925”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 125-127
[gebaseerd op een artikel in de “R.K. Vakbeweging”]

NN

“De Ziektewet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 202-203
[gebaseerd op een artikel van mr. L.G. Kortenhorst in “De R.K. Werkgever”]

NN

“Verplichte ziekteverzekering of uitbreiding van art. 1638c B.W. ?”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 203
[gebaseerd op artikel van mr. B.J.M. van Spaendonck in “De Maasbode” met een voorstel dat de werkgever ziekengeld uitkeert]

NN

“De Ziekteverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 222-223
[gebaseerd op een artikel van H.W. Groeneveld in “De Telegraaf”]; schrijver verdedigt het wetsvoorstel en bestrijdt het idee van Van Spaendonck]

J.Th. van der Laan,

“Rondom de ziekteverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 244-246

NN

“Het nieuwe wetsontwerp ziekteverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 4 (1926), p. 579-580

NN

“De uitvoeringsorganen van het nieuwe ontwerp ziekengeldverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 4 (1926), p. 595-598

Beschrijvend overzicht van het wetsontwerp Ziekengeldverzekering van Minister Slotemaker de Bruine (d.d. 9 november 1927 ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal), met afdruk van den volledigen voorgestelde tekst van de wet, samengesteld door het secretariaat van het Verbond van Nederlandsche Werkgevers
Den Haag [Verbond van Nederlandsche Werkgevers], 1927. 109 p.

Tweede congres voor sociale verzekering (voorontwerp ziekwet), bijeengeroepen door de Vereeniging van Raden van Arbeid in het gebouw "Diligentia" te 's Gravenhage op 24 Maart 1927
Amsterdam [Vereeniging van Raden van Arbeid], 1927, 2 dln.

Amelink, H.

"De ziekteverzekering", in:
Antirevolutionnaire Staatkunde, 3 (1927), p. 406-421 en volgende

Koenen, H.P.J.

"Ziekwet en kinderhygiëne op het platteland", in:
Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde, 5 (1927), p. 11-13

Moltzer, M.J.A.

"Het nieuwe voorontwerp Ziekwet" in:
De Socialistische Gids, 12 (1927), p. 185-201

NN

“Bevreedende keuze”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 81-82
[werkgevers weigeren deel te nemen aan het congres over het ontwerp-ziekwet georganiseerd door de Vereniging van Raden van Arbeid]

NN

“De wijziging van de Ziekwet. Een adres van de werkliedenbonden”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 26 (1927), p. 289-290

NN

“Onverdedigbare actie”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 209-210
[reactie op standpunt confessionele vakbeweging inzake wetsvoorstel Ziekwet]

NN

“Over de schreef”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 225 en 251

[reactie op artikelen in “De Nederlander” en de NRC over het wetsvoorstel Ziektewet]

NN

“Verkeerde voorlichting”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 346-347

[reactie op artikel in “Het Volk”]

NN

“De oppositie tegen de ondernemingskassen in de Ziektewet”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 417

NN

“Het nieuwe ontwerp-ziektewet”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 615-617

NN

“De werkgever en de uitvoeringsorganen van het ontwerp-ziektewet”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 632-634

NN

“Stemmen uit het verleden ... en uit het heden”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 650-652

+

reactie door H.W. Groeneveld, p. 665-666

NN

“Het administratief labyrint van het ontwerpziektewet”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 663-664

NN

“Loon- en uitkeeringspuzzles van het ontwerp-ziektewet”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 681-684

NN

“Opheldering gewenscht”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 698

NN

“Twee bedenkelijke uitlatingen”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 700

Kupers, E.

“De nieuwe Ziektewet”, in:

De Vakbeweging, 7 (1927), p. 49-54 en 107-115

[bespreking wetsvoorstel-Slotemaker de Bruïne]

NN

“De ongehuwde moeder in de Ziekteverzekering”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 26 (1927), p. 355

NN

“Ontwerp-Ziektewet ingediend”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 26 (1927), p. 713-714 en 795-796

Bölger, B.

"De werkgevers en de ziekwet", in:

Economisch-Statistische Berichten, 13 (1928), p. 356-358

Hymans, A.

"Moederschapsverzekering in de Ziektewet", in:

Stemmen des Tijds, 17 (1928), p. 63-88

Kupers, E.

De ziekteverzekering, het standpunt der moderne arbeidersbeweging

Amsterdam, 1928. 12 p.

[Uitgave van het Nederlandsch verbond van vakverenigingen, 12]

Brombergh, NN

"De Ziektewet", in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 27 (1928), p. 341-343

[bespreking nieuw wetsontwerp]

Lips, S.P.

Het ontwerp van wet tot wijziging van de ziekwet: praeadvies

's-Gravenhage [Koninklijke Nederlandsche Middenstandsbond], 1928. 12 p.

Moltzer, M.J.A.

"Het nieuwe ontwerp Ziektewet", in:

De Socialistische Gids, 13 (1928), p. 165-175

Het gewijzigde wetsontwerp ziekengeldverzekering (ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal 4 December 1928)

[s-Gravenhage] [Verbond van Nederlandsche Werkgevers], 1928. 79 p.

Vergadering gehouden op 11 april 1928, in hotel "De Twee Steden" te 's-Gravenhage, naar aanleiding van het ontwerp van wet tot wijziging van de ziekwet [voorzitter: Aug. Philips]

[Z.pl.], [1928]. 113 p.

Smissaert, H.

"Een nationale ziekwet", in:

Vragen des Tijds, 1928/29, I, p. 319-336

Moltzer, M.J.A.

"Het ontwerp Ziektewet bij de Tweede Kamer", in:

De Socialistische Gids, 14 (1929), p. 158-169

Kortenhorst, L.G.

"De Ziektewet", in:

De R.K. Werkgever, 1929, p. 64-65 en volgende

Spaendonck, B.J.M. van

"De regeling der ziekteverzorging bij de katholieke werkgevers in Helmond", in:

De R.K. Werkgever, 1929, p. 279-281

Wittert van Hoogland, E.B.B.F. baron van

"De Ziektewet", in:

Economisch-Statistische Berichten, 14 (1929), I, p. 124-126

NN

serie artikelen over de behandeling van het ontwerp-Ziektewet in de Eerste en Tweede Kamer
De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 7-8, 101-103, 135-137, 149-150, 169-171, 180-181, 195-197, 211-212, 362, 374-375, 403-405 en 435-437

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Overzicht van het voor-ontwerp ziekengeldverzekering van minister Slotemaker de Bruine samengesteld door het Secretariaat van het Verbond van Nederlandsche Werkgevers
Den Haag, 1926. 35 p.

De wettelijke ziekengeldverzekering 1929 (gewijzigde ziekwet 1913). Uitgave van het Verbond van Nederlandsche Werkgevers
Leiden, 1929. 145 p.
3de herziene en vermeerderde druk, Leiden, 1930

NN

Bijlage over de Ziektewet
gevoegd bij: *De Nederlandsche Werkgever*, 7 (1929), 21 februari 1929
[met tekst van het adres van het Verbond van Nederlandse Werkgevers aan de Tweede Kamer over het wetsontwerp Ziektewet]

De wettelijke ziekengeldverzekering 1929 (gewijzigde ziekwet 1913)
Leiden, 1929. 340 p.

Ziektewet. Wet van den 5den juni 1913, S. 204, tot regeling der arbeidersziekteverzekering, zooals die wet is gewijzigd bij de wetten van 29 juni 1925, S. 308 (tot invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering) en van 24 juni 1929, S. 329. met aantekeningen, ontleend aan de beraadslagingen, gewisselde stukken enz., besluiten ter uitvoering en alphabetisch register, door L. Leijdesdorff
Zwolle, 1930. 204 p.
[Nederlandsche staatswetten, editie Schuurmans en Jordens, 5]

Gorcum, J. van

De Ziektewet. Wet van 5 Juni 1913, Staatsblad nummer 204, tot regeling der arbeidersziekteverzekering, gewijzigd bij wet van 24 Juni 1929, St.bl. nr. 329, laatstelijk gewijzigd bij wet van 29 Dec, 1934, Staatsblad nr. 724, beknopt en populair toegelicht, bijzonder voor arbeiders en arbeidersorganisaties
Hoorn, [ca. 1935], 64 p.

Ziektewet. Wet van den 5den juni 1913, S. 204, tot regeling der arbeidersziekteverzekering, zooals die wet is gewijzigd bij de wetten van 29 juni 1925, S. 308 (tot invoering van het nieuwe wetboek van strafvordering), 24 juni 1929, S. 329, ... en 25 sept. 1943, Verordeningenblad 91/1943, met aantekeningen, ontleend aan de beraadslagingen, gewisselde stukken enz., besluiten ter uitvoering en alphabetisch register
Zwolle, 1944, 5de druk. 430 p.
[Nederlandsche staatswetten, 5]

Ziektewet. Wet van 5 juni 1913, Stb. 204, tot regeling van de arbeiders-ziekteverzekering, zoals de tekst van die wet is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 22 september 1952, Stb. 474, met besluiten ter uitvoering enz.
Zwolle, 1958, 8ste druk. 220 p.
[Nederlandse staatswetten, 5]

Handboeken en jurisprudentie

Blom, A., en J.J.M. van der Ven

De rechtspraak betreffende de Ziektewet, 1930-1941. Een beschrijvend overzicht
Deventer, [1943]. 132 p.

Bruggen, J. van, en A.F. van Lakerveld

De ziektewet. Handleiding voor de praktijk
Deventer, [1930]. 350 p.

Bruggen, J. van, en B.C. Slotemaker

Commentaar op de Ziektewet. Handboek voor de praktijk
Deventer, 1935, 4de druk. 486 p.
Deventer, 1938, ?e druk

Derksema, R.P.J.

De ziektewet tot regeling der arbeiders ziekte-verzekering, zooals die is gewijzigd bij de wetten van 29 juni 1925, Staatsblad nr. 308 en 24 juni 1929, Staatsblad nr. 325 voor iedereen verklaard
Zutphen, 1930, 121 p.

Eyk, Nannie L.A.

Wat iedere arbeider van de ziektewet weten moet.
Dokkum, 1932

Galen, A.G. van

“Nieuwe jurisprudentie over de Ziektewet”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 16 (1961), p. 322-330 en 401-413

+

reactie door:

Wassenaar, B.J., in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 16 (1961), p. 777-778

Keulemans, P.

De nieuwe Ziektewet. Een overzicht van hare voornaamste bepalingen, geschreven voor den leek
Amersfoort, 1929

Ligtenstein, J.

“Vier uitspraken van de Centrale Raad van Beroep over onder meer het begrip ziekte in de zin van de Ziektewet” in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 18 (1963), p. 826-832

Moltzer, M.J.A.

De ziektewet toegelicht
Arnhem, 1931. 216 p.

Santbrink, J. van

De gewijzigde ziektewet. Gids voor de praktijk
Alphen aan den Rijn, 1935. 43 p.
Alphen aan den Rijn, 1936

Santbrink, J. van

Ziekteverzekering. Handboek voor de studie en toepassing van de ziektewet
Maastricht, [1941]. 214 p.

Schilthuis, A.
De ziektewet na de herziening van 1934
Alphen aan den Rijn, 1935. 216 p.

Snijder, A.A.
Controle en rechtspraak volgens de ziektewet
Deventer, [1938]. 52 p.

Rapporten en verslagen

Rapport van de commissie inzake geneeskundige controle van verzekerden krachtens de ziektewet
[voorzitter: baron E.B.F.F. Wittert van Hoogland]
Amsterdam, 1931. 100 p.
[Uitgave van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst en de Nederlandse Vereniging van Controleerende Geneesheeren]

Bruijn, A.C. de
Rapport uitgebracht aan het bestuur der federatie van bedrijfsverenigingen door de commissie tot bestudering van de onderlinge verhouding tusschen bedrijfsverenigingen
's-Gravenhage, 1936. 32 p.
[Bevat als bijlage: Voorstel tot wijziging van enige bepalingen der Ziektewet]

Rapport van de Commissie, ingesteld door de Federatie van bedrijfsverenigingen en de Vereeniging van Raden van Arbeid, tot bestudeering van het vraagstuk van de toepassing van het bepaalde in art. 53, 1e lid sub a der Ziektewet
[Amsterdam], [1935]. 33 p.

Rapport inzake wijziging Ziektewet uitgebracht aan den minister van sociale zaken op 25 November 1938 door het Verbond van Nederlandsche Werkgevers, de Alg. Katholieke Werkgeversvereniging, het Christelijk Werkgeversverbond, het Nederl. Verbond van Vakverenigingen, het R.K. Werkliedenverbond in Nederland, het Christelijk Nationaal Vakverbond in Nederland
[s-Gravenhage], [1938]. 28 p.

Redactie
“Uitbreiding der verplichte ziekteverzekering tot instellingen van weldadigheid e.d.”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 10 (1931), p. 2727-2728
[tekst van het KB van 28 januari 1931 (Staatsblad 24); uitbreiding van de ziekteverzekering tot personeel in loondienst van instellingen van weldadigheid, zoals gestichten en ziekenhuizen]

Verslag van de stand der ziekteverzekering over het jaar ..., ingevolge artikel 137 der Ziektewet door den Verzekeringsraad uitgebracht aan den Minister van Economische Zaken
1930-1952

Literatuur, periode 1930-1940

Vesters, J.A.
Inventaris van de archieven 1) Raad van Toezicht, bedoeld in artikel 32 der Land- en Tuinbouw Ongevallenwet 1922, 1923-1952; 2) College van Toezicht, bedoeld in artikel 120 der Ziektewet 1930-1952
Den Haag [Sociale Verzekeringsraad], 1979. 57 p.

Berg, J. Chr.

"Is wijziging van het beroepsrecht in de Ziektewet noodzakelijk ?", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 12 (1931/32), p. 6-8

Bölger, B.
"De uitvoering der Ziektewet", in:
Economisch-Statistische Berichten, 18 (1933), I, p. 415-417

Brenkman, C.J.
"Ziektestatistiek en Ziektewet", in:
Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde, 9 (1931), p. 9-12

Bromberg, R.R.L.M.
"Verzekeringsplicht ingevolge de Ziektewet voor personen in loondienst van kerkbesturen, met name van parochies", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 19 (1938-1939), p. 156-159

Bruggen, J. van
"Enkele opmerkingen over het begrip "opzet" in de Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934/35), p. 33-34

Buning, E.I.
"Een jaar Ziektewet", in:
Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde, 9 (1931), p. 205-209

Does, L.P. van der
"Ziektewetstatistiek", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934-1935), p. 141-143

Does, L.P. van der
"Wijziging der Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 23 (1942), p. 49-51 en 61-64

Eck, C.G. van
"Het begrip ziekte, wettelijk en medisch, in het licht der signfica", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 24 (1944), p. 123-126

Everts, J.
"Onze instellingen en de verplichte ziekteverzekering", in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 10(1931), p. 2824-2826
(hierover ook: 2891-2892, 2908-2909)
[oprichting van de Invaliditeits-Coöperatie; dit is geen bedrijfsvereniging, maar een organisatie bij wie instellingen van weldadigheid hun personeel tegen ziekte kunnen verzekeren; erkend door de regering op 7 mei 1931]

Fortanier, G.F.
Bijdrage omtrent de uitvoering van de ziektewet door bedrijfsverenigingen
Amsterdam, 1934. 190 p.
[dissertatie]

Fortanier, G.F.
"Wijziging in de uitvoeringsorganisatie der Ziektewet", in:
Economisch-Statistische Berichten, 24 (1939), p. 300-301

Frank, H.
"De Ziektewet. Uitvoeringsvraagstukken", in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 703-707 en 717-720

Groeneveld, H.W.
"Uitbreiding van de ziekteverzekering", in:
De Telegraaf, 3 maart 1931

Groeneveld, H.W.
"Het wetsontwerp tot wijziging der Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 13 (1932-1933), p. 305-306

Groeneveld, H.W.
"De wijziging der Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934-1935), p. 65-66 en volgende

Groeneveld, H.W.
"Wijziging der Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 17 (1936-1937), p. 341-342 en 21 (1940-1941), p. 29-30

Harts, M.J.
"Vrijwillige verzekering en ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 16 (1935-1936), p. 4-6

Harts, M.J.
"Administratiekosten Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934-1935), p. 140-141

Herwerden, C.H.
"Ontwerp van Wet tot wijziging van de Ziektewet", in:
Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde, 11 (1933), p. 43-44

Herwerden, C.H.
"Wat verstaat men onder ongeschiktheid voor den arbeid in den zin van de Ziektewet", in:
Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde, 11 (1933), p. 163-165

Kahrel, H.
"De Centrale Raad van Beroep en de Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934-1935), p. 112-113 en volgende

Katz, W.
"Theorie en praktijk der ziektekostenverzekering", in:
Het Verzekerings-Archief, 20 (1939), p. 61-72

Keesing, I.G.
"De Duitse ziekteverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 11 (1930-1931), p. 58

Keesing, I.G.
"Rondom de Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 11 (1930-1931), p. 59-60 en volgende

Keulemans, P.
"Iets over het door den werkgever dragen van eigen risico bij de Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 12 (1931-1932), p. 50-52 en volgende

Khan, J.

"Zwangerschap en vrijwillige verzekering ingevolge de Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 12 (1931-1932), p. 9-10

Koedijk, P.
"De grenzen der Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 12 (1931-1932), p. 163-164

Kortenhorst, L.G.
"De proeftocht van de Ziektewet", in:
De R.K. Werkgever, 1930, p. 99-100

K.L. [= vermoedelijk K. Lindner, wiskundig adviseur van de Rijksverzekeringsbank]
"De nieuwe Ziektewet", in:
De Vakbeweging, 9 (1929), p. 49-58

Lindner, K.
"Sociale zijden van de Ziektewet. Praeadvies", in:
Het Verzekerings-Archief, 10 (1930), p. 16-49 gevolgd door discussie p. 50-53

Luttervelt, A. van
"Het vraagstuk der ziektekostenverzekering", in:
Economisch-Statistische Berichten, 25 (1940), p. 223-224

Mok, S.
"Werkloosheidsverzekering en Ziektewet", in:
Tijdschrift Nederlandsche Werkloosheidsraad, 13 (1930), p. 43-45

Moltzer, M.J.A.
"De technische herziening van de Ziektewet", in:
De Socialistische Gids, 18 (1933), p. 355-364

Moltzer, M.J.A.
"Na een jaar Ziektewet", in:
De Socialistische Gids, 16 (1931), p. 291-299
+
reactie door E. Kupers, p. 563-567

Morren, H.J.
"Ten vierden male: Werkloosheidsverzekering en Ziektewet", in:
Tijdschrift Nederlandsche Werkloosheidsraad, 13 (1930), p. 199
[met reactie van S. Mok]

Neurdenburg, M.G.
"Eenige beschouwingen over statistiek en Ziektewet", in:
Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde, 13 december 1930

Nijhoff, G.C.
"Geld weggooien ? (Art. 124 Ziektewet)", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 11 (1930-1931), p. 51
+
reactie door H.B.J. Waslander, p. 50

Perquin, F.P.J.
"De positie der arbeidersziekenkassen in verband met de Ziektewet 1929", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 762-766

Nijhoff, G.C.

"Uitkeering van ziekgeld wegens zwangerschap en bevalling volgens de Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 11 (1930), p. 25-26 en volgende

+

reactie door H.B.J. Waslander, in:

De Sociale Verzekeringsgids, 11 (1930), p. 42-43 (met naschrift door Nijhoff)

Polak, Anna

"Voorbarige" wenschen", in:

Sociale Voorzorg, 3(1921), p. 108-126

[vergelijking van de Nederlandse Ziektewet met regelingen in andere landen; uitkering tijdens zwangerschap en na de bevalling]

Posthuma, F.E.

"Invoering der Ziektewet", in:

Economisch-Statistische Berichten, 12 (1927), II, p. 1031-1032 en volgende

Rabbie, D.

"Het eigen risico bij de ziekteverzekering", in:

De Vakbeweging, 17 (1937), 18 februari

Ratté, J.

"De controle op de arbeidsongeschiktheid bij de uitvoering van de Ziektewet", in:

De Vakbeweging, 11 (1931), p. 65-70

Remijn, A.

"De wijzigingen der Ziektewet", in:

De Sociale Verzekeringsgids, 16 (1935-1936), p. 14-22

Rengelink, W.

"Onbillijke toepassing der Ziektewet", in:

De Vakbeweging, 16 (1936), p. 56-57

[over de wijze van berekening van het dagloon, waarvan het ziekgeld is afgeleid; vragen van Eerste-Kamerlid De la Bella]

Rippen, F.

"De uitvoering van de Ziektewet. Onderlinge verhoudingen tussen de bedrijfsverenigingen", in:

De Vakbeweging, 17 (1937), 5 en 19 augustus 1937

+

reactie door W. van der Hoeven e.a. van de "Centrale Onderlinge" in aflevering van 30 september 1937

Schaick, B.A. van

"Wijziging der Ziektewet", in:

De Sociale Verzekeringsgids, 23 (1943), p. 75-78

Schröder, J.C.

"Ziekteverzekeringsstatistiek", in:

Het Verzekerings-Archief, 13 (1932), p. 1-22

Schuurmans Stekhoven, W.

"Ziekgelduitkeering in aansluiting aan ongevallenuitkeering", in:

De Sociale Verzekeringsgids, 20 (1939-1940), p. 66-67

Schuurmans Stekhoven, W.

"Hongersnoodproblemen in de particuliere ziekengeld-verzekering" in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 3 (1945), p. 153-154 en 162-163

Snoeck Henkemans, D.

"Het risico bij ziektekostenverzekering", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 76 (1932), p. 5673-5674 en 77 (1933), p. 420-424

Snoeck Henkemans, D.

"Vergelijking tusschen de administratiekosten voor de uitvoering der Ziektewet, gemaakt door de Raden van Arbeid en de bedrijfsverenigingen", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 16 (1935/36), p. 7-8

Ven, A.C.M. van de

"Herziening van de regeling inzake uitkeering bij bevalling", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 24 (1943), p. 29-32

Vroom, N.J.

"Een en ander over uitkeering krachtens de Ziektewet bij zwangerschap en bevalling", in:
De R.K. Werkgever, 1931, p. 6-8

Weerd, A.J. van der

"De staat en de ziekteverzekering", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 23(1924), p. 624-626 en 637-639

Werker, W.H.M., en E.B.F.F. Wittert van Hoogland

Voorstellen tot wijziging der ziektewet
[Z.pl.]1931. 192 p.

Wittert van Hoogland, E.B.B.F., baron van

"Het eerste lustrum der Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934/35), p. 137-138

Wittert van Hoogland, E.B.B.F. baron van

"De ziektewetpremie der Raden van Arbeid", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 17 (1936-1937), p. 275-279

Zanten, J.H. van

"Ziektestatistiek", in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 10-27

Tien jaar ziektewet: 1930, 1 maart, 1940

Amsterdam [Federatie van Bedrijfsverenigingen voor Ziekengeldverzekering],
[1940]. 124 p.

Wat de arbeiders van de ziektewet moeten weten

Utrecht [R.K. Werkliedenverbond in Nederland], 1929. 16 p.

NN

"Technische herziening van de Ziektewet", in:
De Nederlansche Werkgever, 12 (1934), p. 512-513

NN

"Technische herziening van de Ziektewet", in:

De Risicobank, 28 (1933), p. 2-6

NN

"De wijziging van de Ziektewet", in:

De Risicobank, 29 (1934), p. 83-88

NN

"De organisatie van de Ziekteverzekering", in:

De Risicobank, 26 (1931), p. 28-30

NN

"De Ziekenfondswet", in:

Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde, 9 (1931), p. 47-48 en volgende

Literatuur, periode 1940-1967

Berger, J.A.

"Vijf en twintig jaren Ziektewet", in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 10 (1955), p. 135-140

[schrijver is voorzitter van het College van Rijksbemiddelaars]

Blanksma, C.

"Vergelijkend overzicht der ziekteverzuimdagen van den type-arbeider van 1933-1942", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 88 (1944), p. 819-821

Bos, J.

"Over de beperking van het ziekteverzuim", in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 12 (1957), p. 501-513

Bouman, A.

"De motie Steinmetz. De ongehuwde moeder en de ziektewet", in:

Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 1 (1947), p. 18-22

[de motie aangenomen door de Tweede Kamer op 29 november 1946 vroeg de regering om de door de Duitse bezetter in 1941 doorgevoerde gelijkstelling van de ongehuwde met de gehuwde moeder voor de Ziektewet ongedaan te maken; historisch overzicht; de aparte status van de ongehuwde moeder kwam in 1946 alleen in Nederland en ten dele in Canada voor]

Eikema, J.

De invloed van werkgevers(organisaties) op de totstandkoming van twee sociale verzekeringswetten in Nederland: de ongevallenwet en de ziektewet (ca 1900-1930)

Amsterdam, 1980. 123 p.

[Doktoraalskriptie Universiteit van Amsterdam]

Esveld, N.E.H.

"De zilveren ziekteverzekering", in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 10 (1955), p. 140-149

Gentis, A.F.J.

"Oorzaken van ziekteverzuim", in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 416-423

Godefroi, L.S.

"De herkomst van de uitdrukkingen 'Karensdag' en 'ticket modérateur'", in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 20 (1965), p. 605-606

+

discussie met E.W. Catz

Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 56-57

Holthuis, R.

De betekenis van de krachtens de ziektewet uitgeoefende geneeskundige controle

Enschede, 1961. 166 p.

Lammers, C.J.

“Sociale oorzaken van het ziekteverzuim”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 480-494

[bespreking van een boek van I. Gadourek]

+

Esveld, N.E.H. van

“Ziekteverzuim, arbeidsschaarste en personeelsbeleid”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 495-499

[schrijver was voorzitter van de Commissie Sociaal Beleid van de Teldersstichting; deze stichting publiceerde een rapport over het onderwerp ziekteverzuim]

+

reactie van het NVV, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 737

Mater, A.G.

“Welke invloed kan de invoering van de gewijzigde Ziektewet hebben op bestaande vormen van risicodragen (afdelingskas, eigen-risico-drager, erkende geneeskundige dienst) ?”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 20 (1965), p. 185-196

Muntendam, P.

“Ziekte in de zin van de Ziektewet”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 17 (1962), p. 731-734

Nollet, A.J.

“Artikel 31 Ziektewet”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 18 (1963), p. 674-677

Prins, mej. P.G.

“De motie-Steinmetz. De ongehuwde moeder en de Ziektewet”, in:

Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 1(1947), p. 39-40

Vos, G. de

“De bovenwettelijke ziekingelduitkeringen en de Ziektewet”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 12 (1957), p. 159-163

NN

“Het kraamgeld van Ziektewet naar Ziekenfondsenbesluit”, in:

Ruim Zicht, 6 (1957/58), p. 382-383

Artikelen in “De Nederlandsche Werkgever” over de Ziektewet

“Enkele opmerkingen betreffende ziektecontrole”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 537-538

“Geneeskundige controle bij ziekte”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 697-698

“De uitvoering van de Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 712-714

“De raden van arbeid en de uitvoering der Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 810-811

“Het Instituut voor Praeventieve Geneeskunde”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 40-42

“De premiebetaling voor de Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 51-53

“Premies Ziektewet van de Raden van Arbeid”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 57-58
+
over hetzelfde onderwerp, idem, p. 163-165
[vragen van kamerlid ir. Vos]

“Inwerkingtreding der Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 133-136

“De losse arbeiders onder de Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 152-153

“Uitvoering Ziektewet. Een gids voor de praktijk”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 533-534
[bespreking derde druk van een handleiding uitgegeven door het Verbond van Nederlandse
Werkgevers]
+
besprekingen van hetzelfde boek door F.E. Posthuma en S. Mok, p. 553-554 en 763

“De vaststelling der premieën voor de Ziektewet door de Raden van Arbeid”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 9 (1931), p. 277-278

“Uitvoering der Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 9 (1931), p. 409-410

“Verslag van het College van Toezicht bedoeld in art. 119 der Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 9 (1931), p. 424-425

“Het eigen risico dragen van den werkgever bij de uitvoering van de Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 9 (1931), p. 697 en 826

“Publicatie van jurisprudentie betreffende de ziekteverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 9 (1931), p. 762-763

“Ziekengelduitkeering aan werkloze losse arbeiders”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 10 (1932), p. 86-87
[technische herziening Ziektewet nodig geacht]

“Uitvoering Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 12 (1934), p. 179-180
[hoge administratiekosten]

NN

“Premie en premieverhaal ex de Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 14 (1936), p. 402-404
[bespreking nieuwe gedifferentieerde tarieven]

NN

“Het dragen van eigen risico volgens de Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 14 (1936), p. 621-622

NN

“Herstel ambtelijke premie bij Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever 15 (1937), p. 67-68 en 154

NN

Premiën voor verzekering bij de ziekenkassen van de raden van arbeid”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 16 (1938), p. 30-31

NN

“De ziekteverzekering in 1935 en 1936”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 16 (1938), p. 114-116

NN

“Wijziging der Ziektewet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 16 (1938), p. 367-368

Medische aspecten van de Ziektewet

Baart de la Faille, J.M.

"Rapport van de commissie inzake geneeskundige controle van verzekerden, krachtens de Ziektewet",
in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 78 (1933), p. 4488-4489

Bella jr., S. de la

“De geneeskundige controle bij de Ziektewet”, in:
De Vakbeweging, 13 (1933), p. 316-322 en 547-552

Brocx, D.

"Staatsverzekeringsgeneeskunde. Moeilijkheden op geneeskundig terrein betreffende de Ziektewet",
in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 75 (1931), p. 2872-2875 en volgende

Bruggen, J. van

"De controle in de Ziektewet", in:
Economisch-Statistische Berichten, 13 (1928), I, p. 500-501 en volgende

Coebergh, P.J.J.

"Tandheelkundige verzorging in verband met sociale verzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 12 (1931-1932), p. 49-51

Deknatel, J.W.

“Het ontwerp ziekteverzekeringswet van een geneeskundig standpunt beschouwd”, in:
De Economist, 1907, p. 263-292

- Deknatel, J.W. en L.G. Kortenhorst
 "Hoe wordt de medische en leekencontrole op de verplichte wettelijke ziekteverzekering het best en het meest economisch tot uitvoering gebracht", in:
Het Verzekerings-Archief, 10 (1930), p. 13-26 gevolgd door discussie p. 27-39
 [preadvies]
- Doeleman, F.P.J.
Ziektestatistiek en Ziektecontrole
 Amsterdam, 1928
 [dissertatie]
- Funke, H.H.
 "Statistische en casuïstische beschouwingen betreffende de gevallen van ulcus ventriculi en van ulcus duodeni in 1939 bekend geworden bij de centrale onderlinge bedrijfsvereniging voor ziekengeldverzekering", in:
Het Verzekerings-Archief, 22 (1941), p. 423-452
- Funke, H.H.
Proeve van een algemeene ziekteverzuimstatistiek van een uitvoeringsorgaan der ziekwet, met afzonderlijke uitvoerige bewerking van de ziekteverzuimen tengevolge van ulcus ventriculi of ulcus duodeni
 Amsterdam, 1942
 [dissertatie]
- Groeneveld, H.W.
 "Prophylaxefonds en ziekwet", in:
De Telegraaf, 7 februari 1931
- Hamel, A.W.S. van
 "Gebrek, verworven gebrek, geconsolideerde toestand en de ziekwet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1941-1942), p. 71-72
- Kortenhorst, L.G.
 "De controle bij de Ziekwet", in:
De R.K. Werkgever, 1930, p. 63-65
- Mol, C.M.
 "De wet als ziekte-oorzaak", in:
Haagsch Maandblad 1931, II, p. 398-412
 [over traumatische neurose, ziekte-neurose, pensioen-neurose enz.]
- Muntendam, P.
De sociale beteekenis van reumatiek, tevens bijdrage tot de Ziekwetstatistiek
 Assen, 1936
 proefschrift Utrecht
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "De positie en bevoegdheden van controleerend-geneesheer en medisch-adviseur onder de Ziekwet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 11 (1930/31), p. 73-74
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Differentiatie van ziekerisico en selectie bij de ziekteverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 12 (1931/32), p. 148-150

- Schuurmans Stekhoven, W.
 "De beslechting van geschillen van medischen aard onder de Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 12 (1931/32), p. 4-6
- Schuurmans Stekhoven, W., met medewerking van J.W.M.Indemans en anderen
De beoordeeling van de arbeidsgeschiktheid van verzekerden onder de ziektewet
 's-Gravenhage, 1932. 184 p.
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Ziekte en arbeidsongeschiktheid als feit en als begrip (ziektewet)", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 14 (1933/34), p. 449-451
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Slepende, al dan niet intermitterende ziekte", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 2 (1944), p. 518-520
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Medisch allerlei voor den buitendienstman", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 2 (1944), p. 415-416, 430-431, 525-526 en 3 (1945), p. 51-53 en 66-67
- Straaten, J. van
 "Neurose en Ziektewet", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringbank, 16 (1931), p. 21-22
- Sunier, J.
Arts en ziektewet, in het bijzonder voor de ziekencontrole geschreven
 Utrecht, 1947. 116 p.
 [bespreking door A.A. Snijder in *Sociaal Maandblad*, 2 (1947), p. 265-266]
- Veldkamp, G.M.J.
 "De loongrens in de Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 25 (1944), p. 13-15
- Verviers, Emile
 "Het adres van de R.K. arbeidersorganisaties over de ziekte- en radenwet", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 11 (1912), p. 136-139
 [kritische bespreking van dit adres]
- Weerd, A.J. van der
 "Ziekengeld en geslachtsziekte", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 62-64
- Wittert van Hoogland, E.B.B.F. baron van
 "De controle in de voorgestelde wijziging van de Ziektewet Talma", in:
Economisch-Statistische Berichten, 12 (1927), II, p. 1094-1096
- Rapport der Commissie van onderzoek van de controle bij de Ziekenkassen in Duitschland*
 Uitgave Landsdrukkerij, Den Haag, 1930
- NN
 "Arts en volk", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 139-142
 [gebaseerd op een artikel van E.J. Buning in "De Geneeskundige Gids"]

NN

“Arts en ziekteverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 515-516
[gebaseerd op een artikel in het R.K. Artsenblad]

NN

“Ziekteverzekering. Simulatie”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 26 (1927), p. 390-391
[gebaseerd op een artikel van NN Vas-Dias in “Zelfbeheer”]
+
discussie met J. van Hoorn, p. 493 en 528-529

Invaliditeitswet (1913)

(Staatsblad 1913, nr. 205)

De discussie over staatspensionering of vrijwillige ouderdoms- en invaliditeitsverzekering is, voor zover het debat zich afspeelde vóór 1919, geplaatst onder: 1.1.2.

Vooraf

Vegte, H. van der

De verzekering van arbeiders tegen invaliditeit en de oude dag in Duitschland
Leiden, 1893. 211 p.

Westerouen van Meeteren, F.W.

Verplichte pensionneering van invalide loontrekkenden
Amsterdam, 1897. 110 p.

Tasman, H.J.

“De verplichte verzekering tegen invaliditeit en ouderdom ter vergadering van de Vereeniging voor Staathuishoudkunde en Statistiek”, in:
Sociaal Weekblad, 20 (1906), p. 355-357

NN

“Invaliditeits- en ouderdomsverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 10 (1911), p. 219-222

Evertszen, NN

Als de invaliditeitswet aangenomen is
Den Haag, 1912. 14 p.

Perio [= pseudoniem van G.L. Janssen]

Het wetsontwerp op de invaliditeits-verzekering van Minister Talma. Een woord aan allen, die het recht beminnen
Arnhem, 3^e druk, [z.jr.]. 19 p.

Perio [= pseudoniem van G.L. Janssen]

Het groote belang bij de verkiezingen. Wat iedereen van de invaliditeitswet weten moet
Amsterdam, 1913

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Invaliditeitswet. Wet van 5 juni 1913, staatsblad nr. 205, tot verzekering van arbeiders tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom, zooals deze wet is gewijzigd bij de wetten van 29 juli 1916, stb. nr. 341; 1 mei 1917, stb. nr. 358; 21 maart 1919, stb. nr. 128 en 1 november 1919, stb. 623. Tekstuitgaaf
Groningen, 1920. 99 p.

Wet van den 5den juni 1913, S.205, zooals deze wet nader is gewijzigd, tot verzekering van arbeiders tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom. Invaliditeitswet, bewerkt door L. Leijdesdorff
Zwolle, 1920. 415 p.
[Nederlandsche staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 77]

Invaliditeitswet. Wet van 5 juni 1913, Stb. 205 ... Mijnarbeiders-invaliditeitswet. Wet van 21 April 1933, Stb. 181 ... Wet aanvulling renten I.W. Wet van 15 Juli 1948, Stb. I 308 ...Met aantekeningen, uitvoeringsbesluiten e.d. door G. Meijerink
Zwolle, Tjeenk Willink, 1955, 9de. 567 p.
[Nederlandse staatswetten, nr. 77]

Invaliditeitswet. Liquidatiewet invaliditeitswetten, met uitvoeringsbesluiten
Zwolle, 1969, 11de druk. 168 p.
[Nederlandse staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 77.

Bevat:

1. Invaliditeitswet. Wet van 5 juni 1913, Stb.205, tot verzekering van arbeiders tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd.
2. Liquidatiewet invaliditeitswetten. Wet van 10 dec. 1964, Stb. 488, tot liquidatie van de in de invaliditeitswetten geregelde verzekeringen in verband met de regeling inzake een verplichte verzekering van loontrekkenden tegen geldelijke gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd]

Handboeken en jurisprudentie

Bromberg, R.R.L.M.

De sociaal-geneeskundige uitvoering van de Nederlandsche sociale verzekeringswetgeving, (in het bijzonder van de Invaliditeitswet)

Roermond, 1938, 68 p.

[in de Verzekeringsbibliografie wordt als jaar van uitgave 1939 vermeld; brochure]

Groeneveld, H.W. en G. J. Stenberg

De invaliditeitswet

Alphen aan den Rijn, 1920. 387 p.

[bespreking door M.J.A. Moltzer in Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 319-321]

Zwetsloot, J.

De invaliditeitswet. Een uiteenzetting der voornaamste wettelijke bepalingen die 3 Dec. 1919 in werking treden, met een uitvoerig alfabetisch register

Leiden, 1919. 40 p.

[volksbibliotheek, nr. 61]

NN

Wat een ieder moet weten van de verplichte verzekering van arbeiders tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom

Amsterdam, 1919

[samengesteld door de Raad van Arbeid in Zeist]

Uitvoering, met name technische aspecten

(hierin ook de kwestie van de risico-overdracht, de gemoedsbezwaren, verzekeringsplicht van bepaalde groepen enz.)

Bosch, J. van den

“Risico-overdracht bij de invaliditeitsverzekering”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 18 (1919), p. 333-334

+

discussie met de directie van Centraal Beheer in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 18 (1919), p. 357-361 en 373-375

+

over deze kwestie in dezelfde jaargang van dit tijdschrift:

p. 61 en p. 105-107

[discussie mr. J. van den Bosch en de directie van de Vereeniging “Pensioen-Risico”]

Does, G.W. van der

“Doel of middel”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 273-274

[decentrale uitvoering]

Fischer, J.C.

“De grootheden en tabellen, die men noodig heeft bij de verzekering tegen de invaliditeit”, in:

Archief van de Verzekeringswetenschap, 13 (1912-1913), p. 344-346

Koch, C.J.

“Moet artikel 193 der Invaliditeitswet worden uitgebreid tot arbeiders verzekerd tegen geldelijke gevolgen van werkloosheid?”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 306-307

+

discussie met I.G. Keesing, p. 323-324 en 378-380

Koch, C.J.

“Iets over de artikelen 1637a B.W. en 4 I.W.”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 423-425 en 431-433

[over het begrip arbeider]

Nuijens, P.J.J.

“De medewerking der werkgevers bij de uitvoering der Invaliditeitswet”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 26 (1927), p. 417-418

[ontduiking door werkgevers in de landbouwsector]

Saar, J. du

“Over een formule bij de invaliditeitsverzekering”, in:

Archief van de Verzekeringswetenschap, 16 (1916-1917), p. 243-246

Zuure, J.H.J.M.

“Eene leemte in de invaliditeitswet?”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 21 (1922), p. 38-39

NN

“Uitvoering van de Invaliditeitswet. Interpellatie - Beumer”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 137-139 en 145-148

[gemoedsbezwaren van streng gereformeerden en positie van inwonende en meewerkende kinderen, beweringen over de hoge kosten van de Raden van Arbeid en de mogelijkheid van risico-overdracht]

+
in dezelfde jaargang van dit tijdschrift:
“Verzet tegen de Invaliditeitswet”, p. 30
[werkgevers, met name boeren, die wegens gemoedsbezwaren weigeren zegels te plakken]
+
reactie door mr. C.J. Koch, p. 58-59
+
Een schandelijke leugen, p. 61
[verweer door mr. Van den Bosch tegen bewering dat 80% van de betaalde premie wordt besteed aan salarissen van ambtenaren van de Raden van Arbeid]

NN
“Een puzzle der Invaliditeitswet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 42
[wat te doen wanneer het inkomen tot boven de loongrens stijgt]
+
in dezelfde jaargang van dit tijdschrift:
reactie door Jan Zwetsloot, p. 51-52
+
reactie door E.A. van Poelvoorde, p. 52-53
+
noot van de redactie, p. 53
+
repliek door Chr. van den Dries, p. 68-69

NN
“Religieusen en Invaliditeitswet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 50
[vallen religieuzen onder de wet ? antwoord: nee]
+
in dezelfde jaargang van dit tijdschrift:
reactie door mr. C.J. Koch, p. 68
+
reactie door J.S. Pontier, p. 71
+
uitspraak Centrale Raad van Beroep, p. 395-396
[met tekst van de uitspraak]
+
J.S. van den Bosch over hetzelfde onderwerp: 20 (1921), p. 22-23

Actie tegen de Invaliditeitswet, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 60-61
[vraag of inwonende en meewerkende kinderen van de patroon verplicht verzekerd zijn]
+
in dezelfde jaargang van dit tijdschrift:
C.J. Koch, (inwonende) kinderen bij hunne ouders arbeidende, en de Invaliditeitswet, p. 157-160
+
NN van Boxtel, Artikel 4 der Invaliditeitswet en kinderen in het bedrijf der ouders werkzaam, p. 201-202
+
repliek door mr. C.J. Koch, p. 233-235

NN

“De werking der Invaliditeitswet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 224
[gang van zaken januari-april 1920]

NN

“Wat de Invaliditeitswet biedt, of de voordeelen van het zegeltjes plakken”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 569-572

NN

“Het practisch effect der Invaliditeitswet na 6 jaar”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 25 (1926), p. 73

NN

“De invaliditeitswet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 25 (1926), p. 412-413

NN

“Het rapport van de Commissie tot onderzoek ingesteld door het bestuur van het R.K.
Werkliedenverbond”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 26 (1927), p. 685-687
[klachten over de uitvoering van de Ongevallenwet en de Invaliditeitswet]

NN

“Leemten in de Invaliditeitswet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 27 (1928), p. 519

NN

“Onjuiste methode van wetgeving”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 563-564

NN

“Invaliditeits-chaos”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 741-744
[tirade tegen gecompliceerdheid van de wet]

NN

“Premie Invaliditeitswet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 37-39 en 53-55
[uitspraak Centrale Raad van Beroep waarbij een KB van 18 juli 1929 onverbindend wordt verklaard]
+
hierover ook idem: p. 70-72 en 250

NN

“Waar blijft de balans van het Invaliditeitsfonds?”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 117
+
over hetzelfde onderwerp, idem, p. 295-297 en 564-565

NN

“De tweede balans van het invaliditeitsfonds”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 11 (1933), p. 518-520

NN

“Zoek geraakte rentekaarten”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 12 (1934), p. 217-218, 229-230 en 409-410

Rapporten

Rapport inzake verbetering van de Invaliditeitswet en de ongevallenwet van de Commissie, benoemd door de besturen van het Nederlandsch Verbond van Vakverenigingen en de Soc.-Democratische Arbeiderspartij 1927 [voorz. E. Kupers]
Amsterdam, 1928. 31 p.

Rapport van de commissie tot onderzoek naar de uitvoering der ongevallenwet en invaliditeitswet, uitgebracht aan het bestuur van het R.K. Werkliedenverbond in Nederland [voorzitter A.C. de Bruijn]
Utrecht [R.K. Werkliedenverbond], 1928. 110 p.

Literatuur

Aalberse, P.J.M.
Invaliditeits-verzekering en Staatspensioneering
Leiden, [1914]. 65 p.
[Politieke en Sociale Studiën, VII, 3]

Berger, J.A.
"Betaling in geld (Invaliditeitswet)", in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 202-205

Bolt, J.C.
"Talmawetten", in:
Archief van de Verzekeringwetenschap, 17 (1918-1919), p. 403-419

Bossenbroek, H., en J.M.L. Kruitzer
De wettelijke invaliditeitsverzekering. De invaliditeits wet ... en de mijnarbeiders invaliditeitswet ...
Maastricht, [1940]. 189 p.
[Handboeken sociale verzekering, nr. 2]

Bromberg, R.R.L.M.
"Hoe moet art. 373 in verband met art. 247 der Invaliditeitswet worden verstaan ?", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 21 (1940-1941), p. 21-22

Bronsing, A.F.
"De Invaliditeitswet", in:
Economisch-Statistische Berichten, 12 (1927), I, p. 406-410

Bruggen, J. van
"De invalide tegen wil en dank en de Invaliditeitswet", in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 7(1928), p. 1682-1684
[bespreking jurisprudentie; schrijver is voorzitter van de Raad van Arbeid te Dordrecht]

Bruggen, J. van
"Dertig jaren Invaliditeitswet (1919-1949)", in:
Sociaal Maandblad, 4 (1949), p. 374-380

Campagne, C.
"De financiële regeling van de Invaliditeitswet", in:

De Sociale Verzekeringsgids, 14 (1933-1934), p. 481-482 en volgende

Campagne, C.

"Aanteekening aangaande de samenloop van de pensioenregeling krachtens de Invaliditeitswet en de Pensioenwet 1922 in verband met het bepaalde in art. 41 der I.W.", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 12 (1931-1932), p. 17-19

Duyl, H.L. van

"De beteekenis van de invaliditeits- en ouderdomsverzekering in cijfers", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934-1935), p. 82-85

Eden, P.H. van

"De koers der invaliditeitsschatting aan de Rijksverzekeringsbank", in:
Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 575-576

Everts, J.

"De invloed der Ouderdomsrente op de oudelieden-verzorging in en buiten gestichten (Een onderzoek betreffende Amsterdam)", in:

Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 17(1916), p. 122-124

+

reactie door C.J.M. de Wilde over de toestand in Den Haag, p. 131-132

Gelderen, D.N. van

"Art. 161 der Invaliditeitswet", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 10 (1925), p. 116-117

Gerlings, H.Th.

"De Centrale Raad van Beroep en de artikelen 6, 67 en 534 der Invaliditeitswet", in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 521-528

Groeneveld, H.W.

"Wijziging der Invaliditeitswet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 18 (1937-1938), p. 1-2

Groeneveld, H.W.

"De Invaliditeitswet en de Ouderdomswet 1919 jubileeren", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 20 (1939-1940), p. 79-80

Havander [pseudoniem]

"De loonklassen ingevolge de Invaliditeitswet", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 465-466

Havander [pseudoniem]

"Het warnet der Invaliditeitswet", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 627-628

Heer jr., W.J.C. de

"Een opmerking over invaliditeitsverzekering", in:
Het Verzekerings-Archief, 12 (1931), p. 182-188

Holthen tot Echten, jhr. P.A. van

"De financiering van de invaliditeits- en ouderdomsverzekering", in:
Maatschappij-Belangen, 101 (1933), p. 170-174
[tekst van een voordracht]

- Janssen, G.L.
 "Invaliditeitswet; een noodzakelijke invoeging en een gewenschte uitsluiting", in:
Economisch-Statistische Berichten, 5 (1920), p. 185
- Keesing, I.G.
 "Twintig jaren Invaliditeitswet, in:
De Sociale Verzekeringsgids, 19 (1938-1939), p. 181-182
- Kersten, G.H.
De invaliditeitswet. Onze bezwaren geschetst, ons verzet verdedigd
 Yerseke, [1920]. 32 p.
- Kloos, W..G.
 "De Franse invaliditeitsverzekering", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 612-617
 [vergelijking tussen de uit 1945 daterende Franse regeling en de Nederlandse; schrijver is adjunct-referendaris bij de Rijksverzekeringsbank; hij acht het Franse systeem beter en heeft scherpe kritiek op de Nederlandse Invaliditeitswet]
- Knuttel, W.P.C.
 "Uit de praktijk der Invaliditeitswet", in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 33-47
- Koch, C.J.
 "Is ziekengeld "loon" in den zin der Invaliditeitswet ?", in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 120-122
- Koch, C.F.
 "De jongste wijziging der Invaliditeitswet bezien van uit art. 4 der wet houdende algemeene bepalingen", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 733-735
- Koepler, H.
 "Die Berechnung des Risikos der Invaliditätsrenten", in:
Archief van de verzekeringswetenschap, 17 (1918-1919), p. 259-278
- Lindner, K.
 "Een schadelijk recht en een onvoordeelige bevoegdheid", in:
Sociale Voorzorg, 1 (1919), p. 675-688
 [over de uitvoering van de Invaliditeitswet]
- Lindner, K.
 "Het invaliditeitspercentage", in:
Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 672-691
- Merens, M.J.D.
 "De huidige ouderdomsrente", in:
Vragen des Tijds, 1916/17, I, p. 65-94
- Nuijens, P.J.J.
 "Wijziging der Invaliditeitswet", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 27 (1928), p. 641-643
- Nuyl, Th.W. te

De weduwen- en weezenrente ingevolge de invaliditeitswet. Wanneer, hoe en hoeveel uitkeering en voor wien

Deventer, 1923

Penris, P.W.L.

"Blijvende invaliditeit in de sociale verzekering", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 22 (1937), p. 42-52

Pothuis, S.J.

"Enkele gegevens over de werking der Invaliditeitswet", in:
De Vakbeweging, 6 (1926), p. 389-394

Schröder, J.C.

"De Invaliditeits- en Ouderdomswetten", in:
Sociale Voorzorg, 1 (1919), p. 757-768

Schröder, J.C.

"Schade door invaliditeit", in:
De Vakbeweging, 12 (1932), p. 414-431
[tekst van een rede]

Schröder, J.C.

"Twintig jaren invaliditeitswet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 19 (1919-1938-1939), p. 182-183 en 20 (1939-1940), p. 3-7 en volgende

Snoeck Henkemans, G.

"De invaliditeits- en ouderdomswet", in:
Maandblad Kerkelijke Armenzorg, 11 (1920), p. 89-103

Tepe, A.

"Toepassing van art. 369 der Invaliditeitswet", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 12 (1913), p. 461-463

Tepe, A.

"De pensioen-gerechtigden in de gestichten", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 12 (1913), p. 613-615

Tot welke vragen geeft de invaliditeitswet aanleiding?

Amsterdam [Vereeniging Pensioen-risico, aangesloten bij Centraal Beheer], [1920]. 23 p.

Treub, M.W.F.

"Staatshulp bij sociale verzekering", in:
Vragen des Tijds, 1912/13, I, p. 1-34

Uden, A. van

"Is vereenvoudiging van renteberekening krachtens de Invaliditeitswet mogelijk?", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 18 (1937-1938), p. 121

Veldman, H.S.

"Gemoedsbezwaren tegen de Invaliditeitswet", in:
Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 103-110

+

reactie door:

Keulemans, P.

Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 218-229

Voorbrood, A.

Toegelaten-afgewezen! Een verzameling van tegenstrijdige uitspraken der Rijksverzekeringbank en der Raden van Beroep bij de uitvoering van art. 369 en 370 der Invaliditeitswet, om te bewijzen de ondeugdelijkheid van de ouderdomsverzekering in de wet-Talma
Arnhem, 1915. 24 p.

Vlaanderen, J.C.L.

"Invaliditeitsverzekering en ouderdomsverzorging", in:
Tijdschrift van de Maatschappij van Nijverheid, 80 (1912), p. 12-23 en volgende

Wagner, J.P.C.

"Moet het invaliditeitsfonds naar de twee milliard ?", in:
Economisch-Statistische Berichten, 16 (1931), I, p. 105-106
+
discussie met J. van Hoorn, p. 105-106 en 181-182

Werker, W.H.M.

"Ouderdomsrenten voor behoeftigen", in:
Vragen des Tijds, 1913/14, II, p. 113-168

Winter, A.

"Het ontwerp invaliditeits en ouderdomsverzekeringswet", in:
Vrije Arbeid, 5 (1918-1919), p. 207-215

Wittert van Hoogland, E.B.B.F. baron van

"De uitvoering der Invaliditeitswet en de jurisprudentie van den Centralen Raad van Beroep", in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 717-725

Zwetsloot, Jan

"Met grof geschut", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 343-344
[wetsontwerp uitbreiding werking wet]

NN

"Gegevens omtrent de loop der renten, toegekend krachtens art. 71 der Invaliditeitswet (Invaliditeitsrenten) bij verschillende ziekten", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringbank, 20 (1935), p. 193-212
[statistische gegevens verzameld door deze bank]

Medische aspecten van de Invaliditeitswet

Zie ook onder: beroepsziekten en bedrijfsgeneeskunde, Ongevallenwet (1901) en Ongevallenwet (1921)

Arendsen Hein, J.A.

"Ulcus ventriculi resp. duodeni en invaliditeit", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringbank, 23 (1938), p. 97-105

Bakker, J.J.A.

"Toelagen uit het Invaliditeitsfonds", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 263-264
[investerings vanuit dit fonds in ziekenhuizen en sanatoria e.d.]
+

discussie met E.A. van Poelvoorde, p. 290-292, 327-328 en 381

Bakker, J.J.A.

“Invaliditeitswet en ziekingeld”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 121-122

Bakker, J.J.A.

“Weer eene vereenvoudiging in de uitvoering der I.W.?, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 20 (1921), p. 364-365

Berdenis van Berlekom, H.P.

“De huisartsen en de Rijksverzekeringsbank”, in:

Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 10 (1925), p. 274-279

Brocx, D.

"Over het begrip "invaliditeit"", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 64 (1920), dl. 2, p. 1000-1004

Drion, F.J.W.

"Het ontwerp invaliditeitswet", in:

Onze Eeuw, 12 (1912), dl. 1, p. 334-356

Eden, P.H. van

Invaliditeitswet en arts

Haarlem, 1919. 99 p.

Gravestein, V.

“Het ongewenscht in kennis stellen van krachtens de I.W. verzekerden met den inhoud van omtrent hen ingediende geneeskundige verslagen”, in:

Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 10 (1925), p. 139-141

Gravestein, V.

“Geneeskundige rapporten bij aanvragen om renten of behandeling krachtens de Invaliditeitswet”, in:

Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 10 (1925), p. 198-201

Gravestein, V.

"De invaliditeitswet en de behandeling der verzekerde tuberculoselijders", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 76 (1932), p. 2647-2649

Hasselt, P.L.M. van

“In hoeverre moeten de nieuwste inzichten op het gebied der longtuberculose wijziging brengen in de beoordeeling der patiënten met het oog op sanatoriumverpleging voor rekening van het

Invaliditeitsfonds?”, in:

Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 14 (1929), p. 193-211 en volgende

Kastein, G.W., en H. Grelinger en A.H. Fortanier

Posttraumatische neurotische reacties bij verzekerden

Lochem, 1940

[bespreking door L. Hardenberg in het *Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank*, 25 (1940), p. 121-124

Laan, J.Th. van der

“Art. 99 en 100 der Invaliditeitswet”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 472-474 en 483-484

[deze artikelen waren bedoeld om invaliditeit te behandelen en zo te voorkomen]

Metzlar, C.

"De invaliditeitswet en de behandeling der verzekerde tuberculoselijders", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 76 (1932), p. 1985-1987

Nuyl, Th.W. te

*De invaliditeitsrente. Wanneer, hoe en hoeveel uitkeering en voor wien. Gevolgd door:
V. Gravestein, De taak van den huisarts in verband met deze rente*
Deventer, 1922

Nuijl, Th.W.

"Voorkoming van invaliditeit", in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 423-432
[artikelen 99 en 100 van de Invaliditeitswet]

Penris, P.W.L.

"Blijvende invaliditeit in de sociale verzekering", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 22 (1937), p. 42-52

Pothuis, S.J.

"De gunstige werking van art. 99 der Invaliditeitswet", in:
De Vakbeweging, 8 (1928), p. 289-291

Pothuis, S.J.

"Resultaten patiënten ex art. 99 I.W. die lijden aan long-t.b.c.", in:
De Vakbeweging, 11 (1931), p. 462-465

Pothuis, S.J.

"De hulp aan T.B.C.-patiënten vanwege de I.W.", in:
De Vakbeweging, 12 (1932), p. 470-471

Ratté, J.W.

"Invaliditeitsverzekering en volksgezondheid", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 7 (1908), p. 64-66 en 75-77
[situatie in Duitsland met onder meer tuberculosebestrijding met behulp van de invaliditeitswet]

Rooy, J. de

"De tegenwoordige indicatie voor behandeling der longtuberculose ex art.. 99/100 I.W.", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 18 (1933), p. 18-25

+

reacties van G.H. van Waasbergen en NN Mortier Hijmans, p. 75-83 en 121-122

Rooy, J. de

Operaties van zweren van maag en twaalfvingerige darm in verband met de invaliditeitswet
Amsterdam, 1940
[dissertatie]

Scheers, N.A.

"De huisarts en zijn ouden van dagen", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 92 (1948), p. 1099-1102

Scheers, N.A.

"Twee afwijzingen voor de invaliditeitswet", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 91 (1947), p. 961-963

Smit, L.
"Enkele beschouwingen over de bedoeling van de artt. 99/100 en 105 der Invaliditeitswet", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 25 (1940), p. 106-119

Snijder, A.A.
De invaliditeitswet van medische zijde
[Harlingen], [1929], 2de geheel herziene en vermeerderde druk. 44 p.

Snijder, A.A.
"Een moeilijke invaliditeitsbeoordeling", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 25 (1940), p. 225-235

Snijder, A.A.
"De ziekte van Gaucher ten aanzien van de wettelijke invaliditeitsverzekering", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 86 (1942), p. 2532-2536

Wallien, J.J.
"Een leemte in de wet", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 10 (1925), p. 161-164
+
naschrift door V. Gravestein, p. 164-165

**Wetsontwerpen:
Ouderdomsrenten (1914-1918)
Organisatiewet
wijziging Invaliditeitswet
wijziging Ziektewet**

Deze ontwerpen zijn een mislukte poging van minister Treub om de wetten van Talma te vervangen door een ander stelsel; alleen het ontwerp Ouderdomswet kwam in behandeling bij de Staten-Generaal

Coltof, B.
De ouderdomswet-Treub
Amsterdam [Brochurehandel Sociaal Democratische Partij], 1914. 16 p.
[Referaat gehouden door B. Coltof op het 5de Jaarcongres van de Sociaal-Democratische Partij, te Leiden op 7 juni 1914]

Heijermans, L.
"Het ontwerp ziektewet Treub", in:
De Socialistische Gids, 1 (1916), p. 865-881
+
reactie door J.D.C. Koch, in idem 2 (1917), p. 208-218
en repliek door Heijermans, in idem 2 (1917), p. 218-222

H [= Hofman, J.J.]
"Het ontwerp organisatiewet en de ontwerpen tot wijziging der invaliditeits- en ziektewet", in:
Pharmaceutisch Weekblad, 52 (1915), p. 1642-1645

Kok, J.L.
"Beschouwingen over de aanhangige ontwerpen van wet van minister Treub betreffende de verleening van ouderdomsrente aan behoeftigen, de organisatie der verzekering van overheidswege en de wijziging der invaliditeits- en ziekteverzekeringswetten van minister Talma", in:
Het Archief Verzekeringswetenschap, 15 (1915-1916), p. 299-313

Laar, A.R. van de
"Het wetsvoorstel inzake ouderdomsrente", in:
De Beukelaar, 5 (1914), p. 215

Roode, J.J. de
"De plannen van Treub - Minister Treub en de sociale verzekering", in:
De Vakbeweging, 8 (1914), p. 1-2 en volgende

Smissaert, H.
"Economische kroniek", in:
Onze Eeuw, 14 (1914), dl. I, p. 445-459
[over Treubs plannen met de sociale verzekering p. 450-454]

Snoeck Henkemans, J.R.
Het ontwerp-Ouderdomswet van 6 Februari 1914
's Gravenhage, 1914. 38 p.

Snoeck Henkemans, J.R.
De verzekeringsplannen van Minister Treub, met een statistiek van de toegekende invaliditeits- en ouderdomsrenten in Duitschland
's-Gravenhage, 1916. 48 p.

Treub, M.W.F.
De sociale verzekering. Memorie van toelichting op de ontwerpen Organisatiewet en wetten tot wijziging der invaliditeits- en ziekwet van ... Treub
Haarlem, 1915. 64 p.

V [= W. Verschoor]
"Talma en Treub", in:
Onze Gids (Anti revolut. Bond), 12 (1913-1914), p. 88-91 en volgende

Het ontwerp-ouderdomswet van Minister Treub
Arnhem [Bond voor Staatspensionneering], [ca. 1915]. 20 p.

Redactie
"De uitsluiting van bedeeden uit de Ouderdomswet", in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 17 (1916), p. 80-81
[tekst van een adres van de Amsterdamse Armenraad aan de Tweede Kamer over het wetsontwerp- Ouderdomsrente]
+
idem, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 17 (1916), p. 95-96
[tekst van een adres van de Armenraad in Den Helder aan de Tweede Kamer over hetzelfde onderwerp]
+
idem, in:
Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming, 17 (1916), p. 110
[tekst van een adres van de Armenraad in Nijmegen aan de Tweede Kamer over hetzelfde onderwerp]

Noodregeling Treub (1914)

De tekst van deze regeling is te vinden in: Bijlagen tot de Handelingen van de Staten-Generaal, zittingsjaar 1914/15, deel II, 201.4, p. 4-10. Dit zijn documenten behorende bij een aanvulling en verhoging van hoofdstuk X van de staatsbegroting (ministerie van Landbouw c.a.) dienstjaar 1914. De tekst van de noodregeling is niet opgenomen in Staatsblad of Staatscourant.

Vooraf

Raaijmakers, Ch.
Verzekering tegen werkloosheid
Amsterdam, 1895. 90, [18] p.

Wibaut, F.M.
"Verzekering tegen werkloosheid:", in:
Sociaal Weekblad, 9 (1895), p. 189-191

Henriquez Pimentel, M.
"Verzekering tegen de economische gevolgen der werkloosheid", in:
De Economist, 1895, p. 409-433
[bespreking van enkele Zwitserse plannen voor een werkloosheidsverzekering]

Schaper, J.H.
"De Woningbouw. III Werkloosheid in de bouwvakken", in:
De Nieuwe Tijd, 1 (1896/97), p. 321-326
[met een passage over de verzekering tegen werkloosheid]

Kerdijk, A.
"Een proefneming met verplichte verzekering tegen werkloosheid", in:
Sociaal Weekblad, 10 (1896), p. 373-374, 381-382 en 389-391
[werkloosheidsverzekering in kanton Sankt Gallen Zwitserland]

Prae-adviezen over de verzekering tegen de geldelijke gevolgen der werkloosheid [van] C.A. Verrijn Stuart ... [et al.]. Vereeniging voor de Staathuishoudkunde en de Statistiek
Haarlem, 1897. 181 p.

H.v.G.
"Verzekering tegen de gevolgen van werkloosheid", in:
Sociaal Weekblad, 14 (1900), p. 461-462
[Gentse stelsel]

Spiekman, H.
"De verzekering tegen werkloosheid in Gent", in:
Vragen des Tijds, 1902, II, p. 286-308.

NN
"Verzekering tegen werkloosheid", in:
Sociaal Weekblad, 16 (1902), p. 73-74
[situatie in andere landen]

Sannes, G.W.
"Geschiedenis der verplichte verzekering tegen werkloosheid te St. Gallen", in:
De Nieuwe Tijd, 8 (1903), p. 70-82 en 172-185
[deze verzekering ging in 1895 van start]

Spiekman, H.

“Verzekering tegen werkloosheid (het Amsterdamsche rapport)”, in:
Sociaal Weekblad, 17 (1903), p. 202-205, 209-212 en 219-220
[bespreking van het rapport van een raadscommissie]

Spiekman, H.
“Nog een rapport over het vraagstuk der werkloosheid”, in:
Sociaal Weekblad, 17 (1903), p. 422-424
[rapport van een comité van Amsterdamse vakbonden]

Wijnkoop, D.J.
"Amsterdamsche Werkloosheids-Rapporten", in:
De Nieuwe Tijd, 8 (1903), p. 669-671

S [= vermoedelijk H. Spiekman of G.W. Sannes]
“Verzekering tegen werkloosheid [sic] door de vakverenigingen”, in:
Sociaal Weekblad, 17 (1903), p. 575-576

NN
“Nog een poging om tot een werkloosheidsverzekering te komen”, in:
Sociaal Weekblad, 17 (1903), p. 705-707
[initiatief van de Kamer van Arbeid in Dordrecht; bespreking van het Gentse en andere stelsels]

Dalsum, H.A. van
“De verzekering tegen de onvrijwillige werkloosheid door de vakverenigingen”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 2 (1903), p. 150-152

Meijers, E.M.
“Het Gentsche stelsel van verzekering tegen “Werkloosheid””, in:
Tijdschrift voor Armeazorg en Kinderbescherming, 5 (1904), p. 313-314
[bespreking van de uitgave van de tekst van de rede gehouden door Lous Varlez, advocaat te Gent, gehouden op 18 april 1904 te Den Haag]

Spiekman, H.
“De werkloozen-verzekering te Gent”, in:
Sociaal Weekblad, 14 (1904), p. 270-272

Sannes, G.W.,
“Verzekering tegen werkloosheid”, in:
Vragen des Tijds, 1904, I, p. 129-162

Kessel, H.A. van, o.f.m.
“Verzekering tegen werkloosheid”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 3 (1904), p. 337-339 en 353-355
[dit artikel is plagiaat uit de dissertatie van Raaymakers, *Verzekering tegen werkloosheid* uit 1895; zie brief van Raaymakers aan Aalberse van 31 juli 1904 in archief Aalberse, inv. nr. 511]

Huising, Th.H.
“Het Gentsche fonds tegen werkloosheid”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 3 (1904), p. 373-375

Hoek, J. van den
Verzekering tegen de geldelijke gevolgen van werkloosheid
[Rotterdam], [1905]. 191 p.

Spiekman, H.

“Een geschil inzake verzekering tegen werkloosheid”, in:
Sociaal Weekblad, 20 (1906), p. 226-228
[problemen in Rotterdam]
+
reacties door P.J.J. Klein en G. Goedhard, p. 247 en 256

NN
“De verzekering tegen werkloosheid”, in:
Sociaal Weekblad, 20 (1906), p. 307-309 en 315-317
[regeling in Amsterdam]

Falkenburg, NN
“De verzekering tegen de geldelijke gevolgen van werkloosheid te Amsterdam”, in:
Tijdschrift voor Armzorg en Kinderbescherming, 7 (1906), p.297-299
[invoering Gentse stelsel]

Leewis, J.
“Werkloozenverzekering”, in:
De Nieuwe Tijd, 11 (1906), p. 589-601, 754-763 en 851-857
[bespreking van de situatie in Groot-Brittannië, Zwitserland, Italië, Frankrijk, Oostenrijk, Hongarije, Denemarken, Zweden, Noorwegen, België, Duitsland]

Meijers, E.M.
“De taak van den staat tegenover de werkloosheidsverzekering”, in:
Sociaal Weekblad, 21 (1907), p. 265-267

Meijers, E.M.
“Herverzekering bij werkloosheidsverzekering”, in:
Sociaal Weekblad, 21 (1907), p. 361-362

Oostdam, A.J.
“Gemeentelijk werklozenfonds”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 6 (1907), p. 232-234
[oprichting werklozenfonds in gemeente Den Haag volgens Noorse stelsel]

Kloosterhuis, J.
“Werklozen-fonds”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 6 (1907), p. 291-294
[oprichting werklozenfonds in gemeente Den Haag]

Tasman, H.J.
“Het werkloosheidsdebat in de Tweede Kamer”, in:
Sociaal Weekblad, 22 (1908), p. 345-348 en 353-355

Tasman, H.J.
“Werkloosheid en werkverschaffing”, in:
Sociaal Weekblad, 22 (1908), p. 369-371

Engels, A.H.J.
“De oorsprong van het z.g. Gentsche stelsel van verzekering tegen werkloosheid”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 7 (1908), p. 181-185
[geschiedenis vanaf 1867]

Wesseling, C.D.
Verzekering tegen werkloosheid

Leiden, 1908. 98 p.

Patijn, J.A.N.

“Gemeentelijke steun voor werkloosheidsverzekering”, in:

Sociaal Weekblad, 22 (1908), p. 401-403

[verdediging van het door de gemeente Den Haag toegepaste Noorse stelsel]

NN

“Een nationale organisatie tegen de werkloosheid noodzakelijk”, in:

Sociaal Weekblad, 23 (1909), p. 25-26

NN

“Plan voor een nationale vereniging tegen de werkloosheid”, in:

Sociaal Weekblad, 23 (1909), p. 121-123

Meijers, E.M.

“De nationale vereniging tegen de werkloosheid”, in:

Sociaal Weekblad, 23 (1909), p. 137-138

Tasman, H.J.

“De praeadviezen van de Vereeniging voor de Staathuishoudkunde en de statistiek over de vragen enz.”, in:

Sociaal Weekblad, 23 (1909), p. 313-316

[betref werkloosheid, preventie en bestrijding van de gevolgen]

Meijers, E.M.

“De beteugeling der werkloosheid en de afwering harer gevolgen”, in:

Sociaal Weekblad, 23 (1909), p. 331-333

Blom, D. van

“Werkloosheid”, in:

Tijdschrift voor Armeezorg en Kinderbescherming, 10 (1909), p. 233-235

[Gentse en Noorse stelsel]

Prae-adviezen over de vragen: Welke maatregelen zijn er, op de bestaande maatschappelijke grondslagen, te nemen ter beteugeling der werkloosheid en tot afwering harer gevolgen? Wat valt hierbij voor de overheid te doen? [J.A. Levy, J.W. Albarda, J. Wolterbeek Muller]

's-Gravenhage, 1909. 199 p.

[Prae-adviezen Vereeniging voor de Staathuishoudkunde en de Statistiek, 1909]

Oudegeest, J.

“Werkloozen-zorg”, in:

De Nieuwe Tijd, 14 (1909), p. 275-287 en 358-367

[reactie van de voorzitter van het NVV op de brochure van de gemeente Amsterdam “Gemeentelijke zorg voor Werkloozen”]

+

reactie van F.W. Wibaut, p. 477-504

[schrijver verdedigt het gevoerde beleid]

Hettinga Tromp, J. van

“Werkloosheidsverzekering en vakstrijd”, in:

Sociaal Weekblad, 24 (1910), p. 66-67

Tasman, H.J.

“De werkloosheidsverzekering in den Haagschen gemeenteraad”, in:

Sociaal Weekblad, 24 (1910), p. 81-83

Gerritsz., J.

“De werkloosheidsverzekering der ongeorganiseerden”, in:

Sociaal Weekblad, 25 (1911), p. 81-82

+

discussie met J.G. Kruis, p. 97-98 en 115-116

Tepe, A.

“Het Noorsche stelsel van werkloosheidsverzekering in Den Haag”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 10 (1911), p. 111-114

NN

“De werkloozenkas te Keulen”, in:

Sociaal Weekblad, 25 (1911), p. 241-243

Hettinga Tromp, J. van

“Bestrijding van werkloosheid, in verband met de huidige crisis en het rapport der Staatscommissie over de werkloosheid”, in:

Vragen des Tijds, 1914/15, I, p. 443-462 en II, p. 31-51

Verzekering tegen werkloosheid. Rapport betreffende den stand en de ontwikkeling der werkloosheidsverzekering en over eene van rijkswege te treffen regeling, uitgebracht door eene commissie, ingesteld door het bestuur van het Ned. Verbond van vakverenigingen
Amsterdam, 1914. 243 p.

Verlagen der Staatscommissie over de werkloosheid betreffende de aard en omvang der werkloosheid in de verschillende bedrijfstakken, benevens omtrent den stand der middelen tot bestrijding der werkloosheid of ter leniging harer gevolgen
's-Gravenhage, 1913-1914, 2 dln.

Tepe, A.

“Verslag van de Staatscommissie over de werkloosheid”, in:

De Economist, 1914, p. 714-740, 780-802 en 851-873

[bespreking van de rapporten van de subcommissies]

Tepe, A.

“Het eindverslag van de Staatscommissie voor de werkloosheid”, in:

De Economist, 1915, p. 509-533, 599-624, 789-811, 897-914 en 985-1006.

Pothuis, S.J.

“Werkloosheidsrapport Staatscommissie”, in:

De Nieuwe Tijd, 19 (1914), p. 204-214, 283-296 en 325-335

[bespreking van het rapport van de Staatscommissie-Treub]

Pothuis, S.J.

“Verzekering tegen werkloosheid”, in:

De Nieuwe Tijd, 19 (1914), p. 596-602

[bespreking van een rapport van het NVV dat in mei 1914 verscheen; rapporteurs voor dit rapport waren: Jan Oudegeest, Jan van den Tempel, I.G. Keesing en J. Spek]

Literatuur

Tepe, A.

“De oorlog en het arbeidsrecht in Nederland”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 14 (1915), p. 61-63 en 73-75
[Ongevallenwet en werkloosheidsverzekering]

Treub, M.W.F.
Oorlogstijd. Herinneringen en indrukken
(Haarlem/Amsterdam, 1916), p. 156-187.

Verdonck, R.
“Steun in oorlogstijd”, in:
Sociale Voorzorg, 5 (1923), p. 603-619
[beschrijving van de steun verleend in Amsterdam en Rotterdam tijdens de Eerste Wereldoorlog]

Vooys, I.P. de
“De nieuwe regeling der werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift van de Nationale Vereeniging tegen de Werkloosheid, 5 (1916), p. 1-16

NN
“Verslagen van den Werkloosheidsraad en andere vereenigingen over de maatregelen, sedert Augustus genomen, tot bestrijding van de werkloosheid”, in:
Tijdschrift van de Nationale Vereeniging tegen de Werkloosheid, 3 (1914), p. 423-463

Werkloosheidsbesluit 1917

(Staatsblad 1916, nr. 522)

Met de Werkloosheidsverzekeringsnoodwet van 1919 (Staatsblad 1919, nr. 620) en alle na 1919 gepubliceerde wettelijke regelingen waaronder ook de steunregelingen tot 1940. Veel van deze regelingen bestonden uit circulaire e.d. De Werkloosheidsverzekeringsnoodwet van 1919 werd in 1926 ingetrokken.

Vooraf

Tempel, J. van den
“De gemeenten in de oorlogscrisis”, in:
De Gemeente, 8 (1914), p. 724-729

Wal, F. van der
“Werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift van de Nationale Vereeniging tegen de Werkloosheid, 3 (1914), p. 91-105

Folmer, A., en H. de Wilde
Prae-adviezen ..., het verband tusschen armenzorg en werkloosheidsverzekering
Haarlem, 1915
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg en Weldadigheid te Amsterdam, nr. 17:2]

Folmer, A.
“De verzekering tegen de werkloosheid tijdens de crisis”, in:
Tijdschrift van de Nationale Vereeniging tegen de Werkloosheid, 4 (1915), p. 199-248

Gerritsz., J.

“Het rapport van de NVV over de wenselijke regeling van de organisatie der werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Vereeniging tegen de Werkloosheid, 3 (1915), p. 307-320

Moltzer, M.J.A., en J. van Hettinga Tromp
Hulp aan werkloozen, prae-advies voor de algemeene vergadering van 29 en 30 Juni 1916 te Zwolle Haarlem, 1916
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg en Weldadigheid, 19B, p. 77-121]

Vooy's, I.P. de
"De nieuwe regeling der werkloosheidsverzekering", in:
Tijdschrift van de Nationale Vereeniging tegen de Werkloosheid, 5 (1916), p. 1-16

Tempel, J. van den
De werkloosheidsverzekering op nieuwe banen
Amsterdam, [ca.1917]. 29 p.

Wal, F. van der
"De herziening van het werkloosheidsbesluit 1917", in:
Tijdschrift van de Nationale Vereeniging tegen de Werkloosheid, 1 (1918), p. 851-859

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Besluit van 2 december 1916, S. 522, tot vaststelling van algemeene regelen voor het verleen van subsidiën ten behoeve van werkloozenkassen (werkloosheidsbesluit 1917), met toelichting en leidraad door J.H.W. Verzijl
Zwolle, 1917. 32 p.
[Nederlandsche staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 71]

Tepe, A.
“Iets over de werkloosheidsverzekering in verband met de crisis”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 16 (1917), p. 496-499, 505-509 en 515-518
[met de tekst van het Werkloosheidsbesluit 1917]

Beslissingen van den Minister van Arbeid genomen ingevolge artikel 11 van het werkloosheidsbesluit 1917
's-Gravenhage [Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling], 1921-....

Handleiding voor gemeentebesturen bij de uitvoering van het werkloosheidsbesluit 1917
's-Gravenhage, 1918. 52 p.
[Uitgave van den Dienst der werkloosheidsverzekering en arbeidsbemiddeling, nr. 12]

Handleiding voor gemeentebesturen bij de uitvoering van het werkloosheidsbesluit 1917, tevens bevattende de werkloosheidsverzekeringsnoodwet 1919 en eenige andere maatregelen, getroffen in verband met de liquidatie van het koninklijk nationaal steuncomité, met een toelichting en de ter uitvoering daarvan verschenen circulaires
's-Gravenhage, 1919, 2de vermeerderde druk. 108 p.

NN
“Werkloozen- en Armenwet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 143
[adres RK Werklieden Verbond om werkloze arbeiders anders te behandelen dan armen]

Circulaires van algemeene beteekenis betreffende de werkloosheidsverzekering

Uitgave van den Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling, 2de druk, Den Haag, 1930

Handleiding voor Gemeentebesturen bij de uitvoering van het Werkloosheidsbesluit 1917
Uitgave van den Rijksdienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling, nr. 12, Den Haag, 1930. 4de gewijzigde druk. 113 p.

Open brief aan Minister Slotemaker de Bruine over doeltreffende Werkloosheidsbestrijding
Uitgave van de Vereeniging Recht en Vrijheid, Groningen, 1934.

Handboeken en jurisprudentie

NN

Handleiding voor gemeentebesturen bij de uitvoering van het Werkloosheidsbesluit 1917, tevens bevattende de Werkloosheidsverzekeringsnoodwet 1919 en eenige andere maatregelen, getroffen in verband met de liquidatie van het Koninklijk Nationaal Steuncomite, met een toelichting en de ter uitvoering daarvan verschenen circulaire's
Uitgave van de Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling, 2de vermeerderde druk, Den Haag, 1919. 107 p.
[p. 47-109 bijlagen met vele modellen van te gebruiken formulieren]

NN

Lijst van namen, adressen, telefoonnummers en nummers van aansluiting bij den Postcheque- en Girodienst.

A. Vereenigingen met werklozenkas

I. Nationale Werklozenkassen

II. Plaatselijke werklozenkassen

B. Gemeenten

Uitgave van de Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling, nr. 11. 3de druk, Den Haag, 1920. 46 p.; 8ste druk, Den Haag, 1927. 50 p.

Dam, J.C. van en Morren, H.J.

Overzicht der voornaamste bepalingen uit de reglementen voor werklozenkassen der gesubsidiëerde vereenigingen

Alphen aan den Rijn, 1935

Hoeven, G.W.F. van, en J.H.J. Schouten

De steunverleening aan werkloze arbeiders (steunverleening, werkverschaffing, werken voor den steun, levensmiddelendistributie, B-steun, spaarregeling, steun aan kleine grondgebruikers, werkloosheidssubsidiefonds)

Alphen aan den Rijn, 2de vermeerderde druk, 1934

Alphen aan den Rijn, 3de vermeerderde druk, 1936

Alphen aan den Rijn, 4de vermeerderde druk, 1938, 484 p.

[G.W.F. van Hoeven was hoofdinspecteur voor de steunverlening]

Morren, H.J.

De werkloosheidsverzekering, haar grondslagen en haar ontwikkeling in Nederland

Alphen aan den Rijn, 1941, 3de druk, 372 p.

5de druk, 1953/54

[bespreking van de 5de druk door NN in Sociale Zorg, 16 (1954), p. 287]

Rapporten en adviezen

NN

“Werkloosheidsverzekering en sociale verzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 572-574
[gebaseerd op een preadvies van A.C. de Bruijn voor de Vereniging van Gemeentelijke
Werkloosheidsfondsen]

De werkloozensteun en zijn gevolgen . Prae-adviseurs: A.A. van Rhijn ... [et al.]
Haarlem, 1927. 179 p.
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor armenzorg en weldadigheid, 42. Prae-adviezen
voor de algemeene vergadering van ... 1927]

*De werkloozensteun en zijn gevolgen. Beraadslaging ... [A.A. van Rhijn ... P.W.J.H. Cort van der
Linden ... J. Th. Nijkamp ...]*
Haarlem, 1927
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor armenzorg en weldadigheid, 43]

+
over deze preadviezen:
Meijer, H.J.
“De werkloozensteun en zijn gevolgen”, in:
De Vakbeweging, 7 (1927), p. 363-374
[bespreking van de preadviezen]

+
Roelfsema, Ant.
“Mr. Cort van der Linden en de werkloosheidsverzekering”, in:
De Vakbeweging, 8 (1928), p. 9-17

NN

“Advies van den Hoogen Raad van Arbeid in zake werkloosheidsverzekering, 8 Oct. 1928”, in:
Tijdschrift Nederlandsche Werkloosheidsraad, 11 (1928), p. 484-486

NN

“Een preadvies over werkloosheidsverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 9 (1931), p. 628-631
[preadvies uitgebracht door mr. P.W.J.H. Cort van der Linden algemeen-secretaris van het Verbond
van Nederlandsche Werkgevers aan de Nationale Vereniging tegen de Werkloosheid]

+
“Het debat over de werkloosheidsverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 9 (1931), p. 711-713
[preadvies uitgebracht door I.G. Keesing aan dezelfde Nationale Vereniging]

[Hooge Raad van Arbeid]
“Wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 22 (1934), p. 59

*Verlag van de commissie, aan welke was opgedragen een onderzoek in te stellen naar de vraag, of in
de tegenwoordige regeling van het verstrekken van hulp aan werklozen, vooral ook met het oog op de
toekomst, verandering behoort te worden gebracht, [voorz.: A.L. Scholtens, secretaris-generaal van
het Ministerie van Sociale Zaken]*
's-Gravenhage, 1937. 88 p.

Berekeningen betreffende de veroorzaking van "blijvende werkloosheid"
Uitgave van het ministerie van Sociale Zaken, Den Haag, 1939

Advies van den Hoogen Raad van Arbeid betreffende wettelijke regelen inzake de verzekering tegen geldelijke gevolgen van werkloosheid [voorz. A.M. Joekes]
's-Gravenhage [Hooge Raad van Arbeid], 1939, 104 p.

Verslagen

Verslag van den Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling betreffende de werkverschaffing, regularisatie van werkgelegenheid en beroepsverandering in het tijdvak van ..., ...
's-Gravenhage, 1922-....
[Uitgaven van den Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling]

Jaarverslag ... van den Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling betreffende werkloosheidsverzekering ... 1939
's-Gravenhage, 1940
[Voortzetting van: *Jaarverslag van den Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling betreffende arbeidsbemiddeling en migratie*. Voortgezet als: *Jaarverslag ... betreffende werkloosheidsverzekering*]

Jaarverslag ... betreffende werkloosheidsverzekering... 1940 - ....
's-Gravenhage, 1941-....

Literatuur

Alfen, H. van
“De werkloosheidsverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 18 (1919), p. 269-270

Arbeid, I.S.
“Werkloosheidsverzekering”, in:
Arbeidsmarkt, 10 (1929), p. 231-233

Bakker, J. I.G. Keesing en A. van der Steen
“Moet de controle op de werklozen verbeterd worden door de werkgevers op de een of andere wijze in de controle in te schakelen, daarbij aangenomen dat de werkgevers in de verzekering bijdragen ? Zo ja, op welke wijze”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 11 (1923), p. 361-395 en 437-445

Barbiers-Seelemeijer, mevr. F.
“De uitvoering van B-steun en spaarregeling”, in:
Sociale Zaken, 1 (1939), p. 717-726
[ervaringen in de gemeente Velsen]
+
reactie door “H.” in 2 (1940), p. 153-156
repliek van schrijfster, p. 251-255

Bergh, Z. van den
“Werkloosheid en de organisatie der werkgelegenheid”, in:
Vragen des Tijds, 1922/23, II, p. 355-380
+
Bölger, B.
“De werkgevers en het voorkomen van werkloosheid”, in:
Vragen des Tijds, 1923/24, I, p. 60-66

(reactie op Van den Bergh)

+

Bergh, Z. van den

“Onderschrift”, in:

Vragen des Tijds, 1923/24, I, p. 67-76

[reactie op Bölger]

Bloemers, H.P.J.

“De werkloosheidsverzekering”, in:

Vragen des Tijds, 1922/23, I, p. 1-20

Bloemers, H.P.J.

“Werkverschaffing en steunverlening aan werkloze arbeiders”, in:

Vragen des Tijds, 1922/23, I, p. 352-378

Boasson, J.J.

“De werkloosheidsverzekering”, in:

De Gids, 81 (1917), dl. IV, p. 167-173

Bölger, B.

“Het werkloosheidsvraagstuk. I (Overzicht der werkloosheidsverzekering)”, in:

Opbouw, 4 (1921/22), p. 581-588

Born, H.J.. van den

“De werkloosheidsverzekering in 1937”, in:

De Vakbeweging, 18 (1938), p. 314-315

Breur, J.M.

“Wettelijke regeling van de werkloosheidsverzekering”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 19 (1931), p. 71-73.

Bruijn, A.C. de, H.W. Groeneveld en J. van Hettinga Tromp

“Is het wenselijk en zo ja, op welke wijze, zou de werkloosheidsverzekering ingeschakeld kunnen worden in een algemene regeling der sociale verzekering?”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 13 (1925), p. 408-430 en 501-514

Colijn, P.A.

“Verrichten van arbeidsdiensten door werklozen in ruil voor door hen ontvangen steun”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 22 (1934), p. 112-120

[schrijver was een oudere broer van de ‘grote’ H. Colijn]

Dam J.C. van

“Samenwerking van gemeenten op het gebied der werkloosheidsverzekering”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 1 (1918), p. 604-609

Dam, J.C. van

“Eenige opmerkingen inzake de werkloosheidsverzekering”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 1 (1918), p. 837-847

Dam, J.C. van

“De contrôle der overheid op de uitvoering der werkloosheidsverzekering”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 1 (1918), p. 899-904

+

reactie door H. Kedde, 2 (1919), p. 75-80

- Dam, J.C. van
 "Nog eens: De contrôle der overheid op de uitvoering der werkloosheidsverzekering", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 2 (1919), p. 80-82
- Dam, J.C. van
 "De werkloosheidsverzekering in het transportbedrijf", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 2 (1919), p. 771-775
- Dam, J.C. van
 "Wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering", in:
Economisch-Statistische Berichten, 4 (1919), p. 1183-1187
- Dam, J.C. van
 "De moeilijkheden der werkloosheidsverzekering", in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 147-182
- Dam, J.C. van
 "Werkgevers en premiebetaling ten behoeve van de Werkloosheidsverzekering", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 9 (1921), p. 440-449
- Dam, J.C. van
 "Van werkloozenverzekering en werkloozensteun", in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 253-262
- Dam, J.C. van
 "Het jongste experiment met de werkloosheidsverzekering", in:
Sociale Voorzorg, 5 (1923), p. 190-198
- Dam, J.C. van
 "Over werkloosheidsstatistiek", in:
Tijdschrift Nederlandsche Werkloosheidsraad, 11 (1928), p. 92-99
 +
 opmerkingen door M. de Vries, p. 163-164
- Dam, J.C. van
 "Opmerkingen over het begrip werkloosheid", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 21 (1933), p. 470-481 en 22 (1934), p. 80-83 en
 42-44
- Dam, J.C. van
 "Moeilijkheden bij het toezicht op de werkloosheidsverzekering", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 23 (1935), p. 3-18
- Dam, J.C. van
 "Het controlevraagstuk bij de werkloosheidsverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 20 (1939-1940), p. 112-114
- Dam, J.C. van en Morren, H.J.
*Overzicht der voornaamste bepalingen uit de reglementen voor werkloozenkassen der gesubsidiëerde
 vereenigingen*
 Alphen aan den Rijn, 1935
- Delft, A.J.A.C. van
 "Het nut der werkloosheidsverzekering", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 25 (1926), p. 185-188, 207-209 en 224-226

- Detiger, W.F.
 “Wettelijke regeling der steunverleening”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 22 (1934), p. 420-424
- Deventer, L.W.R. van
 “De onwettigheid van de werklozen-steunverleening en het problematische recht op onderstand”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 22 (1934), p. 60-74
- Doorn, L.A. van
 “De betekenis van de ruime armslag”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 23 (1935), p. 127-136
- Doorn, L.A. van
 “Stopzetten van het “stempelen””, in:
Sociale Zaken, 2 (1940), p. 326-328
- Dorp, E.C. van, W.A. Bongers en E. Verviers
 “Worden de indirecte voordelen, die een gevolg zijn van de geldende regeling der werklozenzorg, door de uit de regeling voortvloeiende indirecte nadelen overtroffen?”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 12 (1924), p. 101-148, 198-234 en 450
- Dresden, D.
 “Productie en opvoeding”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 10 (1922), 82, 94-96 en 170-173
- Dugteren, H. van
 “Het voorontwerp van wet inzake de verplichte werkloosheidsverzekering”, in:
De Vakbeweging, 18 (1938), 17 en 31 maart 1938
- Fockema, R.A.
De werkloosheid en haar bestrijding
 Rotterdam, 1922
- Fockema, R.A.
 “Werkloosheidsverzekering”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 7 (1922), p. 546-548
- Fockema, R.A.
 “Werkloosheidszorg en werkloosheidsverzekering in Zwitserland”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 7 (1922), p. 737-738
- Folmer, A.
 “De verzekering tegen de werkloosheid tijdens de crisis”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Vereniging tegen de Werkloosheid, 3 (1915), p. 199-248
- Folmer, A.
 “Wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 21(1933), p. 3-8
- Gerritsz, J.
 "Door woede verblind", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 2 (1919), p. 745-750
 [naar aanleiding van W. de Fremery in de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 2 oktober 1919; handelt over de werkloosheidsverzekering van transportarbeiders]

- Gerritsz. J.
 “De ondernemers en de tegenwoordige regeling der werkloozenzorg”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 9 (1921), p. 81-86
- Gerritsz, J.
 “Werkloozenverzekering of armenzorg”, in:
De Socialistische Gids, 9 (1924), p. 798-810
- Gerritsz., J.
 “De werkloosheidsverzekering over 1927”, in:
Tijdschrift Nederlandsche Werkloosheidsraad, 12 (1929), p. 393-396
 [betreft wachtgeldregeling in 1927]
- Gerritsz., J.
 “De concentratie van de werkloozenzorg”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 20 (1932), p. 1-4
- Goedhart, G.J.
De ontwikkeling van de werkloosheidsverzekering in Nederland
 Amsterdam, 1926. 196 p.
 [dissertatie; bespreking door A.A. van Rhijn in: *De Economist*, 1926, p. 725-728]
- Goudriaan, J.
De oorzaken der werkloosheid en de middelen ter bestrijding
 Haarlem, 1936
- Groeneveld, H.W.
 "Wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 14 (1933-1934), p. 387-388.
- Haas van Dorsser, S.C. de, met medewerking van A. Jongbloed
De rijkssteunregeling voor werklozen voor de practijk en voorzien van een alphabetisch register
 Arnhem, 1940
- Hettinga Tromp, J. van
 "Eene vereeniging van gemeentelijke werkloosheidsfondsen", in:
Tijdschrift van de Nationale Vereeniging tegen de Werkloosheid, 1 (1912), p. 118-123
- Hettinga Tromp, J. van
 “Wettelijke werkloosheidsverzekering”, in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 629-641
 +
 reactie door:
 Westerveld, J.H.
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 798-803
- Hettinga Tromp, J. van
 “De werkloosheidsverzekering in nood”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 548-561
- Hettinga Tromp, J. van
 "De gelden der werkloosheidsvoorziening", in:
Economisch-Statistische Berichten, 17 (1932), II, p. 821-822

Hettinga Tromp, J. van
"Wettelijke steunregeling voor de werkloosheidsverzekering", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 21 (1933), p. 332-337

Hettinga Tromp en A.H. Smulders
"Is het in het belang der werkloosheidsverzekering van overheidswege invloed uit te oefenen op het beëindigen van steunregelingen, en zo ja, op welke wijze ? Is het dan nog gewenst voor werkloze leden van werklozenkassen, die geen recht op reglementaire uitkering hebben, bijzondere maatregelen te treffen ?", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 12 (1924), p. 363-382 en 402-412

Hingst, A.
"Literatuuropgave", in:
Tijdschrift van de Nationale Vereeniging tegen de Werkloosheid, 3 (1914), p. 464-484
[over werkloosheid, arbeidsbeurzen, emigratie, werkloosheidsverzekering]

Hintzen, G.H.
"Werkloozensteun", in:
Economisch-Statistische Berichten, 12 (1927), I, p. 356-359 en volgende
+
met reactie door C. Verwey, p. 413-414

Huismans, T.P.
Werkloosheid, hare bestrijding en het platteland
z.pl. en z.j.
[uit: Verzekeringsbibliografie 1925-1930]

Kat Angelino, W.O. de
"Terugvordering van verstrekte uitkeeringen uit de werklozenkassen", in:
Sociale Zaken, 1 (1939), p. 29-33 + 47-48
+
reactie door J.L. Noordhoek, p. 245-246
reactie door mej. mr. E. Koek, p. 323-324

Keesing, I.G.
"Gemeentelijke samenwerking", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 1 (1918), p. 659-676
[over Eindhoven en omliggende gemeenten inzake werkloosheidsverzekering]

Keesing, I.G.
"Invaliditeitswet en werklozenkas", in:
Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 291-298

Keesing, I.G.
"Het Engelse stelsel van verzekering tegen de geldelijke gevolgen van werkloosheid", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 12 (1924), p. 31-44 en 116-129

Keesing, I.G.
"Reorganisatie der werkloosheidsverzekering", in:
De Socialistische Gids, 11 (1926), p. 167-168

Keesing, I.G.
"De rechtspraak bij de werkloosheidsverzekering", in:
De Vakbeweging, 8 (1928), p. 298-302
+

Mok, S.

“De rechtspraak bij de werkloosheidsverzekering”, in:
De Vakbeweging, 8 (1928), p. 336-338

Keesing, I.G.

“Ten derden male: Werkloosheidsverzekering en Ziektewet”, in:
Tijdschrift Nederlandse Werkloosheidsraad, 13 (1930), p. 126-127

Keesing, I.G.

“Onze werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 19 (1931), p. 1-4 en 63-65

Keesing, I.G.

“Een en ander over onze werkloosheidsverzekering”, in:
De Vakbeweging, 11 (1931), p. 171-178
+
reactie door H.J. Morren, ibidem, p. 213-217
repliek door I.J. Keesing, ibidem, p. 280-283

Keesing, I.G.

“Verschillende methoden van werkloosheidsbestrijding”, in:
De Socialistische Gids, 16 (1931), p. 230-242

Keesing, I.G.

“Stelsels van verplichte verzekering inzake werkloosheid”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 23 (1938), p. 233-235

Keesing, I.G.

“De werkloosheidsverzekering in 1937”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 23 (1938), p. 588-589

Keesing, I.G. en A.A. van Rhijn

“Behoren de beginselen, waarop de tegenwoordige regeling der werkloosheidsverzekering berust, veranderd te worden?”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 12 (1924), p. 169-217 en 286-311

Keesing, I.G. en P.W.J.H. Cort van der Linden

“Welke grondslagen van de Nederlandsche regeling der werkloosheidsverzekering zouden moeten worden overgenomen in de a.s. wettelijke regeling? Dit mede gelet op buitenlandse ervaringen, met name in Duitsland en Engeland”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 19 (1931), p. 291-292 en 506-534

Kerkvliet, Joh. Asz. [= pseudoniem voor minister P.J.M. Aalberse]

“Over werkloosheidsverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 20 (1921), p. 225-228
[over de kritiek van mr. B.J.M. van Spaendonck op het beleid van minister Aalberse]

Koch, C.J.

“Werkloosheidsverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 20 (1921), p. 84-87

Koch, C..J.

“Werkloosheidsverzekering” [sic], in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 396-413

- Koch, C.J.
 “Werkloosheidsverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 23 (1924), p. 479-481 en 497-498
- Koedijk, P.
 “De werkloosheidsverzekering in de toekomst”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 174-183
- Koedijk, P.
 “De organisatie en de uitvoering der komende wettelijke werkloosheidsverzekering”, in:
De Sociale Verzekeringsgids, 11 (1930-1931), p. 75-76
- Laan, D. van der
 “De landarbeiders en de werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift Nederlandse Werkloosheidsraad, 11 (1928), p. 442-444
- Langman, H.J.
Overheid en werklozensteun
 Alphen aan den Rijn, 1934.
- Leythe, Alph. de [pseudoniem voor P.J.M. Aalberse, in 1920 minister van Arbeid]
 “Werkloosheidscrisis”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 20 (1921), p. 20
 +
 reacties, p. 25-26
- Linke, P.
 “De controle der overheid op de uitvoering der werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 2 (1919), p. 133-138
- Lubbers, G.
De statistiek van het arbeidsloon en van de werkloosheid
 Amsterdam, 1926
 [dissertatie]
- Levenbach, M.G.
 “De Engelsche arbeidersregering en de werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 12 (1924), p. 217-222
- Maare B.Jzn., R. van
 “Werkloosheidssteun en armenzorg”, in:
Antirevolutionaire Staatkunde, 4 (1928), p. 365-380
- Methorst, H.W.
 “Internationale statistiek”, in:
Tijdschrift voor Economische Geografie, 17 (1926), p. 5-14
 [betreft onder meer werkloosheidsstatistiek en -verzekering]
- Meyer de Vries, NN
 “Het rijk, de gemeente en de kosten der werkloozenzorg”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 22 (1934), p. 151-154 en 244-248
- Meyer de Vries, NN
 “De vakbeweging en de uitvoering der steunregeling”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 23 (1935), p. 139-141

Mok, S.

“Werkloosheid en armlastigheid”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad,
11 (1923), p. 314-315
16 (1928), p. 498-499
17 (1929), p. 511-513
19 (1931), p. 539-540

Mok, S.

"Vijf jaren werkloosheidsverzekering in Nederland (1919-1923). Feiten en cijfers", in:
De Socialistische Gids, 11 (1926), p. 660-663

Mok, S.

"De jurisprudentie over het Werkloosheidsbesluit 1917", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 11 (1928), p. 87-91
+
reactie door B. Ponstein, p. 156-162 en J. Hilvers, p. 188-189

Mok, S.

"Een merkwaardige beslissing", in:
Tijdschrift Nederlandsche Werkloosheidsraad, 11 (1928), p. 283-285
[jurisprudentie over het verhaalsrecht van werklozenkassen tegenover hun leden]

Mok, S.

"Werkloosheidsstatistiek als grondslag der werkloosheidsverzekering", in:
Tijdschrift Nederlandsche Werkloosheidsraad, 12 (1929), p. 128-132

Mok, S.

"Werkloosheidsverzekering en Ziektewet", in:
Tijdschrift Nederlandsche Werkloosheidsraad, 13 (1930), p. 43-45

Mok, S.

"Is de werkloosheidsverzekering oorzaak van blijvende werkloosheid ?", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 20 (1932), p. 4-7

Mok, S.

Werkloosheidsverzekering
Amsterdam [Nederlandsch Verbond van Vakverenigingen], 1934. 40 p.

Morren, H.J.

"De wachttijd bij uitkeering tengevolge van verzekering tegen werkloosheid", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 1 (1918), p. 677-686

Morren, H.J.

"De toekomstige regeling der werkloosheidsverzekering", in:
De Economist, 69 (1920), p. 185-202

+

reactie:

Tempel, J. van den

"Uitstel van de wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsverzekering, 3 (1920), p. 259-267

Morren, H.J.

"De kosten der werkloosheidsverzekering", in:

Economisch-Statistische Berichten, 7 (1922), p. 460-463

Morren, H.J.

“Een studie van het Internationale Arbeidsbureau over de bestaande regelingen der werkloosheidsverzekering”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 13 (1925), p. 230-246

Morren, H.J.

“Een rapport over de wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 17 (1929), p. 497-499

Morren, H.J.

"Werkloosheidsverzekering en Ziektewet", in:

Tijdschrift Nederlandsche Werkloosheidsraad, 13 (1930), p. 82-84

Morren, H.J.

“Onze werkloosheidsverzekering”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 19 (1931), p. 25-26

Morren, H.J.

De praktijk der werkloosheidsverzekering in Nederland

z.pl., [1932].

[bespreking in: *De Nederlandsche Werkgever*, 10 (1932), p. 619-620; 2de druk Alphen aan den Rijn, 1935]

Morren, H.J.

“Opmerkingen over het begrip werkloosheid”, in:

Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 21 (1933), p. 387-393

Morren, H.J.

"Onze werkloosheidsverzekering en de crisis", in:

Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934-1935), p. 157-159

Morren, H.J.

"Het jaarverslag Rijksdienst Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling over 1937", in:

Economisch-Statistische Berichten, 23 (1938), p. 664

Morren, H.J. en R.A. Fockema

“Werkloosheidsverzekering”, in:

Economisch-Statistische Berichten, 7 (1922), p. 656-658

“Pans” [= ?]

“De werkloosheidsverzekering in het buitenland”, in:

De Vakbeweging, 2 (1922), p. 447-452

Pothuis, S.J.

"Boekbespreking; verzekering tegen werkloosheid", in:

De Nieuwe Tijd, 19 (1914), p. 596-602

[naar aanleiding van het rapport van de Staatscommissie-Treub]

Pothuis, S.J.

"Aanteekeningen omtrent de vakbeweging en de hulp aan werklozen", in:

De Nieuwe Tijd, 19 (1914), p. 784-791

Prul, L.C.

“De gewijzigde steunregeling van mei 1942” , in:

Sociale Zaken, 5 (1943), p. 131-135

[bespreking van een nieuwe regeling van 25 mei 1942; vereenvoudiging maar ook te lage steunbedragen]

Rhijn, A.A. van

Behooren de beginselen, waarop de tegenwoordige regeling der werkloosheidsverzekering in Nederland berust, veranderd te worden?

[Amsterdam], 1924. 28 p.

Roelfsema, Ant.

"Lotgevallen van een (stok)paard. Een bijdrage tot de geschiedenis van de wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering", in:

De Socialistische Gids, 12 (1927), p. 850-867

Ruyven, J.H. van

Het probleem der staatstekorten en der werkloosheid verklaard. Een pleidooi voor algeheele herziening van ons belastingstelsel

Den Haag, 1936

R.

“Werkloosheidsverzekering per industrie”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 584-586 en 596-597

Smeenk, C.

"De conclusiën der staatscommissie: de verzekering tegen werkloosheid", in:

Patrimonium, 20 (1914), aflevering 47 en volgende

Smissaert, H.

“Werkloosheidsverzekeringsnoodwet 1919”, in:

Tijdschrift voor Armeazorg en Kinderbescherming , 20 (1919), p. 187-190, 191-193 en 195-197

Smissaert, H.

"Steunregeling, werkloosheidsverzekering en armenzorg", in:

Onze Eeuw, 20 (1920), dl. 1, p. 27-44

Smit jr., G.J.A.

“Commissie van Advies voor de Werkloosheidsverzekering”, in:

De Vakbeweging, 13 (1933), p. 115-120.

Stenhuis, R.

“De Werkloosheidsverzekering”, in:

De Vakbeweging, 1 (1921), p. 247-253 en 311-320

[discussies in de Werkloosheidsraad naar aanleiding van een adviesaanvraag van minister Aalberse hoe de werkloosheidsverzekering te regelen; standpunten van de vakcentralen NVV, RKWV, CNV, ANV en NAS]

Stenhuis, R.

“De werkloozenverzekering” in:

De Vakbeweging, 2 (1922), p. 343-346

Stenhuis, R.

“Oppervlakkig geschrijf”, in:

De Vakbeweging, 3 (1923), p. 120-122

[reactie op de opvattingen van dhr. Smeenk over de werkloosheidsverzekering]

Stenhuis, R.

“De Engelsche werkgevers en de werkloosheidsverzekering”, in:
De Vakbeweging, 4 (1924), p. 125-128

Stenhuis, R. en A.R. Veenstra

“Op welke wijze ware, indien er in 1923 nog buitengewone werkloosheid heerscht en dientengevolge de werkloosheidskassen niet aan hun reglementaire verplichtingen kunnen voldoen te voorzien in de geldelijke nadelen der werkloosheid?”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 10 (1922), p. 391-413 en 462-480

Tempel, J. van den

"De werkloosheidsverzekering op nieuwe banen", in:
De Socialistische Gids, 2 (1917), p. 85-111

Tempel, J. van den

"De herziening van het werkloosheidsbesluit 1917", in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 1 (1918), p. 744-755

Tempel, J. van den

“Uitstel van de wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering?”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 8 (1920), p. 259-267

Tongeren, A.A.

“Opmerkingen over het begrip werkloosheid”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 22 (1934), p. 442-444

Velthuijsen, A.B.

Werkloosheidsverzekering in Nederland
Deventer, 1948
[bespreking door “F.” in *Sociale Zorg* 10 (1948), p. 184-185]

Vermeulen, J.H.

“Werkweigering van steuntrekkenden” in:
Sociale Zaken, 1 (1939), p. 177-181

Verrijn Stuart, C.A.

“Werkloosheidsverzekering”, in:
De Economist, 1939, p. 528-539

+

Dugteren, H. van

“De werkloosheidsverzekering als zondebok!”, in:
De Vakbeweging, 19 (1939), p. 406
[reactie op voornoemd artikel]

Verweij, R.A.

“Werkloosheidszorg”, in:
Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 273-291
[geschiedenis van wet- en regelgeving en organisatie vanaf 1914]

Verwey, R.A.

"De grondslagen van steunverleening inzake werkloosheid", in:
Economisch-Statistische Berichten, 12 (1927), I, p. 223-225 en volgende

Vos, I.H.J.

“De gemeentelijke overheid en het werkloosheidsvraagstuk”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 763-795

Vries, C.W. de
"Wettelijke regeling inzake de verzekering tegen geldelijke gevolgen van werkloosheid", in:
Economisch-Statistische Berichten, 24 (1939), p. 457

Vries, C.W. de
"Verplichte werkloosheidsverzekering", in:
Economisch-Statistische Berichten, 24 (1939), p. 524-526 en volgende

Walle, F. van de
“Werkloozenzorg”, in:
De Vakbeweging, 3 (1923), p. 180-193 en 209-219

Wel, Jos. van
De financiering der werkloosheidslasten
Alphen aan den Rijn, 1934.

Wel, Jos. van
"Werkloosheid", in:
De Nieuwe Gemeenschap, 1934, p. 498-510
[over het wetsontwerp tot regeling van de geldelijke verzorging van valide werklozen]

Woestijne, W.J. van de
"Loonen en werkloosheid", in:
De Socialistische Gids, 18 (1933), p. 364-372

Woestijne, W.J. van de
"Enkele opmerkingen naar aanleiding van het voorontwerp van de wettelijke verzekering tegen de geldelijke gevolgen van de werkloosheid", in:
Economisch-Statistische Berichten, 23 (1938), p. 56-57

[Minister van Arbeid]
“Hoofdpunten voor een wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering”, in:
Tijdschrift van de Nederlandsche Werkloosheidsraad, 9 (1921), p. 475-498

S.M. [= ?]
“De werkgevers en de kontrôle bij de werkloosheidsverzekering”, in:
De Vakbeweging, 4 (1924), p. 14-19.

NN
“De werkloozensteun en zijn gevolgen”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 569-571 en 602-603
[reactie op artikelen in “Het Volk” over “misbruiken”]

NN
“De stand der werkloosheidsverzekering in ons land”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 27 (1928), p. 691-693

NN
“Werkloosheidsverzekering. Statistiek 1921-1928”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 156

NN

“Werkloozenzorg en armenzorg”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 231-233
[gebaseerd op artikel van mr. H.J. Morren in “De Ned. Mercurus”]

NN
“De werkloosheidsverzekering ten plattelande”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 294

NN
“Werkloosheid en werkloosheidsverzekering in 1928”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 353-354

NN
“De begrippen “woonplaats hebben” en “woonachtig zijn” in het Werkloosheidsbesluit-1917”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 460-461

NN
“Werkloosheidsverzekering. Toepassing kasreglementen”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 498-499

NN
“De werkgevers en de werkloosheidsverzekering”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 636-637

NN
“De werkloozenzorg op de Staatsbegroting”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 667

NN
“Het voorontwerp inzake werkloosheidsverzekering en crisiswerkloosheidsfonds”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 11 (1933), p. 273-274

NN
“Wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 18 (1933), II, p. 576-577

NN
“Werkloosheidsverzekering en short time”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 11 (1933), p. 458

NN
“Aanpassen”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 11 (1933), p. 113-116
[ingezonden stuk van A.J. Bergsma gevolgd door discussie met H. Scholtens: p. 166-168]

NN
Wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering
Hoorn, 1934.

NN
“De steunregeling”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 13 (1935), p. 31-32 en 42-43
[verhouding tussen werklozensteun en armenzorg]

NN

“Nog eens: werklozenverzekering en vakorganisatie”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 13 (1935), p. 150-151

NN

“De wijzigingen in de steunverlening”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 14 (1936), p. 436-437

NN

“De extra B-steun”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 15 (1937), p. 500-501

NN

Uniforme stamkaart voor werklozen”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 15 (1937), p. 592-594
[invoering per 3 januari 1938 van een stamkaart in alle gemeenten]

NN

“Werkloosheidsverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 16 (1938), p. 39-41 en 51-54

NN

“Nogmaals: herziening van de steunregeling urgent”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 17 (1939), p. 162-164

NN

“Het advies van den Hoogen Raad van Arbeid betreffende het voorontwerp-
werkloosheidsverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 17 (1939), p. 377-378

Ouderdomswet (1919)

(Staatsblad 1919, nr. 628)

Dit was een vrijwillige ouderdomsverzekering die vooral bestemd was voor niet-loontrekkenden.

De kwestie van staatspensionering of vrijwillige ouderdomsverzekering is, voor zover het debat zich afspeelde vóór 1919, geplaatst onder: 1.1.2.

Vooraf

Aalberse, P.J.M.

Invaliditeits-verzekering en staatspensioneering
Leiden, [1914]. 65 p.

Scholtens, A.L., en J.D.J. Aengenent

De verhouding tusschen de armenzorg en de ouderdoms-verzekering of -voorziening
Haarlem, 1918. 82 p.

[Geschriften der Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg en Weldadigheid, 23 [:2]. Prae-adviezen voor de algemeene vergadering van 27 en 28 juni te Haarlem]

Kranenburg, R.

"De rechtsgrond van de ouderdomsrente", in:
Opbouw, 1 (1918-1919), p. 121-126

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Ouderdomswet 1919. Wet van den 4 november 1919, Stb. 628, betreffende vrijwillige ouderdomsverzekering. Tekstuitgaaf
Groningen, 1920. 15 p.

Ouderdomswet 1919, met besluiten ter uitvoering ....
Zwolle, 1923, 2de druk. 176 p.
[Nederlandsche staatswetten, nr. 96]

Ouderdomswet 1919. Wet van den 4den november 1919, S. 628, met besluiten .... Noodwet ouderdomsvoorziening. Wet van 24 mei 1947, S. H 155, met besluiten ter uitvoering ...
Zwolle, 1950, 7de druk.
[Nederlandse staatswetten, nr. 96]

Ouderdomswet 1919. Wet van 4 november 1919, Stb. 628, betreffende vrijwillige ouderdomsverzekering, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Liquidatiewet Ouderdomswet 1919. Wet van 14 december 1977, Stb. 671, houdende liquidatie van de in de Ouderdomswet 1919 geregelde verzekeringen, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Met aantekeningen, uitvoeringsbesluiten, jurisprudentie e.a.
Zwolle, 1988, 12de bijgewerkte druk. 180 p.
[Nederlandse staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 96]

Redactie

“Het N.V.V.. adresseert”, in:

De Vakbeweging, 19 (1939), p. 294-295

[tekst van een adres van het NVV aan de nieuwe regering met onder meer de eis tot verbetering van de zorg voor ouden van dagen]

Rapporten

Ouderdomsrente. Propaganda-brochure voor de vrijwillige ouderdomsverzekering, zooals deze is geregeld in de Ouderdomswet 1919
[Z.pl.], 1919. 31 p.

Beraadslaging over het rapport der vanwege de Vereeniging ingestelde Commissie betreffende haar onderzoek naar den toestand van de zorg voor ouden van dagen in Nederland. Beraadslaging over het onderwerp: verhooging der offervaardigheid door belastingvrijdom
Haarlem, 1923
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg en Weldadigheid, 35]

Rapport van de commissie, door het dagelijksch bestuur benoemd om een onderzoek in te stellen naar den toestand van de zorg voor ouden van dagen in Nederland [secr. J.H. Adriani]
Haarlem, 1923. 390 p.
[Geschriften van de Nederlandsche Vereeniging voor armenzorg en weldadigheid, 34]

Verlag der commissie ingesteld bij gemeenschappelijke beschikking van de Ministers van Arbeid, Handel en Nijverheid en van Financien van 7/15 Februari 1924, nr. 452/125, afdeling A,V., Gen. Thes. [secr. H.A.C.L. Barentsen]
's-Gravenhage, 1925. 128 p.
[Rapport commissie-Van Vuuren."Verdeeling der lasten, welke uit hoofde van de financiering der ouderdomswet ... op de staatsfinanciën drukken"]

+

Tweede verslag der commissie ingesteld bij gemeenschappelijke beschikking van de ministers van arbeid, handel en nijverheid en van financiën van 7/15 Februari 1924, nr. 452/125, afdeling A,V., Gen. Thes.
's-Gravenhage, 1927. 40 p.

De wenschelijkheid en de mogelijkheid van Staatspensionneering. Rapport uitgebracht door de Sociale Commissie uit de Liberale Staatspartij "De Vrijheidsbond"
Den Haag, z.j. [1928]

Handboeken en jurisprudentie

Houben, P.A.F.
Ouderdomswet 1919 (vrijwillige ouderdomsverzekering) V.O.V. Handboek voor de studie en toepassing van: de ouderdomswet 1919 waarbij is geregeld de vrijwillige ouderdomsverzekering (V.O.V.)
Maastricht, [1941-1943]. 139 p.

Zwetsloot, J.
De ouderdomswet. Een uiteenzetting der voornaamste wettelijke bepalingen betreffende de vrijwillige ouderdomsverzekering, met een uitvoerig alfabetisch register
Leiden, 1919. 31 p.

Literatuur

Aengenent, J.D.J.
"Een nieuwe theorie over den rechtsgrond der ouderdomsrente", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 18 (1919), p. 33-35 en 41-43
[reactie op artikelen van mr. R. Kranenburg en mr. H.P. Marchant in het tijdschrift "De Opbouw"]

Aengenent, J.D.J.
"Wordt het vraagstuk der ouderdomsvoorziening opgelost?", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 18 (1919), p. 133-135
[reactie op een artikel over Henri Polak in het tijdschrift "Sociale Voorzorg"]

Bakker, J.J.A.
"Ouderdomswet en armbestuur", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 179-181
[betreft artikel 19 van de wet]
+
reacties van E.A. van Poelvoorde, NN Michielsen en Bakker, p. 191, 223 en 241-242

Balans van de verzekeringslasten en van de inkomsten uit de ouderdomswet
Amsterdam [Rijksverzekeringsbank], 1934-....
[Voortzetting van: *Wetenschappelijke balans van het invaliditeitsfonds op .... Voortgez. als: Balansen van het invaliditeits- en ouderdomsfonds...*]

Berger, J.A.
"De gewijzigde vrijwillige ouderdomsverzekering - De agentenkwestie", in:
Sociale Voorzorg, 5 (1923), p. 311-313
+
discussie met J.M. van Hoogstraten, in
Sociale Voorzorg, 5 (1923), p. 385-389

Bruggen, J. van
Ouderdomsverzekering door wetsverbetering. Staatspensioen of verbetering der sociale verzekeringswetgeving
Referaat gehouden op de 13de Christelijk-Historische zomerconferentie te Lunteren in 1936
Den Haag, 1936

Drop, W.
"De zorg voor de ouden van dagen", in:
De Vakbeweging, 17 (1937), 9 december 1937

Duyf, H.L. van
"De betekenis van de invaliditeits- en ouderdomsverzekering in cijfers", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934-1935), p. 82-85

Esveld, N.E.H. van
Verplichte ouderdomsverzekering voor kleine zelfstandigen
Amsterdam, 1941. 197 p.

Goslinga, T.S.
De rente-looze ouden van dagen", in:
Calvinistisch Weekblad, 21 januari 1938

Goslinga, T.S.
"Verzekering of staatspensioen", in:
Calvinistisch Weekblad, 28 januari 1938

Groeneveld, H.W.
"De staat aangeslagen in de zakelijke bedrijfsbelasting", in:
De Werkgever, 2 (1924), p. 302

Groeneveld, H.W.
"De vrijwillige ouderdomsverzekering", in:
Levensverzekering, 3 (1926), p. 105-115 en 6 (1929), p. 6-12

Grooten, Jac. jr.
"Eenige opmerkingen over de toepassing der Ouderdomswet 1919", in:
Levensverzekering, 6 (1929), p. 1-6

Havander [pseudoniem]
"De belangen der vrijwillig verzekerden in gevaar?", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 26(1927), p. 266-268

Havander [pseudoniem]
"De strijd voor het staatspensioen heropend?", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 49-50
[rapporten van de SDAP en de Vrijzinnig Democratische Bond met pleidooien voor een staatspensioen]

Holthen tot Echten, jhr. P.A. van
"De financiering van de invaliditeits- en ouderdomsverzekering", in:
Maatschappij-Belangen, 101 (1933), p. 170-174
[tekst van een voordracht]

Holwerda, A.O.

“sRijks vrijwillige Ouderdomsverzekering. Voordracht voor den Nederlandsche Verzekeringsbond”,
in:

De Verzekeringsbode, 42 (1922/23), p. 53-55

Holwerda, A.O.

“De nieuwe plannen met de V.O.V.”, in:

Economisch-Statistische Berichten, 13 (1928), II, p. 858-860

Holwerda, A.O.

“Zal de V.O.V. een staatslevenverzekeringsbedrijf worden?”, in:

Economisch-Statistisch Berichten, 14 (1929), I, p. 254-255

Hoogstraten, J.M. van

“De vrijwillige pensioenverzekering door den staat”, in:

De Verzekeringsbode, 41 (1921/22), p. 257-259

Hoogstraten, J.M. van

“Vrijwillige ouderdomsverzekering. Van sociaal belang tot staatsbedrijf”, in:

De Werkgever, 2 (1924), p. 286-293

+

discussie met C.A. Schulte, p. 29-30

Hoven, H.T.

“De vrijwillige ouderdomsverzekering”, in:

Levensverzekering, 2 (1925), p. 57-69

Hoven, H.Th.

De vrijwillige ouderdomsverzekering

Baarn, 1925

[Uitgave van de Nederlandse Vereniging tot Bevordering van het Levensverzekeringswezen]

Hoven, H.Th.

“De wetenschappelijke balans der V.O.V. op 31 December 1927”, in:

Economisch-Statistische Berichten, 13 (1929), I, p. 127-128

Hoven, H.Th.

“Een voeg in het harnas der V.O.V.”, in:

Economisch-Statistische Berichten, 15 (1930), II, p. 1026-1027

Huffnagel, G.E.

“Ontwikkeling van oudendagsverzorging in de afgelopen 25 jaar”, in:

Economisch-Statistische Berichten, 26 (1941), p. 28-30

Ietswaard, D.

“Ouderdomszorg in de nieuwe volksgemeenschap”, in:

De Waag, 1941, p. 761

Jong, J. de

“De vrijwillige ouderdomsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 25 (1970), p. 380-388

Josephus Jitta, A.C.

“De zorg voor de ouden van dagen”, in:

De Opbouw, 13 (1930), p. 490-503

Josephus Jitta, A.C.

"De zorg voor de ouden van dagen", in:
Opbouw, 13 (1930-1931), p. 547-558

Koch, C.J.

"De vrijwillige ouderdomsverzekering", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 25 (1926), p. 713-715 en 729-730
[kritische bespreking van een artikel van H.W. Groeneveld in "De Levensverzekering"]

Laan, J. Th. van der

"Particulier initiatief inzake ouderdomspensioenen", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 289-290 en 326-327

Lindner, K.

"Over de balans van het ouderdomsfonds", in:
Economisch-Statistische Berichten, 13 (1928), I, p. 192-194 en volgende
+
naschrift door H.Th. Hoven, p. 194-195 en volgende

Martens, C.

"De successiewet en de pensioenen", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 349-351 en 361-363
+
over dit onderwerp ook:
Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 583-584

Michielsens, A.B.

"Ouderdomsvoorziening in Nederland", in:
Studiën, 1940, p. 139-146

Oud, P.J.

"Het vraagstuk der ouderdomsverzorging", in:
Opbouw, 11 (1929), p. 531-543

Oud, P.J.

"De oud-gepensioneerden en de stichtingswet", in:
Opbouw, 13 (1930), p. 48-50

Oud, P.J.

"De sociale voorzieningen voor ouden van dagen in de ons omringende landen: Het rapport van Perio", in:
Opbouw, 13 (1930), p. 104-106 en volgende
[Perio is pseudoniem voor G.L. Janssen]

Ploegsma, N.

"De ouderdomsrenten", in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 162-174

Schröder, J.C.

"De Invaliditeits- en Ouderdomswetten", in:
Sociale Voorzorg, 1 (1919), p. 757-768

Slingenberg, M.

"Een noodregeling voor de ouderdomsvoorziening", in:
Opbouw 21 (1938-1939), p. 86-95

Treub, M.W.F.
Nog eens staatspensionneering
[Z.pl.], [ca. 1920]
[Overdruk uit: *Land en volk*]

Vaz Dias, M.J.Th.
“Staatspensionneering”, in:
Socialistische Gids, 7 (1922), p. 625-644

Winter, A.
De vrijwillige ouderdomsverzekering
Rede uitgesproken voor de Vereniging van Raden van Arbeid, 1925

Wittert van Hoogland, E.B.B.F. baron
“De voorgestelde wijziging van de Ouderdomswet 1919”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 152-161
[naar aanleiding van door schrijver gestelde vragen in de Eerste Kamer]

Wittert van Hoogland, E.B.B.F. baron
“Uitbreiding van de Ouderdomswet 1919 en de belegging der reserves”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 630-644

Wittert van Hoogland, E.B.B.F.
“De V.O.V.”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 14 (1929), I, p. 225-227

NN
“Vrijwillige ouderdomsverzekering. Eerste wetenschappelijke balans”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 27 (1928), p. 46-47

NN
“De wijziging van de Ouderdomswet”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 296, 358-360 en 391-392
[gevaar voor het ontstaan van een staatsverzekeringsbedrijf]

NN
“Nog een ontbrekende balans !”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 139-140
[splitsing van het fonds in een A- en een B-gedeelte]

NN
“Wetenschappelijke balans van de vrijwillige ouderdomsverzekering (fonds B) op 31 december 1937”,
in:
De Nederlandsche Werkgever, 17 (1939), p. 236

Wet op de Rijksverzekeringsbank (1920)
(Staatsblad 1920, nr. 780)

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Wet op de Rijksverzekeringsbank S. 1920, nr. 780. Wet van den 9den oktober 1920, S. 780, houdende organisatie van de Rijksverzekeringsbank, zooals die is gewijzigd bij de wetten van 21 april 1922, S. 196 en 19 mei 1922, S. 351, met besluiten ... door L. Leijdesdorff
Zwolle, 1922. 31 p.

[Nederlandsche Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 87]

Wetsontwerp op de Ziekenverzorging

Dit herhaaldelijk gewijzigde wetsontwerp van minister Aalberse bracht het niet tot een parlementaire behandeling. De verplichte ziekenfondsverzekering werd pas ingevoerd met het Ziekenfondsenbesluit van 1941.

Bruggen, A.C. van

"Wet op de ziekenverzorging", in:

Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde, 64 (1920), dl. 2, p. 861-866 en volgende

+

reactie door L.L. Posthuma, p. 946-947 en volgende

Dias, M.J.Th. Vaz

"Het verslag der commissie tot regeling der ziekenverzorging", in:

De Socialistische Gids, 5 (1920), p. 931-942 en volgende

[bedoeld wordt het rapport van de Staatscommissie-Koolen]

Hofman, J.J.

"Het ontwerp wet tot regeling der ziekenverzorging", in:

Pharmaceutisch Weekblad, 57 (1920), p. 930-933 en volgende jaren

KS [= ?]

"De wet op de Ziekenverzorging", in:

De Vakbeweging, 1 (1921), p. 97-107

[bespreking van het wetsontwerp van de Commissie-Koolen]

Ongevallenwet (1921)

(Staatsblad 1921, nr. 700)

Vooraf

(in chronologische volgorde)

Smitsaert, H.

Het ontwerp(-Veegens) tot wijziging der ongevallenwet toegelicht en uiteengezet

Den Haag, 1907. 80 p.

Croesen, V.R.Y.

De komende wijziging der Ongevallenwet 1901 en de middenstand. Pre-advies

's-Gravenhage, 1920

Burger, A.

"De herziening der Ongevallenwet 1901 en de administratieve rechtspraak", in:

Sociale Voorzorg, 2 (1920), p. 871-878

Schröder, J.C.

“De herziening der Ongevallenwet”, in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 361-371

Smissaert, H.

“Langs losse lijnen”, in:

Onze Eeuw, 21 (1921), dl. IV, p. 199-220

[bespreking van de ontwerpen ongevallenwet- en –land- en tuinbouwwet; over de bedrijfsverenigingen]

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Ongevallenwet 1921

Zwolle, 1922, 2de druk. 416 p.

[Nederlandse staatswetten, nr. 61]

Ongevallenwet 1921. Wet van den 2den Jan. 1901, S. 1, met aantekeningen

Zwolle, 1932, 12de druk. 520 p.

[Nederlandse staatswetten, nr. 61]

Tekst der Ongevallenwet 1921 (Wet van 2 jan. 1901 S 1..) en van de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, met aantekeningen ... benevens de bij deze wetten behorende Koninklijke Besluiten ... alsmede enige bepalingen ... welke voor de uitvoering der Ongevallenwet 1921 van belang zijn

[Z.pl.], 1922-1959, 2 dln. in 3 banden

Ongevallenwet 1921. Wet van den 2en Jan. 1901, S. 1, zooals die laatstelijk is gewijzigd bij wet van 25 febr. 1949, S. J 98, met aantekeningen

Zwolle, 1950, 16de druk

[Nederlandse staatswetten, nr. 61]

Handboeken en jurisprudentie

Groeneveld, H.W., en mej. G.J. Stemberg

De ongevallenwet 1921

Alphen aan de Rijn, 1922. 192, 225 p.

Mok, S.

Overzicht van de voornaamste bepalingen der ongevallenwet 1921

[Amsterdam] [Nederlandsch Verbond van Vakverenigingen], 1932, 16 p.

Rapporten en adviezen

Rapport van de commissie tot onderzoek naar de uitvoering der ongevallenwet en invaliditeitswet, uitgebracht aan het bestuur van het R.K. Werkliedenverbond in Nederland

Utrecht, 1927. 110 p.

NN

“Het rapport van de Commissie tot onderzoek ingesteld door het bestuur van het R.K.

Werkliedenverbond”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 26 (1927), p. 685-687

[klachten over de uitvoering van de Ongevallenwet en de Invaliditeitswet]

Rapport inzake verbetering van de invaliditeitswet en de ongevallenwet van de commissie, benoemd door de besturen van het Nederlandsch Verbond van Vakverenigingen en de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij, 1927
Amsterdam, 1928. 31 p.

Verslag van een onderzoek naar den toestand der rentetrekkers (Ongevallenwet)
Ingesteld door het Bestuur van de Rijksverzekeringsbank, in opdracht van den Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid
Amsterdam, 1929

Rapport van de commissie uit het Nederlandsch Verbond van Vakverenigingen inzake toepassing van de Ongevallenwet
Amsterdam, 1932. 15 p.

NN

“Rapport van de Commissie uit het Nederlandsch Verbond van Vakverenigingen inzake toepassing van de Ongevallenwet, in:
De Vakbeweging, 12 (1932), p. 293-304
[weergave van de tekst van het rapport; met vergelijkende tabel van de drie ongevallenwetten; voorzitter van de commissie was F.S. Noordhoff, secretaris mr. S. Mok]

Advies van den Hoogen Raad van Arbeid betreffende wijziging Ongevallenwet 1921
's-Gravenhage, 1938. 67 p.

Literatuur, periode 1921-1940

Beijer, P.
Uitvoering der Ongevallenwet 1921 door bedrijfsverenigingen
Amsterdam, 1936. 158 p.
[dissertatie]

Bilt, Chr. van der
“Het Wetsontwerp tot Wijziging der Ongevallenwet 1921”, in:
De Vakbeweging, 7 (1927), p. 473-481

Boekman, E.
“Het Nederlandsche bedrijfsleven in 1913 volgens de Ongevallenstatistiek”, in:
In- en uitvoer, 6 (1921), p. 950-953

Boekman, E.
“De dag des ongevals (statistische gegevens)”, in:
De Socialistische Gids, 11 (1926), p. 237-250

Bölger, B.
“De uitvoering der Ongevallenwet door bedrijfsverenigingen”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 21 (1936), p. 263-264

Bosch, J. van den
“Wijziging van de Ongevallenwet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 20 (1921), p. 73-75, 81-84, 89-93 en 97-99

Bruggen, J. van
“Het voorontwerp tot wijziging der ongevallenwet 1921”, in:

Het Verzekerings-Archief, 17 (1936), p. 25-49

Buning, R.R.T.

"Eventuele reorganisatie der Ongevallenwet 1921", in:

De Sociale Verzekeringsgids, 16 (1935-1936), p. 11-12

Campagne, C.

"Wetenschappelijke balansen van het Ongevallenfonds en van het Landbouw-ongevallenfonds op 31 December 1936", in:

Het Verzekerings-Archief, 18 (1937), p. 181-184

Doeleman, Fr. P.J.

"Ongevallenstatistiek op een tweetal fabrieken te Rotterdam", in:

Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringbank, 11 (1926), p. 329-335

Does, L.P. van der

"De Ongevallenwet 1921 en de "vrije beroepen"", in:

De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1942), p. 165-168

Drop, W.

"Ter inlichting en waarschuwing", in:

De Vakbeweging, 8 (1928), p. 385-389

[over de rechtspraak inzake de ongevallenverzekering]

Drop, W.

"Over de toepassing van de Ongevallenwet 1921", in:

De Vakbeweging, 10 (1930), p. 97-105

[met geanonymiseerde beschrijving van 20 casussen; zie ook ibidem, p. 236-239]

Duijl, H.L. van

"Korting op de geldelijke schadeloosstelling wegens bedrijfsongeval", in:

Sociale Voorzorg, 6 (1924), p. 165-176

Duyl, H.L. van

"Beoordeeling van rente-aanspraken krachtens de sociale ongevallenverzekering", in:

Het Verzekerings-Archief, 14 (1933), p. 17-42

Fortanier, G.F.

"De industriële ongevallenwet op de helling", in:

Economisch-Statistische Berichten, 21 (1936), p. 264-266

Gerbrandy, P.S.

Eenige opmerkingen over de verhouding van Handelsrecht en Arbeidsrecht.

Amsterdam, 1930. Oratie

[met onder meer ongevallenverzekering als deel van het arbeidsrecht]

Groeneveld, H.W.

"Wijziging der Ongevallenwet 1921", in:

De Sociale Verzekeringsgids, 17 (1936-1937), p. 225-226

Heijermans L.

"Een gecentraliseerde medische rijksdienst", in:

Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 621-630

Heijermans, L.

- “Een meer doelmatige ongevalsverzorging”, in:
Sociale Voorzorg, 5 (1923), p. 588-594
[schrijver is tegen door het bedrijf aangestelde en gecontroleerde artsen]
- Holthen tot Echten, jhr. P.A. van
“Patroonsverzekering”, in:
De Werkgever, 1 (1923), p. 74-76
[mogelijkheid voor meewerkende patroons om zich vrijwillig te verzekeren]
- Joha, W.
“De verzamel-loonlijst voor de Ongevallenwet 1921 in samenhang met de bedrijfsloonadministratie”,
in:
Administratieve Arbeid, 8 (1930), p. 7-10
- Kastelein, J.
“De toepassing van art. 25 der Ongevallenwet 1921”, in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 19 (1934), p. 33-44 en 79-95
- Keesing, I.G.
“De materiele beteekenis der industriele ongevallenwet”, in:
De Sociale Verzekeringsgids, 15 (1934-1935), p. 183-184
- Koedijk, P.
“De uitvoering der ongevallenverzekeringen”, in:
De Vakbeweging, 8 (1928), p. 489-492
[over de rechtspraak]
- Kramer, N.
“Het Mijnartsen-instituut. Middel tot ontduiking der Ongevallenwet”, in:
De Vakbeweging, 6 (1926), p. 257-260.
- Kruithof, K.
Uitvoering van de Ongevallenwet door overheidsorganen of bedrijfsverenigingen
[Z.pl.], 1935. 39 p.
- Michielsen, A.B.
Het voor-ontwerp van wet tot wijziging der ongevallenwet 1921, bezien in het licht der katholieke staats- en maatschappijleer
Den Haag [A.R.K.A.], 1937. 27 p.
[rede]
- Mol, C.M.
“Recht en billijkheid bij schaderegeling in de ongevallenverzekering”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 14 (1929), 1, p. 107-109
- Nuyl, Th. W. te
“Het onderzoek van ongevallen met een invaliditeitsduur korter dan 43 dagen. Ontwerp van wet tot wijziging der Ongevallenwet 1921”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 726-737
- Prinsen Geerligts, P.J.
“Enkele vragen betreffende de particuliere ongevallenverzekering”, in:
Het Verzekerings-Archief, 12 (1931), p. 33-55
[preadvies]

- Rabbie, D.
 “De uitvoering der industriële ongevallenwet”, in:
De vakbeweging, 16 (1936), p. 205
 [reactie op artikelen in de Economisch-Statistische Berichten van 8 april en 27 mei 1936; zie ook in deze jaargang, p. 262-263, 306]
- Schilthuis, A.
 "Het verband met de dienstbetrekking in art. 1 der Ongevallenwet 1921, met name bij ongevallen naar en van het werk", in:
Het Verzekerings-Archief, 15 (1934), p. 9-20
- Smeulers, W.J.
 "Directeuren van naamlooze vennootschappen en toepassing der Ongevallenwet 1921", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 18 (1937-1938), p. 172-173
- Smissaert, H.
 “Ongevallenverzekeringsspolissen”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 14 (1929), I, p. 109-110
- Smit, L.
 "Ongeval in den zin der wet", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringbank, 17 (1932), p. 1-24
- Snoeck Henkemans, C.
 “Een ... geneeskundige Rijksdienst”, in:
Vragen des Tijds, 1926/27, I, p. 277-298 en 375-388
 [reactie op rapport van Commissie-Sikkel]
 +
 NN
 ”Eenheid in de medische rijksdiensten”, in:
De Werkgever, 3 (1925), p. 217-221
- Ultee, P.J.C.
 “De Ongevallenwet 1921”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 344-354
- Ultee, P.J.C.
 “De Ongevallenwet 1921 en andere sociale wetten. Uit de praktijk”, in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 464-472
- Vroom, N.J.
 “Een merkwaardige beslissing over uitkeering krachtens de Ongevallenwet”, in:
De R.K. Werkgever, 1930, p. 319-321
- Willering, A.
 “Iets over ongevallenverzekering”, in:
De Verzekeringbode, 42 (1922/23), p. 84-85 en volgende
- Willering, A.
Ongevallenverzekering. Beschouwingen over de persoonlijke ongevallenverzekering in Nederland
 Den Haag, 1924
- Wolff, Georg
 “Bedrijfsongevallen en -ziekten”, in:
De Vakbeweging, 3 (1923), p. 165-170

Wijngaarden. C.S. van
"De uitdrukking "in den regel" in art. 1, 1e lid, sub e der Ongevallenwet 1921", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1941-1942), p. 73-74

NN
"De gevaren van het particulier initiatief. Ergerlijke ontduiking der Ongevallenwet", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 25 (1926), p. 447-448

NN
"Het Volk" en de ongevallenaangiften", in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 323-324 en 372-373

NN
"De Ongevallenwet in de praktijk", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 27 (1928), p. 430-431
[gebaseerd op een artikel door P. van Gulik in "De R.K. Bouwvakarbeider" met
lijdensgeschiedenissen]
+
discussie met H.L. van Duijl, plaatsvervangend voorzitter Bestuur Rijksverzekeringsbank, p. 557-558
en 661

NN
"Belangrijke gebeurtenissen op het gebied der sociale verzekering", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 78-79
[publicatie van H.W. Groeneveld in "De Nederlandse Mercurius" over uitbreiding van het begrip
ongeval]

NN
"Uniforme verhoging van alle ongevallenpremies", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 91
[verhoging met 5% van alle premies]

NN
"De toestand der rentetrekkingen ingevolge de Ongevallenwet", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 633-634
[onderzoek uitgevoerd door de Rijksverzekeringsbank]

NN
"Weer een schepje er op !", in:
De Nederlandsche Werkgever, 8 (1930), p. 325-326
[verhoging van de ongevalsrenten]
+
over hetzelfde onderwerp in idem: p. 340

NN
"Ongevallenstatistiek betreffende het jaar 1931", in:
De Nederlandsche Werkgever, 11 (1933), p. 566-570

NN
"Een leerrijke publicatie", in:
De Nederlandsche Werkgever, 11 (1933), p. 43-44

NN
"Toepassing der ongevallenwetten ten aanzien van kinderen", in:

De Nederlandsche Werkgever, 11 (1933), p. 44

NN

“Premieverhoging van de ongevallenverzekering te verwachten?”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 12 (1934), p. 405-407 en 526

NN

“Wijziging van de Ongevallenwet 1921”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 13 (1935), p. 153-154

NN

“Uitvoering Ongevallenwet door bedrijfsverenigingen?”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 13 (1935), p. 411-413 en 14 (1936), p. 366-368 en 376-378

NN

“Vermindering van ziekengeld en ongevalsuitkeering”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 13 (1935), p. 521-522

NN

“De nieuwe premieën voor de Ongevallenwet 1921”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 14 (1936), p. 9-10

NN

“De gang van zaken bij de ongevallenverzekering”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 14 (1936), p. 295-297

NN

“Uitkomsten ongevallenverzekering”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 14 (1936), p. 417-418

NN

“De ongevallenstatistiek over 1936”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 16 (1938), p. 378-370 en 616

NN

“Wijziging van de ongevallenwetten”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 17 (1939), p. 115-116, 244-245 en 308

NN

“Inrichting van het ongevallenregister”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 17 (1939), p. 327-328

NN

“Cijfers ongevallenwet”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 17 (1939), p. 387-388

NN

“Teleurstellend beleid”, in:

De Nederlandsche Werkgevers, 17 (1939), p. 613-614

[commissie inzake ongevallen als gevolg van de oorlog en de Oorlogs-Risico-Bank]

Literatuur, periode 1940-1967

Beumer, J.W.E.

"De uniforme ongevallenpolis", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 4 (1946), p. 430-432

Garde, W.A. van de
"De algemeene oorlogsongevallenverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 27 (1947), p. 120-123

Haarman, C.F.
"De wettelijk verplichte ongevallenverzekering in den landbouw", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 26 (1946), p. 35-38 en 56-57

Hollinga, L.M.I.F.
"Verkeersongevallen. De gesel van het moderne wegverkeer", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 26 (1946), p. 148-150 en 27 (1947), p. 37-39 en 55-57

Keuskamp, W.J.
"Het begrip "ongeval" bij de toepassing der ongevallenwetten", in:
Het Verzekeringsarchief, 30 (1953), p. 32-46

Luiking, H.F.W.
"Schepelingenongevallenregeling", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 27 (1948), p. 100-103

Opijnen, Joh.A. van
"Verband met de dienstbetrekking bij ongevallen de werkman overkomen voor het begin of na de
beëindiging van zijn dienstbetrekking", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 14 (1959), p. 233-240
[jurisprudentie rond het begrip 'ongeval in verband met hun dienstbetrekking']

Veldkamp, G.M.J.
Het beroep op artikel 75 der ongevallenwet 1921
Utrecht [Vereniging voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering van personen in dienst van Katholiek
Maatschappelijke Instellingen], [ca. 1949]. 11 p.

Waslander, H.B.J.
"Straatongevallen en ongevallenwet", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 522-532
[schrijver is lid van de raad van bestuur van de Rijksverzekeringsbank]

+
reactie:
Holthe tot Echten, jhr. P.A. van
"Straatongevallen en ongevallenwet", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 10 (1955), p. 29-33
[schrijver is directeur van het GAK en van Centraal Beheer]

+
reactie:
Molenaar, A.N.
"Onvolledige voorlichting", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 10 (1955), p. 84-86

+
reactie:
Waslander, H.B.J.
Sociaal Maandblad Arbeid, 10 (1955), p. 165-169

+
reactie:

Molenaar, A.N.
"Nogmaals "Straatongevallen en Ongevallenwet"", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 10 (1955), p. 575-577

+

Waslander, H.B.J.
"Nogmaals: Straatongevallen en Ongevallenwet", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 11 (1956), p. 238-240

Kuiper, H.J.
"60 Jaar Ongevallenwet. Start, uitbreiding en sociale groei", in:
Ruim Zicht, 10 (1961/62), p. 3-4
[schrijver is directeur van de Rijksverzekeringsbank en van 1935 tot 1949 lid van het Verbondsbestuur van de KAB]

Beroepsziekten en bedrijfsgeneeskunde

Met de wijziging van de Ongevallenwet van 1928.
Zie over dit onderwerp ook:
Mededelingen omtrent beroepsziekten in het Centraal Verslag van de Arbeidsinspectie [verscheen jaarlijks]

Bemmel, C. van
"Gezondheidsbenadeeling door zandstraalbazen", in:
Polytechnisch Weekblad, 26 (1932), p. 363-366

Brocx, D.
"Staatsverzekerings-geneeskunde. Ontwerp wijziging Ongevallenwet in verband met het instituut fabrieksarts", in:
Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 71 (1927), p. 1437-1440

Burger, C.G.E.
Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde
Leiden, 1974.
[schrijver was de eerste bedrijfsarts in Nederland; in 1928 werd hij in deze functie aangesteld bij Philips]

Duyl, H.L. van
"De door de Tweede Kamer aangenomen wettelijke regeling van het instituut van ondernemingsartsen", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 13 (1928), p. 97-112

Hardenberg, L.
Sociale verzekeringsneurose na ongeval
Amsterdam, 1940
[dissertatie]

Heijermans, L.
Handleiding tot de kennis der beroepsziekten. Met een voorrede van prof. dr. R.H. Saltet en in samenwerking met H.W. Berinsohn, arts
1ste druk, 1908; 2de druk, 2 delen, Rotterdam, 1926. 345 p. en 420 p.
[schrijver was in 1908 medisch adviseur van de Arbeidsinspectie, later werd hij de eerste directeur van de Amsterdamse GG en GD; met achterin deel I statistische gegevens; zie ook artikel van A.E.J. Vries-Bruins in *De Socialistische Gids*, 12 (1927), p. 55-62]

- Iongh, W.H.D. de
 "De veiligheid en de gezondheid in onze mijnen", in:
Polytechnisch Weekblad, 27 (1933), p. 225-228
- Jacobs, Aletta
 "Beroepsziekten", in:
Sociaal Weekblad, 8 (1894), p. 101-103 en 109-111
- Kamp, A.H.J. van de
De beroepsziekten, genoemd in de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, van geneeskundig standpunt beschouwd
 Voorburg, 1939. 220 p.
 [dissertatie]
- Kortenhorst, L.G.
 "De fabrieksarts", in:
De R.K. Werkgever, 1927, p. 33-34
- Lammers, B.
 "De taak van de bedrijfsgeneeskunde in de industrie", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 584-590
- Muntjewerff, Henk
 "Stofbestrijding in de Nederlandse steenkolenmijnindustrie, 1920-1956", in:
Actes du 13e Congrès Benelux d'Histoire des Sciences, 1996, p. 73-101
- Smit, L.
 "De beoordeeling van de beroepsziekte silicose, in verband met het recht op schadeloosstelling krachtens de Ongevallenwet 1921", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 23 (1942), p. 56-57 en 69-70
- Snoeck Henkemans, D.
 "Een geneeskundige rijksdienst ?", in:
Vragen des Tijds, 53 (1926), I, p. 277-298 en volgende
- Wolvetang, H., P.C. Buijs en A. van Oosterom, "Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde. Historie, ontwikkeling en doelstelling", in:
 H. Wolvetang, P.C. Buijs en A. van Oosterom ed.,
Handboek Bedrijfsgezondheidszorg
 Maarssen, 1997, A1 - 1/1 - A1-2/16
- Wijngaarden, C.S. van
 "De jurisprudentie van den Centralen Raad van Beroep over silicose", in:
Geneeskundig Tijdschrift der Rijksverzekeringsbank, 26 (1941), p. 146-152
- NN
 "De fabrieksartsen-commissie", in:
De Nederlandsche Werkgever, 4 (1926), p. 602-603
 [de commissie-Nolens]
- NN
 "De samenstelling der Commissie-Nolens", in:
De Nederlandsche Werkgever, 4 (1926), p. 52
- NN

“Ongevallenwetten en beroepsziekten”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 284-285

NN
“Het rapport van de Commissie-Nolens”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 285-286

NN
“De werking van het instituut van den fabrieksarts”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 304-305

NN
“De fabrieksartsen en de Ongevallenwet”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 26 (1927), p. 323

NN
“Het Instituut van den Fabrieksarts. Het Rapport van de Commissie van Onderzoek”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 26 (1927), p. 341

NN
“Het wetsvoorstel tot wijziging van de Ongevallenwet 1921”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 388-389
[tekst van een adres van het Verbond van Nederlandse Werkgevers aan de Tweede Kamer over de wetsvoorstellen inzake beroepsziekten]

NN
“Wettelijke erkenning van het instituut van de fabrieksarts”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 473-474

NN
“Het fabrieksartsenwetje”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 5 (1927), p. 711-712

NN
“De kosten”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 19-20

NN
“De uitbreiding van het begrip “ongeval” en de kosten”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 7 (1929), p. 38-40
[reactie op artikel van mr. A. baron Van Wijnbergen in “De Maasbode”]

NN
“De wijziging der Ongevallenwet 1921 en der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 14 (1936), p. 486-487
[betreft beroepsziekten]

NN
“Ongevallenstatistiek over 1935”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 15 (1937), p. 342-344 en 436-439

NN
“Aanpassing van de Nederlandsche ongevallenwetgeving aan de herziening van het verdrag betreffende schadeloosstelling voor beroepsziekten”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 16 (1938), p. 29-30 en 391-392

NN

“Vereenvoudigde registratie van kleine ongevallen in ondernemingen met erkenden geneeskundigen dienst”, in:

De Nederlandsche Werkgever, 16 (1938), p. 222-223

Land- en Tuinbouwongevallenwet (1922)

Bosch, Ph.H. van den

“Land- en Tuinbouwongevallenwet”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 21 (1922), p. 185-187

+ reactie door Nico van Ommen, p. 207

Hilgenga, J.

“De landarbeiders en de sociale wetgeving”, in:

De Vakbeweging, 2 (1922), p. 25-29 en 57-60.

Hilgenga, J.

“Landbouwcrises en werkloozenzorg”, in:

De Vakbeweging, 2 (1922), p. 346-354, 418-423 en 435-439

[historisch overzicht vanaf het begin van de negentiende eeuw]

Peters, G.,

“De Land- en Tuinbouwongevallenwet”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 21 (1922), p. 238-239

Smissaert, H.

“Langs losse lijnen”, in:

Onze Eeuw, 21 (1921), dl. IV, p. 199-220

[bespreking van de ontwerpen ongevallenwet- en –land- en tuinbouwongevallenwet; over de bedrijfsverenigingen]

Woude, Rolph van der

Op goede gronden. Geschiedenis van de Christelijke Boeren- en Tuindersbond (1918-1995)

Hilversum, 2001, p. 115-126

Beleggingswet (1928)

(Staatsblad 1928, nr. 507)

Verslag der commissie tot onderzoek van de mogelijkheid en de wenschelijkheid van eene vereenvoudiging in het beheer van bij de wet ingestelde fondsen, door belegging van de gelden dier fondsen, hetzij in 's- rijks schatkist, hetzij in meerdere mate dan thans in nationale schuld, ingesteld bij resolutie van den Minister van Financiën van 4 november 1926, N. 162, afd. Generale Thesaurie 's-Gravenhage, 1928, 76 p.

Steunregelingen (1931-)

Circulaire minister van Binnenlandse Zaken en Landbouw van 7 januari 1931, nr. 65 afd. A [= Armwezen]

vaak betiteld als de circulaire werklozensteun
de tekst van de circulaire is afgedrukt in: *Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming*, 10(1931), p. 2713-2719
[de minister voert de mogelijkheid weer in dat gemeenten een subsidie krijgen van het Rijk voor werklozenkassen]

Op deze circulaire volgden vele andere die soms in het *Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming* besproken werden, en wel:

“Een ministerieele circulaire aan de gemeentebesturen betreffende de rijksbijdragen voor werkverschaffing en steunverlening”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 10(1931), p. 3000-3001
[tekst van een circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken en Landbouw van september 1931; handelt over vaststelling van het subsidiepercentage dat per gemeente verschilt en kan variëren van 25% tot 75%]

circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken van 15 januari 1932 nr. 800, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming , 11(1932), p. 3108-3110
[grotendeels gelijk aan die van 21 februari 1931]

Redactie

“Ruimere armslag voor de liefdadigheid in de steunregeling”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming , 14(1935), p. 4222-4223
[tekst van een circulaire van de minister van Sociale Zaken aan de gemeentebesturen van 16 januari 1935]

Schreuder, J.C.

“De “armslag-circulaire” van den minister van Sociale Zaken”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming , 14(1935), p. 4253-4256
[commentaar op de circulaire]
+
discussie met L.A. van Doorn, directeur Maatschappelijk Hulpbetoon in Dordrecht, p. 4274-4276

Helmstrijd, F.A.

“In nieuwe banen”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming , 15(1936), p. 241-244 en 277-278
[circulaire van de minister van Sociale Zaken van 31 juli 1936 aan de gemeentebesturen; afschaffing huurbijslag; latere aanpassing]

Geldschieterswet (1932)

Aggelen, P.A. van

“Het begrip “Uitleenen van geldsommen” in de Geldschieterswet”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming , 14 (1935), p. 4514-4516

Everts, J.

“Een wetsontwerp tegen den woeker”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming , 8 (1929), p. 2058-2061

Everts, J.

“Het ontwerp “Geldschieterswet”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 10 (1931), p. 2673-2678

Fruin, Th.A. en P.A. van Aggelen
Handboek voor het sociale volkscredietwezen
Leiden, 1937. 132 p.
[uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Volkscredietwezen en Woekerbestrijding; bespreking door F. Breedvelt in: *De Economist*, 1938, p. 329-332]

Schoonderbeek, W.
De geldschietwet
VUGA-Boekerij, Arnhem, 1957
[dissertatie Universiteit van Amsterdam; schrijver is hoofd van de afdeling Algemene Maatschappelijke Zorg van het ministerie van Maatschappelijk Werk; bespreking door F. Verstegen in het Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 11 (1957), p. 221-223; geschiedenis van de wetgeving vanaf 1789; Pandhuiswet en Geldschietwet; consumptief krediet; bespreking door A.H. van Baal in Sociale Zorg, 19 (1957), p. 149-153]

NN
“De organisatie van het volkscredietwezen in Nederland”, in:
Sociale Zorg, 11 (1949), p. 2-19
[samenvattingen van de voordrachten gehouden tijdens een studiedag te Eindhoven op 14 oktober 1948; sprekers waren: dhr. Meyer de Vries (ministerie van Sociale Zaken), dhr. A.H. van Baal (directeur van de gemeentelijke dienst voor sociale zaken), drs. F.J.W. Gijzels (secretaris-penningmeester van het middenstandsborgstellingsfonds voor het ressort van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Eindhoven) en J. van Zijtveld (thesaurier-secretaris van de hulpbank der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen te Utrecht)]

Redactie
De geldschietwet”, in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 11 (1932), p. 3240-3242, 3288-3289 en 3369

Wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid (1933)
(Staatsblad 1933, nr. 598)

Teksten, met onder meer wetten en wettelijke regelingen

Wet op de rijksverzekeringsbank en de raden van arbeid, S.1933, nr. 598. Wet van den 17den november 1933, tot organisatie van de openbare organen, belast met de uitvoering van de sociale verzekering, bewerkt door L. Leijdesdorff
Zwolle, 1934. 86 p.
[Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 87]

Wet op de rijksverzekeringsbank en de raden van arbeid, S.1933, nr. 598. Wet van den 17den november 1933, tot organisatie van de openbare organen, belast met de uitvoering van de sociale verzekering ... bewerkt door M. Ort
Zwolle, 1941, 2de druk. 134 p.
[Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 87]

Wet op de rijksverzekeringsbank en de raden van arbeid, S.1933, nr. 598. Wet van den 17den november 1933, tot organisatie van de openbare organen, belast met de uitvoering van de sociale verzekering ...bewerkt door M. Ort
Zwolle, 1953, 3de druk. 108 p.

[Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 87]

Literatuur

Berger, J.A.

“Sociale verzekering. Welke organen zullen bij unificatie met de uitvoering worden belast?”, in: *De Vakbeweging*, 10 (1930), p. 205-216

Santbrink, J. van

De organisatie van de openbare organen der sociale verzekering. Handboek voor de studie en toepassing van: De wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid 1933

Maastricht, [1940]. 55 p.

[Handboeken Sociale Verzekering]

Wittert van Hoogland, E.B.F.F.

De verhouding tusschen het bestuur van de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid na het in werking treden van de Wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid op 1 maart 1934. Rede uitgesproken ... op 1 maart 1934 in de Algemeene vergadering van de Vereeniging van Raden van Arbeid

Haarlem, 1934. 39 p.

Mijnwerkersinvaliditeits- en Ouderdomswet (1933)

(Staatsblad 1933, nr. 181)

NN

Rapport der Commissie van advies inzake de verzekering der mijnarbeiders

Den Haag, 1928

[verschenen in 1929; ingesteld bij gemeenschappelijke beschikking van de ministers van Arbeid, Handel en Nijverheid en van Financiën]

NN

“Het rapport der Commissie van advies inzake de verzekering der mijnarbeiders”, in:

Economisch-Statistische Berichten, 14 (1929), I, p. 207-209

Creyghton, J.

"Herstel der vitaliteit na ongeval in de Nederlandse mijnen", in:

Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 91 (1947), p. 2471-2476

Groeneveld, H.W.

"De verzekering van mijnarbeiders tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom", in:

De Sociale Verzekeringsgids, 13 (1932-1933), p. 200-201

Bossenbroek, H. jr. en J.M.L. Kruytzer

De wettelijke invaliditeitsverzekering. De Invaliditeitswet en de Mijnarbeiderswet

Maastricht, 1943

Kinderbijslagwet (1939)

(Staatsblad 1939, nr. 806)

In de vakliteratuur vaak Kinderbijslagwet voor Loontrekkenden genoemd en afgekort als KBL of KWL)

Vooraf

(in chronologische volgorde)

Aalberse, P.J.M.

“Bevolkingsvraagstuk en arbeidsloon”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 16 (1917), p. 37-39
[over kinderbijslag aan grote gezinnen]

Aengenent, J.D.J.

“Het gezinsloon en de kinder- en huurtoeslag”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 16 (1917), p. 85-88 en 93-98

Aengenent, J.D.J.

Moederschapszorg
Leiden, 1921.

Walle, F. van de

“Het kinderbijslagstelsel” in:
De Vakbeweging, 1 (1921) p. 114-133
[rede gehouden op het gemeenschappelijk congres d.d. 16 januari 1921 van het NVV en het Algemeen Nederlands Vakverbond; de spreker is tegen; gevolgd door de tekst van een resolutie tijdens dit congres aangenomen]

Wesseling, C.D.

“Het familieloon in den Haagschen gemeenteraad”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 17 (1918), [. 477-479
[discussie over de kinderbijslag]

NN

"Gemeentelijke moederspensionneering", in:
De Verzekeringsbode, 39 (1919-1920), p. 38-39

C.J. Koch,

“Gezinsloon en kinderbijslag”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 19 (1920), p. 193-195

+

over hetzelfde onderwerp in dezelfde jaargang van dit tijdschrift:
repliek door mr. Koch op een reactie van mr. Bomans in het blad R.K. Gemeente-Politiek, p. 249-253

+

reactie door J.D.J. Aengenent, p. 259-262

+

Chr. J. Vrucht, Kinderfondsen, p. 242-243

+

Chr. J. Vrucht, Een provinciaal kinderfonds, p. 279-280
(voorstel tot oprichting van een kindertoeslagfonds in Noord-Brabant)

+

NN Wittert van Hoogland, Rijkskinderfonds, p. 359-360

+

NN, Een Rijkskinderfonds, p. 411

+

A.H. Leroi, De rechtsgrond van den kindertoeslag, p. 415-416

+

Een motie aangaande een rijkskinderfonds, p. 419

Katz, C. Frida
Moederschapszorg
Rotterdam, 1920

Bruggen, J. van
"Moederschapszorg en christelijke levenshouding", in:
Stemmen des Tijds, 10 (1920-1921), dl. 1, p. 173-192

Bosch, J. van den
"Geen rijkskinderfonds", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 20 (1921), p. 9-11 en 17-20
[motie Haazevoet en Kuiper in de Tweede Kamer]
+
NN
"Een rijkskinderfonds", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 20 (1921), p. 175-176

Koch, C.J.
"Rijkskindertoeslagfonds", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 20 (1921), p. 409-413
+
reactie door J.D.J. Aengenent, p. 413-416

NN
"Het gezinsloon door C. Noppel in "Stimmen der Zeit"", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 20 (1921), p. 341-342, 348-350, 359-360, 365-366 en 389-390

Perdok, F.
Nadeelige gevolgen van huwelijks- en kinderbijslagen
's-Gravenhage [Centrale van Vereeniging van Personeel in 's Rijks dienst], 1921. 24 p.

Bruggen, J. van
"Sociale verzekering en loonregeling (Verzekering van kindergeld)", in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 262-273

Bertrand, G.H.
"Vrouwenverzorging en voorzorg", in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 273-279
[schrijver is arts]

Hettinga Tromp, J. van
"De kosten eener verzekering van kindergeld", in:
Sociale Voorzorg, 3 (1921), p. 355-360

Ridderikhof, NN
"Het Rijkskinderfonds en de rijksambtenaren", in:
Sociale Voorzorg, 4 (1922), p. 616-619
[commentaar op het plan van minister Aalberse om een fonds in te stellen voor kinderbijslag aan rijksambtenaren met drie en meer kinderen]

Pelster, H.J.W.
"Kindertoeslag", in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 361-363 en 377-380

R

“Het gezinsloon”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 21 (1922), p. 405-407

[bespreking van een artikel door dr. G. Jodleder in het Duitse tijdschrift *Soziale Praxis*]

Michielsen, A.B.

“Steun aan groote gezinnen in Frankrijk”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 22 (1923), p. 135-138

[historisch overzicht van de maatregelen vanaf 1790 genomen door de Franse overheid]

Meuleman, C.

“Moederschapsverzekering”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 23 (1924), p. 555-557

[de schrijver is directeur van de R.K. School voor Vroedvrouwen te Heerlen]

Meuleman, C.

“De ongetrouwde moeder”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 23 (1924), p. 584-587

[de schrijver is directeur van de R.K. School voor Vroedvrouwen te Heerlen; valt de ongetrouwde zwangere vrouw onder de Ziektewet ?]

R.

“Het “gezinsloon-systeem” in België en Frankrijk”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 23 (1924), p. 125-127, 140-142 en 152-154

R.

“De strijd om het gezinsloon”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 23 (1924), p. 292-295

[gebaseerd op artikelen in *Soziale praxis* en de *Economic Journal*]

NN

“Gezinsloon in Duitschland en eenige andere landen”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 23(1924), p. 310-311 en 321-323

[gebaseerd op de *Monthly Labour Review*]

Polak, A.

“Het onterfde gezin”, in:

De Economist, 1925, p. 358-382

[over gezinsloon en kindertoelagen]

Opprel, A.

“Gezinsloon”, in:

Vragen des Tijds, 1924/25, II, p. 32-48

+

reactie van J.D.J. Aengenent

“Gezinsloon”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 24 (1925), p. 445-447

NN

“Arbeidsloon”, in:

Katholiek Sociaal Weekblad, 25 (1926), p. 534-535

[gebaseerd op een artikel van mr. B.J.M. van Spaendonck in “De Nederlandsche Mercur”]

NN

“Zedelijke beginselen inzake kindertoeslag”, in:
Katholiek Sociaal Weekblad, 28 (1929), p. 725-726

Rens, Jef
“Het stelsel der gezinsvergoedingen in België”, in:
De Vakbeweging, 16 (1936), 26 november (ongepagineerd) en 24 december (ongepagineerd)

Luberti, W.
“het vraagstuk van de kinder- en gezinstoeslag”, in:
De vakbeweging, 17 (1937), 4 februari

Bromberg, R.
“Het voorontwerp inzake kinderbijslagverzekering”, in:
De Sociale Verzekeringsgids, 18 (1937-1938), p. 140-141 en 170-172

NN
“Kinderbijslagverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 16 (1938), p. 16-17 en 27-20

NN
“Het ontwerp-kinderbijslagverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 16 (1938), p. 611-614 en 17 (1939), p. 5-6 en 17-19

Bruggen, J. van
“Kinderbijslagverzekering”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 23 (1938), p. 156-167

Vries, C.W. de
“De uitvoerende organen in het voor-ontwerp kinderbijslagverzekering”, in:
Economisch-Statistische Berichten, 23 (1938), p. 212-214

Schmalhausen, H.E.B.
“Het verzekerd loonbedrag en de te verwachten uitgaven inzake het voor-ontwerp kinderbijslagwet”,
in:
Economisch-Statistische Berichten, 23 (1938), p. 214-215

NN
“Kinderbijslagverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 17 (1939),

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

NN
“Kinderbijslagverzekering”, in:
De Nederlandsche Werkgever, 17 (1939), p. 103-106
[met tekst van een adres van het Verbond van Nederlandse Werkgevers aan de Tweede Kamer over
het wetsontwerp]
verder over het wetsontwerp in deze jaargang: p. 265-266, 279-282, 292-293, 305-307, 316-318, 591
en 615.

Kinderbijslagwet. Wet van 23 Dec. 1939, S. no 806 met aantekeningen door E. van Bolhuis
Zwolle, 1940, 153 p.
[Nederlandsche staatswetten, nr. 132]

Kinderbijslagwet. Wet van 23 Dec. 1939, S. no 806, met aantekeningen door E. van Bolhuis
Zwolle, 1950, 4de druk. 307 p.
[Nederlandse staatswetten, nr. 132]

*Kinderbijslagwet. Wet van 23 December 1939, Stb. 806 ... Kinderbijslagwet voor invaliditeits-,
ouderdoms- en wezenrentetrekkingen. Wet van 15 Juli 1948, Stb. I 309 ... Kindertoelagewet voor
gepensioneerden. Wet van 9 November 1950, Stb. K. 501 ... Noodwet kinderbijslag kleine
zelfstandigen. Wet van 14 Juni 1951, Stb. 212 .... Met aantekeningen, uitvoeringsbesluiten en
beschikkingen door C.J. Nierstrasz*
Zwolle, 1953. 176 p.
[Nederlandse staatswetten, nr. 132, 132a]

*Advies inzake de verhouding tussen kinderbijslag en basisinkomen uitgebracht aan de Minister van
Sociale zaken en Volksgezondheid [door de] Sociaal-Economische Raad*
's-Gravenhage, 1953. 16 p.

Handboeken en jurisprudentie

Gaay Fortman, W.F. de, en A.C.M. van de Ven.
Handleiding voor de toepassing der kinderbijslagwet
Alphen aan den Rijn, 1941-1944. 224 p., met supplement 140 p.

Raaymakers, J.A.
*De voornaamste bepalingen der kinderbijslagwet ten dienste van werkgevers, arbeiders,
wetsuitvoerders, e.a. uiteengezet*
Maastricht, [ca. 1941]. 78 p.

Literatuur

Abee, A.
*De gezinspolitiek van de Rooms-Katholieke Staatspartij en de Katholieke Volkspartij. De ideologie en
politieke praktijk van de kinderbijslag nader bezien*
Rotterdam, 1988. 103 p.
[Scriptie EUR Rotterdam]

Dam, J.C. van
"Kinderbijslagmisère", in:
Sociale Zorg, 10 (1948), p. 177-180

Does, L.P. van der e.a.
"De Kinderbijslagwet. Overzicht, 1 ½ jaar na het inwerkingtreden", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 23 (1942), p. 37-47
[met bijdragen van: M.J. Harts, R.R.T. Buning, A. Dijkshoorn, A.B. Michielsens, C.M.C. Brouerius
van Nidek en J.A. Raaymakers]

Dijkshoorn, A.
"Merkwaardige cijfers betreffende de kinderbijslag 1942", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 24 (1944), p. 97-101
[met ook artikelen van G. Snoeck Henkemans (over de uitvoering van de wet) en I.C. Plumiers (over
de jurisprudentie)]

- Dysselbloem, W.J.J.
De gezinstoeslag en zijn toepassing in Nederland
 Brussel, 1938. 237 p.
 [dissertatie Katholieke Universiteit Leuven; bespreking door A.J.R. Mauritz in *De Economist*, 1938, p. 267-269]
- Janssens, J.
 "Sociaal-ethische fundering van de kinderbijslag"
Lering en leiding, Dec. 1951-Jan.1952
- Middelburg, J.
 "Is verhoging van de kinderbijslag noodzakelijk ?", in:
Sociaal Maandblad, 3 (1948), p. 116-120
- Nuver, E.H.
 "De begrippen 'gezin' en 'pleegkind' in de kinderbijslagwet"
Sociaal Maandblad, 3 (1948), p. 214-222
- Peekema, A.E.
 "Het vraagstuk van het gezinsloon en het wetsontwerp op de verplichte kinderbijslagverzekering", in:
Economisch-Statistische Berichten, 24 (1939), p. 310-312
- Tiemens, J.P.M.
 "Het begrip "gezin" in de kinderbijslagwet", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 3 (1948), p. 279-282
- Veltman, B.
 "De kinderbijslag, terugblik en uitzicht", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 26 (1946), p. 24-25
- Veltman, B.
 "Spanning om de kinderbijslag", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 26 (1946), p. 40-42
- Veltman, B.
 "De verhoogde kinderbijslag", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 26 (1947), p. 85-86
- Veltman, B.
 "De ongehuwde moeder in de Kinderbijslagwet en de Ziektewet", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 27 (1947), p. 58-60
- Ven, A.C.M. van de
 "Bespreking van enige kwesties uit de praktijk der kinderbijslagverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1942), p. 170-172
- Ven, A.C.M., van de
 "Het stelsel der verevening in de kinderbijslagverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1942), p. 131-133
- NN
 "De kinderbijslag voor het eerste en tweede kind", in:
Ruim Zicht, 3 (1954/55, p. 196-197
 [studie van de Stichting van de Arbeid om de kinderbijslag te beperken]

NN

"Geen verhoging kinderbijslag, maar verlaging !", in:
Ruim Zicht, 4 (1955/56), p. 54-55

Kinderbijslag naar verhouding van het loon. Rapport van de Commissie-Aalberse
's-Gravenhage [Centrum voor Staatskundige Vorming], [1953]. 24 p.

Meer kinderbijslag voor de grote gezinnen noodzakelijk
Arnhem [Katholieke Bond "Voor het gezin"], [1955]. 16 p.

Maatregelen van de Duitse bezetter

Het betreft enkele verordeningen van de Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandse gebied en besluiten van het College van Secretarissen-Generaal. Onder meer: kinderbijslag, werkloosheidsverzekering en liquidatie daarvan, collecteverbod, zelfstandigenregeling, enz. Een deel van deze regelgeving werd na de bevrijding ongedaan gemaakt, een ander deel waaronder het Ziekentfondsenbesluit (zie hierna) bleef echter van kracht.

Asselberghs, Karel
De sociale verzekering tijdens de bezetting
[Z.pl.], 1981. 57 p.
[Doctoraalscriptie verzorgingssociologie, Universiteit van Amsterdam]

Asselberghs, K.
"De sociale verzekering tijdens de bezetting"
Sociologisch Tijdschrift, 9 (1982), nr. 1

Beel, L.J.M.
"De "schablone" in onze burgerlijke armenzorg", in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19 (1940), p. 263-265
[oprichting van het Rijksarbeidsbureau per 1 januari 1941; nieuwe opzet werklozensteunregeling en ouderdomsverzekering]

Beel, L.J.M.
"Sociale verzekeringsrenten en armenzorg", in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 20 (1941), p. 295-296

Everts, J.
"De zorgen der instellingen van weldadigheid en de toenemende lasten voor sociale verzekering", in:
Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 20 (1941), p. 317-318

Koornwinder, D.W.
"Rijksarbeidsbureau en maatschappelijk hulpbetoon" in:
Sociale Zaken, 3 (1941), p. 148-150
[pleidooi voor een gecentraliseerde armenzorg]
+
reacties van diverse personen: p. 417-421

Leeuw, P.N. de
"Sociaal-economische hulpverlening voor zelfstandigen", in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 2 (1948), p. 365-366

[bespreking van de sedert 1943 bestaande regelingen; regeling van de minister van Sociale Zaken van 23 juli 1948, afd. Sociale Bijstand]

Mulder, C.G.

“De verhooging van de ouderdoms- en invaliditeitsrenten”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 20 (1941), p. 279-281

Scholtens, A.L.

“Iets over de Duitse bedoelingen in 1940/41 in zake onze sociale wetgeving”, in:

Sociaal Maandblad, 2 (1947), p. 125-134

[voordracht voor de Vereniging voor Arbeidsrecht op 19 april 1947; gebaseerd op het rapport van de leider van de Geschäftsgruppe Soziale Verwaltung, dr. Jakob; schrijver was secretaris-generaal van Sociale Zaken tot augustus 1940; spreker was oud-secretaris-generaal van Sociale Zaken]

Redactie

“Openbare geld- en goedereninzamelingen”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19(1940), p. 218-222

[tekst van de verordening 1940/109 van de Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandse gebied; collecten e.d. zonder toestemming van het bevoegd gezag zijn verboden]

Redactie

“Aangifteplicht voor instellingen”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 19 (1940), p. 254-256 en 272

[tekst van de verordening van de Rijkscommissaris over de verplichte aangifte van niet-commerciële organisaties]

Redactie

“De positie van niet-commerciële instellingen van weldadigheid”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 20 (1941), p. 84-86

[tekst van de verordening van de Rijkscommissaris van 3 maart 1941]

Redactie

“Het maatschappelijk hulpbetoon in vogelvlucht”, in:

Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming, 21 (1942), p. 5-11, 17-20 en 29-32

[overzicht van de veranderingen in december 1941 en januari 1942]

NN

“Duizenden Nederlanders ontvangen Duitse renten”, in:

Ruim Zicht, 16 (1967/68), nr. 4, p. 5

Ziekenfondsenbesluit (1941)

In de literatuur ook wel genaamd Ziekenfondsenbesluit. Aangezien ziektekostenverzekeringen en ziekenfondsen niet in deze gids zijn opgenomen, volgt hier alleen literatuur over dit besluit, geen publicaties van en over ziekenfondsen.

Verslag van de Commissaris belast met het toezicht op de ziekenfondsen over het tijdvak 1 november 1941 - 31 december 1942

Den Haag, 1946

[verscheen nadien jaarlijks]

- Berger, J.A.
 "Ziekenfondsenbesluit", in:
Economisch-Statistische Berichten, 26 (1941), p. 710713
- Blanksma, C.
 "De huisarts als herverzekeringeninstituut na invoering van het Ziekenfondsbesluit 1941", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 25 (1945), p. 26-28
- Blanksma, C. en L.J. van der Mandele
De toekomstige taak der ziekenfondsen
 Deventer, 1947. nr. 8 van de reeks Problemen der sociale zekerheid, onder redactie van L.P. van der Does
- Does, L.P. van der
 "Ziekenfonds en rechtspersoonlijkheid", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1942), p. 141-143
- Dominicus, J.K.L.
 "De verplichte verzekering ingevolge het Ziekenfondsenbesluit (Verord. 160/1941)", in:
Sociale Zaken, 6 (1944), p. 82-84, 110-114, 121-124, 133-136
- Doorn, L.A. van
 "Ziekenfondszwezen en geneeskundige armenverzorging", in:
Sociale Zaken, 2 (1940), p. 789-792, 808-812, 827-830 en 3 (1941), p. 4-7
 [naar aanleiding van een in 1937 uitgebracht rapport aan het hoofdbestuur van de Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst]
- Doorn, L.A. van
 "Enkele opmerkingen over het tweede uitvoeringsbesluit van het Ziekenfondsenbesluit", in:
Sociale Zaken, 3 (1941), p. 692-694
- Driel, P. van
 "De besluiten van den secretaris-generaal van het dep. van sociale zaken, betreffende het ziekenfondszwezen en houdende aanvulling en wijziging van de Ziektewet, d.d. 1 augustus 1941, nos. 160 en 161, en de armenverzorging", in:
Sociale Zaken, 3 (1941), p. 673-679
- Driel, P. van
 "De indirect-verzekerden volgens het Ziekenfondsenbesluit en het tweede uitvoeringsbesluit", in:
Sociale Zaken, 3 (1941), p. 737-741
- Drogendijk, A.C.
 "Het rapport van de Dr. Wiardi Beckman Stichting en de verplichte volksverzekering", in:
Sociale Zorg, 15 (1953), p. 186-188
 [bespreking van het in 1951 verschenen rapport met daarin een pleidooi voor een verplichte ziekenfondsverzekering voor loonarbeiders en zelfstandigen; schrijver is daartegen]
- Gaay Fortman, W.F. de en A.C.M. van de Ven
Wie zijn verzekerden ingevolge het Ziekenfondsbesluit ?
 Alphen aan den Rijn, 1942
- Hoeven, H.C. van der
Ziekenfondsen en de Duitse bezetting. De werkelijkheid over het Ziekenfondsbesluit 1941
 Den Haag, 1989. 144 p.

- Keers, H.J.F.
 "De continuïteit der verplichte ziekenfondsverzekering", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 24 (1943), p. 70-71
- Kleyn, A.
 "Enkele opmerkingen over het ziekenfondsenbesluit", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1941-1942), p. 87-89
- Maitland, C.E.J.
Commentaar op de ziekenfondsverzekering
 Den Haag, 1942. 114 p.
- Meuldijk, J.
 "De geldelijke uitkeering bij overlijden ingevolge het Ziekenfondsenbesluit", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 23 (1943), p. 127-131
- Polman, A.
 "De organisatie van het ziekenfondswezen", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 23 (1943), p. 88-90
- Polman, A.
 "Het ziekenfondsenbesluit, economisch bezien", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1942), p. 145-146
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Ziekenfondsoeconomie", in:
Economisch-Statistische Berichten, 26 (1941), p. 530-534
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Een jaar ziekenfondsenbesluit", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 23 (1942), p. 51-55
- Schuurmans Stekhoven, W.
Het nieuwe ziekenfondsrecht. Handboek voor de practijk
 Deventer, 1942
 [in losse band met mogelijkheid tot aanvullingen]
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Ontbrekende schakels in het ziekenfondsrecht", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 24 (1944), p. 90-91
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Selectieproblemen in de ziekenhuiskostenverzekering", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 2 (1944), p. 176-177
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "Selectieproblemen in de medische varia-verzekering", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 2 (1944), p. 176-177
- Schuurmans Stekhoven, W.
 "De uitsluiting van "geslachtsziekten"", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 3 (1945), p. 43-44
- Schuurmans Stekhoven, W.
Het nieuwe ziekenfondsrecht

Deventer, z.j. losbladig

Smael, K.

"Rondom het Ziekenfondsenbesluit", in:
De Ziekenfondsgids, 1 (1947), p. 106-108

Taconis, S.

"Artsenverordening", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1941-1942), p. 117-119
[onder meer instelling van een Nederlandse Vereniging van Ziekenfondsartsen]

Tulp, H.

"Ziekenfondsenbesluit, ziekenhuisverpleging en ziekenfondsen", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 24 (1943), p. 65-67

Tulp, H.

"Artikel 49 Ziektewet, de zgn. eigen-risicodragers en een onbevredigende uitspraak van den Centralen Raad van Beroep", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 24 (1944), p. 85-87

Varekamp, J.

"De rechten van het ziekenfonds tegen den schadeplichtigen derde", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 24 (1943), p. 53-57

Velde, A.H. van de

"Het ziekenfondsenbesluit en de uitvoering daarvan", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 22 (1941-1942), p. 81-83

Velden, J. van der

"Van rondschriften nr. 5510 tot budgetteering (inzake ziekenfondsen)", in:
De Sociale Verzekeringsgids, 24 (1943), p. 68-69

Commentaar op de Ziekenfondsverzekering. Beknopte toelichting voor de praktijk
Uitgave van het Overleg van Ondernemingsziekenfondsen, Den Haag, 1942.

Richtlijnen voor organisatie en administratie van ziekenfondsen

Den Haag, 1943

[Uitgegeven in opdracht van de Commissaris belast met het toezicht op de ziekenfondsen]

NN

"Het kraamgeld van Ziektewet naar Ziekenfondsenbesluit", in:
Ruim Zicht, 6 (1957/58), p. 382-383

Regelingen kleine zelfstandigen

Vanaf 1943 bestonden er regelingen voor kleine ondernemers die financiële problemen hadden of niet meer rond konden komen. De belangrijkste zijn:

de regeling van 18 augustus 1943, no 1-1199
afdeling Steunverlening

de regeling van 1 september 1948
naam "Zelfstandigen-regeling"

de regeling van 5 september 1955, no 6221
afdeling S.B. & C.A.
(Staatscourant 1955, 183)

de Zelfstandigenregeling 1962
(Staatscourant 1962, 23)

Vooraf

Schoonenbeek, H.Th.
“Steunverlening aan kleine winkeliers en handelaren”, in:
Sociale Zaken, 1 (1939), p. 192-194
+
over hetzelfde onderwerp:
W. van Dijk, p. 279-281
L.A. van Doorn, p. 477-479
S-r., p. 515-518
W. van Dijk, p. 534-536

Literatuur

Dam, J.C. van
“De evolutie van de hulpverlening aan kleine zelfstandigen”, in:
Sociale Zorg, 14 (1952), p. 338-340
[kort overzicht vanaf 1929]

Noodwet Ouderdomsvoorziening (1947)
(Staatsblad 1947 H, nr. 155)

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Ouderdomswet 1919. Wet van den 4den november 1919, S. 628, met besluiten .... Noodwet ouderdomsvoorziening. Wet van 24 mei 1947, S. H 155, met besluiten ter uitvoering ...
Zwolle, 1950, 7de druk
[Nederlandse staatswetten, 96]

NN
Vader der ouden van dagen. Brieven aan Willem Drees
Stichting Willem Drees-lezing [Den Haag, 1998]. 55 p.
(selectie uit brieven van ouderen aan Drees persoonlijk uit dankbaarheid voor de totstandkoming van de Noodwet)

Handboeken en jurisprudentie

Gerritse, P.L.
Heb ik recht op een nooduitkering? Drees' noodwet voor ouden van dagen toegelicht en uiteengezet ten behoeve van belanghebbenden
Alphen aan den Rijn, 1947

[2de herziene druk, 1953. 3de herziene druk, 1954]

Ven, A.C.M. van de
Noodregeling ouderdomsvoorziening. Handleiding voor de praktijk
Alphen aan den Rijn, 1947, 1ste druk. 169 p.
Alphen aan den Rijn, 1949, 2de druk. 211 p.
[bespreking van de eerste druk door F. in *Sociaal Maandblad*, 3 (1948), p. 141-144]

Literatuur

Everts, J.
"De Noodwet Ouderdomsvoorziening en de Gereformeerde Diaconieën", in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 1 (1947), p. 103-104 en 168-169

Everts, J.
De Noodwet ouderdomsvoorziening en de gemeentelijke sociale zorg", in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 2 (1948), p. 105-106

Eijk, N.W.A. van
"De Noodwet ouderdomsvoorziening", in:
De Sociale Zekerheidsgids, 29 (1949), p. 174-180

Hoytink, M.J.
"Commissie van onderzoek Noodwet Ouderdomsvoorziening", in:
Sociale Zorg, 17 (1955), p. 25-27
[bespreking van de in art. 25 en 26 van de Noodwet geregelde Plaatselijke Commissie van Onderzoek]

Schröder, J.C.
"Grondslagen voor een ouderdomsvoorziening", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 1 (1946/47), p. 14-20

Suurhoff, J.G.
Oud en arm: wet-Drees
Amsterdam [Partij van de Arbeid], [1946]. 15 p.

Zwaal, P.W. van der
"Politici, ambtenaren en de verzorgingsstaat. De oudedagsvoorziening, 1945-1952", in: W.P. Blockmans en L.A. van der Valk red. *Van particuliere naar openbare zorg, en terug ?. Sociale politiek in Nederland sinds 1880*
Amsterdam, NEHA, 1992, p. 177-194
[geschiedenis en context van de wet]

NN
"Invloed van de noodwet ouderdomsvoorziening op de uitgaven voor overheidsarmenzorg", in:
Sociale Zorg, 10 (1948), p. 265-268
[met statistische gegevens]

Gegevens betreffende de ouden van dagen, die een uitkeering krijgen ingevolge de Noodwet ouderdomsvoorziening
Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag, 1947

Wet van 15 juli 1948 tot aanvulling van renten krachtens de Invaliditeitswet

(Staatsblad 1948 I nr. 308)

Eijk, N.W.A. van
"Wetten tot verbetering van de positie der rentetrekkers", in:
De Socialezekerheidsids, 28 (1949), p. 212-216

Werkloosheidswet (1949)

(Staatsblad 1949 J, nr. 423)

Vooraf

Vanaf 1945. Zie voor de tijd daarvoor onder: Werkloosheidsbesluit 1917.

Dierendonck, J.E. van
"De kans op massale werkloosheid", in:
Sociaal maandblad, 4 (1949), p. 162-172

Eijk, N.W.A. van
"De Werkloosheidswet" in:
De Sociale-zekerheidsids, 29 (1949), p. 116-125

Nieuwenhuis, J.G.C.J.
Bestrijding der werkloosheid in haar oorzaken en gevolgen. Opmerkingen over de Voorloopige Nota van een door het bestuur van de Stichting van den Arbeid ingestelde commissie tot bestudeering van het vraagstuk der wettelijke regeling eener werkloosheidsverzekering
Schiedam, [1946]. 24 p.

Rhijn, A.A. van
"Het ontwerp-werkloosheidswet", in:
Economisch-Statistische Berichten, 33 (1948), p. 87-89

Smit, J.N.
"De financiering der werkloosheidsverzekering", in:
Economisch-Statistische Berichten, 34 (1949), p. 871-875

Velthuisen, A.B.,
Werkloosheidsverzekering in Nederland
Deventer, [1948]. 112 p.
[Problemen der sociale zekerheid, 5]

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Werkloosheidswet. Wet van 9 september 1949, S. nr. J 423, tot verplichte verzekering van werknemers tegen geldelijke gevolgen van onvrijwillige werkloosheid (Werkloosheidswet), met aantekeningen ...
door E. van Bolhuis
Zwolle, 1949. 335 p.
[Nederlandse staatswetten, 71]

Tekst der werkloosheidswet, zoals deze wet is gewijzigd bij de wet van 19 februari 1953, Stb. nr. 117 met aantekeningen aan de gewisselde stukken en de beraadslagingen ontleend, besluiten ter uitvoering en alfabetisch register door E. van Bolhuis
Zwolle, 1953, 2de druk. 424 p.
[Nederlandse staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 71]

Werkloosheidswet (wet van 9 sept. 1949, Stb. J 423), zoals deze is bekendgemaakt bij beschikking van de minister van Justitie a.i. van 14 aug. 1967 Stb. 421. Wet werkloosheidsvoorziening, (wet van 10 dec. 1964, Stb. 485) zoals deze nadien is gewijzigd. Met besluiten ter uitvoering enz. door B. Mulder Zwolle, 1969, 4de druk. 293 p.
[Nederlandse staatswetten, 71]

Adviezen en rapporten

Rapport inzake de indeling van het bedrijfs- en beroepsleven in verband met de uitvoering der wettelijk geregelde werkloosheidsverzekering door bedrijfsverenigingen
's-Gravenhage [Stichting van den Arbeid], [1949]. 35 p.
[vergelijk: *Eind-rapport inzake de indeling van het bedrijfs- en beroepsleven in verband met de uitvoering der wettelijk geregelde werkloosheidsverzekering door bedrijfsverenigingen*, 's-Gravenhage [Stichting van de Arbeid], 1950. 30 p.]

Herziening van de werkloosheidswet. Rapport van een commissie onder voorzitterschap van J. B. H. M. Hengst
's-Gravenhage [Centrum voor Staatkundige Vorming], 1958

Advies inzake technische herziening van de werkloosheidswet door de Sociale Verzekeringsraad en het bestuur van het Algemeen Werkloosheidsfonds
's-Gravenhage [Sociale Verzekeringsraad en het bestuur van het Algemeen Werkloosheidsfonds], 1961. 155 p.

Advies over het onderscheid tussen wachtgeld- en werkloosheidsverzekering in de werkloosheidswet [voorz.: G.M. Verrijn Stuart]
's-Gravenhage, 1962
[Uitgave van de Sociaal-Economische Raad, 1962, nr. 5]

Advies over verlenging van de maximum-uitkeringsduur werkloosheidsverzekering uitgebracht aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid
's-Gravenhage [S.E.R.], [1962]. 35 p.

Advies inzake de invoering van een minimumdagloon in de werkloosheidswet en in de wet werkloosheidsvoorziening, uitgebracht aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid [door de] Sociaal-Economische Raad
's-Gravenhage, [1968]. 30 p.

Handboeken en jurisprudentie

Galen, A.G. van
“Nieuwe rechtspraak over de Werkloosheidswet”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 341-350 en 424-437
[schrijver is griffier van de Raad van Beroep in Utrecht]

Gussenhoven, G.A.M.
De praktijk der werkloosheidswet voor werkgevers en werknemers
Amsterdam, 1952. 87 p.

Haakman, A.J.,
“Artikel 1638d B.W. De verplichting van de werkgever tot doorbetaling van loon bij niet-werken, in verband met de sociale-verzekeringswetten (in het bijzonder de Werkloosheidswet)”, in:

Sociaal Maandblad, 8 (1953), p. 122-131 en 147-158

+

discussie met H. Versloot, p. 236-240

Koster, H.J., en W. van der Velden

De werkloosheidswet. Handleiding voor de praktijk

IJmuiden, 1950. 246 p.

[bespreking door W.J. Keuskamp in *Sociaal Maandblad*, 6 (1951), p. 96 en bespreking door H.

Fukkink in *Sociale Zaken*, 12 (1950), p. 435]

Morren, H.J.

De werkloosheidsverzekering. Grondslagen, ontwikkeling, wettelijke regeling met toelichting

Alphen aan den Rijn, 1950, 4de druk, 239 p.

[bespreking door M.G. Levenbach in *Sociaal Maandblad*, 5 (1950), p. 179-183]

Morren, H.J.

De werkloosheidsverzekering. Grondslagen, ontwikkeling, wettelijke regeling met toelichting.

Verzameling uitvoeringsvoorschriften

Alphen aan den Rijn, 1968-1970, 3 dln.

Schoonenberg, J.

“Een jaar rechtspraak over de werkloosheidswet”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 295-301 en 360-366

Schoonenberg, J.

“Nieuwe rechtspraak over de Werkloosheidswet”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 11 (1956), p. 81-89

[schrijver is oud-substituut-griffier van de Centrale Raad van Beroep]

Suurhoff, J.G.

Zo werkt de Werkloosheidswet

Amsterdam, 1952. 56 p.

Velthuisen, A.B.

Werkloosheidsverzekering in Nederland

Deventer, 1948. nr. 5 van de reeks Problemen der sociale zekerheid

Verwer, L.G.

“Jurisprudentie inzake passende arbeid”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 10 (1955), p. 273-278 en 345-354

[schrijver is griffier van de Raad van Beroep en secretaris van de Commissie van Scheidslieden, beiden te Arnhem; interpretatie van art. 31 van de Werkloosheidswet]

Wekker, D.E.

Waar heb ik recht op. Wat iedere werknemer van de werkloosheidswet en het ontslagrecht moet weten

Utrecht, [1959]. 50 p.

Woude, M.V. van der

“”Doorwerking” van vrijwillige werkloosheid en de Centrale Raad van Beroep”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 301-305

Woude, M.V. van der

“Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 13 (1958), p. 618-623

De werkloosheidswet
's-Gravenhage [Stichting van den Arbeid], 1952, 3de herziene druk. 20 p.

Het ABC van de werkloosheidswet
[Z. pl.], [1960]. 100 p.

Literatuur

Beter ten halve gekeerd! De ondeugdelijke opzet van de wachtgeld- en werkloosheidsverzekering maakt een ingrijpende herziening van deze onverantwoorde wet tot gebiedende noodzaak!
Voorburg [Comité ter Bestudering van Ordeningsvraagstukken], 1951. 23 p.

Cerutti, F.J.M.
“Tien jaar Werkloosheidswet”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 14 (1959), p. 619-629

Dam, J.C. van
“Problemen rondom de werkloosheidswet”, in:
Sociale Zorg, 13 (1951), p. 390-395
+
reactie door J.F.M. Tiemens en repliek van J.C. van Dam, in *Sociale Zorg*, 14 (1952), p. 8-10

Dam, J.C. van
“Nogmaals de Werkloosheidswet”, in:
Sociale Zorg, 14 (1952), p. 178-185

Kuin, J.M.G.
“Aantekeningen bij 10 jaar uitvoering Werkloosheidswet en bij het rapport technische herziening w.w.”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 17 (1962), p. 369-379

Leede, L.J.M. de
Werkloos of onvrijwillig werkloos. Een bijdrage tot herziening van de werkloosheidswet
Zaandam, 1963. 159 p.
proefschrift Gemeente Universiteit Amsterdam
[bespreking door J. Mannoury in *Sociaal Maandblad Arbeid*, 18 (1963), p. 746-751]

Morren, H.J.
“Problemen der werkloosheidsverzekering”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 11 (1956), p. 353-358

Uden, C.W.A. van
“De Werkloosheidswet en de levensgebieden buiten het economisch bedrijfsleven”, in:
Sociaal Maandblad, 8 (1953)224-232
[schrijver is ertegen dat kerken en charitatieve organisaties WW-premie moeten afdragen]

Verheul, W.
“Technische herziening van de werkloosheidswet”, in:
Sociale Zorg, 24 (1962), p. 369-374
[bespreking van het advies van de Sociale Verzekeringsraad en het bestuur van het Algemeen Werkloosheidsfonds]

Zwieten, W.C. van
“Arbeidsbemiddeling en werkloosheidsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 13 (1958), p. 604-617

NN

“De bedrijfsvereniging der Werkloosheidswet en der Organisatiewet Sociale Verzekering”, in:
Sociaal Maandblad, 8 (1953), p. 232-236
[debat naar aanleiding van een lezing van prof. mr. W.G. Vegting op de vergadering van de
Vereniging voor Arbeidsrecht op 30 mei 1953; deelnemers: mr. M. Bosboom, mr. H.J. Morren, prof.
mr. A.M. Donner, mr. W.J. Keuskamp en mr. J. Mannoury]

NN

"Afschaffing loongrenzen Werkloosheidswet", in:
Ruim Zicht, 7 (1958/59), p. 218-219 en 238-239
[reactie op rede van de voorzitter van het Centraal Sociaal Werkgeversverbond]

NN

"Loongrenzen Werkloosheidswet. Wat gaat deze regering daarmee nu doen ?", in:
Ruim Zicht, 8 (1959/60), p. 154-155

NN

"De loongrenzen in de sociale verzekering", in:
Ruim Zicht, 8 (1959/60), p. 218-221
{bespreking van een SER-advies]

NN

"Twee adviezen van de S.E.R. over sociale verzekeringsonderwerpen", in:
Ruim Zicht, 10 (1961/62), p. 262-263
[betreft extra verhoging van het verzekeringspensioen en verlenging uitkeringsduur
Werkloosheidswet]

Noodwet Kinderbijslag Kleine Zelfstandigen (1951)

(Staatsblad 1951, nr. 212)

zie ook onder Algemene Kinderbijslagwet 1962

Vooraf

Oostwoud, M.

*Uitbreiding der sociale verzekering tot de kleine patroons. Rapport uitgebracht in de algemene
vergadering en congres te Vlissingen 4-6 Juli 1933 van de Kon. Ned. Middenstandsbond*
Den Haag, 1933

Roselaar, S.

*De verzorging van den ouden dag van den middenstander. Praeadvies uitgebracht in de algemene
vergadering en congres te Vlissingen 4-6 Juli 1933 van de Kon. Ned. Middenstandsbond*
Den Haag, 1933

*Proeve van een Ontwerp van Wet op het verlenen van kinderbijslag aan zelfstandigen, rapport van de
Commissie-Michielsen, ingesteld door Centrum voor Staatkundige Vorming op verzoek van het
Partijbestuur der KVP. Voorzitter: A.B. Michielsen*
's-Gravenhage, 1948. 46 p.

Michielsen, A.B.

“Kinderbijslag voor zelfstandigen”, in:

Sociaal Maandblad, 3 (1948), p. 25-29

Barneveld, H. van
"Kinderbijslag voor zelfstandigen", in:
De Vereenigde Verzekeringpers, 6 (1948), p. 577-578

Veldkamp, G.M.J.
"Kinderbijslag voor zelfstandigen", in:
De Sociale-zekerheidsgids, 28 (1948), p. 185-191

Veltman, B.
"Kinderbijslag voor de zelfstandigen", in:
De Sociale-zekerheidsgids, 28 (1948), p. 71-74

Ven, A.C.M. van de
"De kindertoeslagverzekering voor zelfstandigen in België", in:
Sociaal Maandblad, 3 (1948), p. 29-44

Gaay Fortmann, W.F. de
"Bedeling, geen hervorming", in:
Sociaal Maandblad, 5 (1950), p. 205-209
[kritische bespreking van het wetsvoorstel Noodwet Kinderbijslag Kleine Zelfstandigen]

Dam, J.C. van
"Kinderbijslag kleine zelfstandigen", in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 5(1951), p. 283-285

Boot, G.A.A.M., en C.M. Swiebel
Noodwet kinderbijslag kleine zelfstandigen
IJmuiden, [195X]

Organisatiewet sociale verzekering 1952 (Staatsblad 1952, nr. 344)

Vooraf
(in chronologische volgorde)

Uden, C.W.A. van
Proeve van een ontwerp van wet betreffende de organen belast met de uitvoering van de sociale verzekeringswetten
Maastricht, 1949. 75 p.

Smit, J.N.
"Op de snede van het mes", in:
Sociaal Maandblad, 5 (1950), p. 112-118
[pleidooi voor 'zelf-doen']

Uden, C.W.A. van
"Het beginsel van zelf doen in de decentralisatie van de sociale verzekering", in:
Sociaal Maandblad, 5 (1950), p. 162-169

Molenaar, A.N.

“Een ongevraagd advies”, in:
Sociaal Maandblad, 5 (1950), p. 364-368
[schrijver, lid van de Eerste Kamer voor de VVD, geeft een ongevraagd advies aan de Tweede Kamer over het wetsvoorstel reorganisatie uitvoering sociale verzekering]

Haccou, J.F.
“De organisatie van de uitvoering der sociale verzekering”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 6 (1951), p. 178-188, 221-228

Molenaar, A.N.
“Unificatie”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 6 (1951), p. 210-220
[schrijver wil over de gehele lijn een omslagstelsel; pleidooi voor scheiding tussen langlopende en kortlopende verzekeringen; de eerste uit te voeren door de RVB en de Raden van Arbeid, de laatste door de bedrijfsverenigingen]

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Organisatiewet sociale verzekering. Wet van 12 juni 1952, S. 344, tot herziening van de uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering, zoals die wet is gewijzigd bij de wet van 19 februari 1953, S. 120, bewerkt door A.C.M. van de Ven
Zwolle, 1953. 138 p.
[Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 133]

Organisatiewet sociale verzekering. Wet van 12 juni 1952, Stb. 334, tot herziening van de uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering
Zwolle, 1979, 5de druk. 161 p.
[Nederlandse staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 133]

Literatuur

Organisatiewet sociale verzekering, toegelicht door G.A.A.M. Boot ... [et al.]
IJmuiden, 1960-..., .. dln.
[Sociale verzekeringswetten-bibliotheek, bd. 1, S. 4. Losbladig]

“De bedrijfsvereniging der Werkloosheidswet en der Organisatiewet Sociale Verzekering”, in:
Sociaal Maandblad, 8 (1953), p. 232-236
[debat naar aanleiding van een lezing van prof. mr. W.G. Vegting op de vergadering van de Ver. voor Arbeidsrecht op 30 mei 1953; deelnemers: mr. M. Bosboom, mr. H.J. Morren, , prof. mr. A.M. Donner, mr. W.J. Keuskamp en mr. J. Mannoury]

Coördinatiewet Sociale Verzekering (1953) (Staatsblad 1953, nr. 577)

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Coördinatiewet sociale verzekering. Wet van 24 dec. 1953, Stb. 577, met besluiten ter uitvoering...[bewerkt door] G. Meijerink
Zwolle, 1955

[Nederlandse staatswetten, ed. Schuurman & Jordens, nr. 140]

Coördinatiewet sociale verzekering. Wet van 24 dec. 1953, Stb. 577, houdende coördinatie van bepalingen van sociale verzekeringswetten met die van de loonbelasting en de vereveningsheffing, met besluiten ter uitvoering, enz. door A.J. van Santen

Zwolle, 1966, 2de druk. 115 p.

[Nederlandse staatswetten, nr. 140]

Coördinatiewet sociale verzekering. Wet van 24 dec. 1953, Stb. 577, houdende coördinatie van bepalingen van sociale verzekeringswetten met die van de loonbelasting met besluiten ter uitvoering, enz.

Zwolle, 1973, 3de druk. 135 p.

[Nederlandse staatswetten, nr. 140]

Literatuur

Koning, C.J.A.

“Is eenheid van rechtspraak noodzakelijk voor coördinatie van heffingen sociale verzekering en belastingen naar het loon” in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 10 (1955), p. 22-28

[schrijver is substituut-griffier van de Centrale Raad van Beroep]

Beroepswet (1955)

(Staatsblad 1955, nr. 47)

Vooraf

Jurgens, A.M.M.

“Enige aspecten van de nieuwe Beroepswet”, in:

Katholiek Sociaal Tijdschrift, 6 (1953/1954), p. 175-182

Brom, P.G.H.G.

Persoonlijke verhoudingen bij een administratiefrechtelijke macht en andere opmerkingen (betreft Ontwerp van Wet Beroepswet)

[Haren], [1954]

Verwer, L.G.

“Verhoogde rechtsbescherming in sociale-verzekeringszaken”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 114-129

[bespreking wetsvoorstel nieuwe Beroepswet]

Te Winkel, A.M.E.

“De nieuwe regeling van de organisatie en procedure van de Centrale Raad en Raden van Beroep”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 178-193

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Beroepswet. Wet van 2 februari 1955, Stb. 47, houdende nieuwe regeling van de organisatie en procedure van de Centrale Raad van Beroep en de raden van beroep (Beroepswet), zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Met aantekeningen ... door B.L. de Regt

Zwolle, 1956. 135 p.
[Nederlandse staatswetten, nr. 65]

Beroepswet. Wet van 2 febr. 1955, Stb. 47, houdende nieuwe regeling van de organisatie en procedure van de Centrale Raad van Beroep en de raden van beroep, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd, bewerkt door A.G. van Galen
Zwolle, 1972, 3de druk. 204 p.
[Nederlandse staatswetten, nr. 65]

Literatuur

Haan, E.E.
“Geneeskundige scheidsrechters bij de Raden van Beroep (S.V.) of niet”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 463-469
[schrijver is griffier bij de Raad van Beroep in Amsterdam]

[Kuiper, J.H.]
”44 jaar administratieve rechtspraak; uit de afscheidsrede van mr. J.H. Kuiper”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 11 (1956), p. 282-287
[mr. Kuiper was voorzitter van de Centrale Raad van Beroep]

Mannoury, J.
Hoofdtrekken van de sociale verzekering, bewerkt overeenkomstig de stand van zaken op 1 juli 1967
Alphen aan de Rijn, 1967. 244 p.
[met op p. 195-203 beschrijving van de procesgang in de rechtspraak]

Marius Gerlings, H.J.
“Het karakter der procedure”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 10 (1955), p. 704-707
[reactie op de nieuwe Beroepswet]

Marius Gerlings, H.J.
“Lekespel”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 13(1958), p. 485-488
[pleidooi tegen het lekenelement in de raden van beroep]

Schoonenberg, J.
“Een jaar rechtspraak over de werkloosheidswet”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 295-301 en 360-366

Schoonenberg, J., en H.D. Vleesch Dubois
Het administratieve procesrecht volgens de beroepswet
Amsterdam [Kring van Directeuren en Administrateurs van Bedrijfsverenigingen], 1957, 507 p.
(bespreking door E.H. Nuver in *Sociaal Maandblad Arbeid*, 12 (1957), p. 717-720)

Algemene Ouderdoms Wet (1956)
(Staatsblad 1956, nr. 281)

Vooraf

in chronologische volgorde

zie voor de ouderdomsverzekering vóór 1945 zowel onder: Invaliditeitswet (1913) als onder Ouderdomswet (1919)

zie voor de kwestie van het staatspensioen onder 1.1.2. Sociale verzekeringen

Vergouw, W.

“Hoe leven onze ouden van dagen?”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 3 (1948), p. 52-57

[gebaseerd op een onderzoek ingesteld in september 1946 door de Raden van Arbeid onder 600 trekkers van een ouderdomsrente; de enquêteformulieren werden bewerkt door het bureau van de Vereniging van Raden van Arbeid]

Romme, C.P.M.

Staatspensionering en ouderdomsverzekering. Inleiding

Den Haag [Algemene R.K. Ambtenarenvereniging], 1950. 20 p.

+

Molenaar, A.N.

“Naar overeenstemming”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 7 (1952), p. 114-116

[reactie op de rede van C. Romme in april 1950 voor de subgroep “Sociale Verzekering” van de ARKA over staatspensioen en ouderdomsverzekering; schrijver concludeert een begin van consensus]

Hoorn, J. van

“Staatspensioen tegenover ouderdomsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 7 (1952), p. 269-281

Mastrigt, C.J. van

De ouderdomsvoorziening in Nederland. Referaat gehouden tijdens de C.H. Zomerconferentie 1953

[Z.pl.], 1953. 31 p.

Biewenga Wzn., A.W.

De komende ouderdomsvoorziening

's-Gravenhage [Antirevolutionaire partijstichting], 1954. 72 p.

[referaat gehouden op de partijconferentie van de Antirevolutionaire Partij op 13 en 14 oktober 1954]

Esveld, N.E.H. van

“Samenloop van pensioenen”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 247-251

[verhouding AOW ten opzichte van bedrijfspensioenen]

Schröder, J.C.

“Het S.E.R.-advies inzake de toekomstige ouderdomsverzekering. II. De financiering der ouderdomsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 291-294

[reactie op een advies van de SER]

Daum, S.

“Het S.E.R.-advies inzake de toekomstige ouderdomsverzekering. III Registratie der verzekerden”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 367-376

Ven, F.J.H.M. van der

“Het S.E.R.-advies inzake de toekomstige ouderdomsverzekering. IV. Drie stemmen tegen de volksverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 429-434

[toelichting bij de minderheidsnota van schrijver en zijn collegae Smeets en Van der Grinten]

NN

"Nieuwe ouderdomswet naar het kabinet ?", in:
Ruim Zicht, 3 (1954/55), p. 364-365

NN

"De komende algemene ouderdomsverzekering", in:
Ruim Zicht, 4 (1955/56), p. 314-316

Brans, J.A.T.M.

"Het S.E.R. advies inzake de wettelijke ouderdomsverzekering", in:
Het Verzekeringsarchief, 32 (1955), p. 4-17

Rooijen, J.P. van

"Het wetsontwerp op de algemene ouderdomsverzekering", in:
Het Verzekeringsarchief, 32 (1955), p. 200-212

Extra nummer van "Ruim Zicht" (kaderblad van de KAB) van 30 mei 1956 over de juist totstandgekomen Algemene Ouderdomswet, 16 p.

Serie artikelen in het Sociaal Maandblad Arbeid 10 (1955) en 11 (1956)

In 1955 komt het wetsontwerp nr. 4009 Algemene Ouderdomswet (AOW) in behandeling. Naar aanleiding daarvan verschijnt in de jaargangen 1955 en 1956 een serie artikelen over het ontwerp, waarbij de schrijvers op elkaar reageren en diverse standpunten innemen.

Levenbach, M.G.

"Ontwerp nr 4009. Geen compromis, doch een synthese",
1955, p. 472-474

[met het wetsontwerp AOW is volgens schrijver de oude tegenstelling tussen staatspensioen en verzekering overbrugd]

Witteveen, H.J. en Eizenga, W.

"Ontwerp nr. 4009: II. Enige kritische opmerkingen",
1955, p. 545-551

[schrijvers zijn resp. hoogleraar en hoofdassistent aan de Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam; zij pleiten voor fondsvorming]

Offerhaus, E.J.

"Ontwerp nr. 4009: III. De aanpassing van bestaande pensioenvoorzieningen",
1955, p. 612-619

[schrijver is secretaris van het Pensioenfonds voor de Vervoer- en Havenbedrijven]

Bakkenist, S.C.

"Ontwerp nr. 4009 IVa: De uitvoering van de wettelijke ouderdomsverzekering; speciaal het door de Sociaal-Economische Raad voorgestane systeem der negatieve registratie",
1955, p. 684-691

[schrijver is accountant te Amsterdam]

Daum, S.

"Ontwerp nr. 4009, IVb: De registratie",
1955, p. 691-694

[schrijver is voorzitter van de Raad van Arbeid in Zwolle]

Dierendonck, J.E. van

"De kritiek op de financieringswijze van het wetsontwerp op de Algemene Ouderdomsverzekering"

1955, p. 694-700

[schrijver is hoofd afd. economische aangelegenheden van het ministerie van Sociale Zaken; hij reageert op Witteveen en Eizenga]

Holthe tot Echten, jhr. J.H. van
"Voorkeur voor omslagstelsel",

1955, p. 701-704

[schrijver is ec. drs. te Amsterdam]

NN

"Twee zaken welke men goed uit elkaar moet houden", in:

Ruim Zicht, 4 (1955/56), p.62-63

[over de relatie tussen AOW en andere ouderdomsvoorzieningen zoals bedrijfspensioenen]

Witteveen, H.J. en Eizenga, W.

"De keuze tussen fondsvorming en omslagstelsel opnieuw getoetst",

1956, p. 72-81

[schrijvers zijn resp. hoogleraar en hoofdassistent aan de Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam; zij reageren op Van Holthe tot Echten en Van Dierendonck]

Slotemaker de Bruïne, G.H.

"Horizontaal, verticaal en het bodempensioen",

1956, p. 149-153

Roeleveld, L.

Ouderdomsvoorziening als verplicht volkspensioen

[Rotterdam] [Gereformeerd Sociaal en Economisch Verband], [1956]. 24 p.

Amstel, Gerard van

"Algemene Ouderdomswet, goede basisvoorziening", in:

Ruim Zicht, 6 (1957/58), p. 40-41

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Algemene ouderdomswet. Tekst en commentaar

's-Gravenhage [Centraal Sociaal Werkgevers-verbond], [1956]. 136 p.

Algemene Ouderdomswet. Wet van 31 mei 1956, Stb. 281, inzake een algemene ouderdomsverzekering, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Algemene weduwen- en wezenwet (wet van 9 april 1959, Stb. 139, inzake een algemene weduwen en wezenverzekering). Interim-regeling: wet van 9 april 1959, Stb. 140, ... Kinderbijslagwet voor rentetrekkingen. Wet van 15 juli 1948, Stb. I 309, ... met aantekeningen, uitvoeringsbesluiten door G. Meyerink

Zwolle, 1959. 449 p.

[Nederlandse Staatswetten, ed. Schuurman en Jordens, nr. 56]

Algemene Ouderdomswet. Wet van 31 mei 1956, Stb. 281, inzake een algemene ouderdomsverzekering, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Algemene Weduwen- en Wezenwet. Wet van 9 april 1959, Stb. 139, inzake een algemene weduwen- en wezenverzekering, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Interimregeling. Wet van 9 april 1959, Stb. 140, inzake beperking van samenloop van pensioenen en uitkeringen ingevolge de Algemene Weduwen- en Wezenwet met renten en uitkeringen ingevolge de Ongevallenwetten, bijslagen op die renten en uitkeringen en toeslagen op renten krachtens de Invaliditeitswet, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd, met aantekeningen, uitvoeringsbesluiten, jurisprudentie e.a.

Zwolle, 1991, 9de druk. 721 p.
[Nederlandse staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 56]

Handboeken en jurisprudentie

Gussenhoven, G.A.M.
De algemene ouderdomswet. Populair boekje over de wet op de algemene ouderdomsvoorziening
Amsterdam, 1957. 44 p.

Meijerink, G.
De algemene ouderdomswet
Alphen aan den Rijn, [1956]-1975, 2 dln.
[Losbladige uitgave]

Boven de 65. Toelichting op de Algemene Ouderdomswet
[Amsterdam], [ca.1957]. 63 p.

Rapporten en adviezen

Nota inzake de toekomstige ouderdomsvoorziening van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van de Staatssecretaris van Sociale Zaken
's-Gravenhage, 1952. 63 p.

Rapport ouderdomsvoorzieningen, uitgegeven door het Centraal Sociaal Werkgevers-verbond
's-Gravenhage, 1952. 23 p.

Hulst, H. van
Naar een lichtere levensavond. Het SER-advies over de wettelijke ouderdomsverzekering
Amsterdam [Nederlands Verbond van Vakverenigingen], 1954. 39 p.

Rondom de ouderdomsvoorziening
[Rotterdam] [Gereformeerd Sociaal en Economisch Verband], 1957. 66 p.
[Rapport van de Studiecommissie van het Gereformeerd Maatschappelijk Verbond en het Gereformeerd Sociaal en Economisch Verband]

Advies over een verhoging van de uitkeringen krachtens de algemene ouderdomswet per 1 juli 1962 ... uitgebr. aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
[s-Gravenhage] [SER], [1962]. 15 p.

Advies inzake het openen van de mogelijkheid in de Algemene ouderdomswet van een verhoogd uitgesteld pensioen [namens de Raad door de Commissie Sociale Verzekeringen] uitgebracht aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
[s-Gravenhage] [SER], 1963. 17 p.

Advies inzake verlaging van de pensioengerechtigde leeftijd voor de ongehuwde vrouw in de Algemene Ouderdomswet uitgebracht aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
[s-Gravenhage] [Sociaal-Economische Raad], [1966]. 43 p.

Verslagen

Verslag over ...[1959-1967] aangaande de ouderdomsverzekering geregeld in de Algemene Ouderdomswet
Amsterdam [SVB], 1961-1968
[Verscheen 1 x per jaar. Voortzetting van: *Financieel en actuariel verslag over ... aangaande de ouderdomsverzekering geregeld in de Algemene Ouderdomswet*]

Literatuur

Beuth, L.S.
"Naar het "sociale minimum" in de oudedagszorg", in:
Economisch-Statistische Berichten, 47 (1962), p. 532-533
[feitelijke en principiële bezwaren tegen optrekking van het AOW-pensioen tot het 'sociale minimum']

Beudeker, J.G., en L.J. Griffioen
Wat betekent de algemene ouderdomsverzekering voor u?
Deventer, [ca. 1957]. 60 p.

Eyk, N.W.A. van
Onze algemene ouderdomsverzekering
IJmuiden, 1957. 80 p.
[bespreking in *Sociale Zorg*, 19 (1957), p. 129-130]

Galen, A.G. van
"Drie jaar rechtspraak over de Algemene Ouderdomswet", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 88-96

Graafstal, R.
"Over het woonplaatsbegrip van de Algemene Ouderdomswet", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 43-46

Langman, H.J. en Hoes, J.M.G.
"Structurele verhoging van de A.O.W. ?", in:
Economisch-Statistische Berichten, 48 (1963), p. 682-683

Mannoury, J.
"Een gouden nap voor iedereen? Achtergronden van de totstandkoming van de Algemene Ouderdomswet"
De Gids 1989, p. 446-460

Petri, G.J.
De geschiedenis van de Algemene Ouderdomswet van 1957
[Z.pl.], 1986. 46 p.
[Doctoraalscriptie Utrecht]

Rang, J.F.
Kernproblemen van de algemene ouderdomsverzekering
Amsterdam, 1960. 186 p.
[bespreking door J. Mannoury in *Sociaal Maandblad Arbeid*, 15 (1960), p. 351-353]

Rang, J.F.
"Herziening van de positie van de gemoedsbezwaarden ten aanzien van de A.O.W. ?", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 726-729

Rengelink, A.W.

“De uitvoering der Algemene Ouderdomswet”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 11 (1956), p. 350-353

Rhijn, A.A. van
“Verhoogd uitgesteld pensioen”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 18 (1963), p. 819-825

Sinninghe Damsté, W.A.
De AOW, veertig jaar en verder
Deventer, 1998. 139 p.

Uden, W. van
“Jurisprudentie rond de algemene ouderdomswet”, in:
Sociale Zorg, 23 (1961), p. 381-386

Vermeer, M.
De algemene ouderdomswet en de ondernemingspensioenen
[s-Gravenhage] [Nederlandse Vereniging van Hoger Personeel], [1956]. 52 p.

Winters, W.
Die staatshulp wenschen wij... Pensioenstrijd in Nederland
's-Gravenhage, 1990, 160 p.

Yntema, L.
“Het gedurig A.O.W.-produkt”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 17 (1962), p. 314-322

Yntema, L.
“Vergrijzing en vergroeiing; het in de A.O.W.-premie doorwerkend bevolkingsprobleem”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 18 (1963), p. 484-496

NN
“Een drietal S.E.R.-adviezen”, in:
Ruim Zicht, 7 (1958/59), p. 6-9
[onder meer over de AOW en de overgangsregeling voor weduwen en wezen]

NN
“Waarde vaste bedrijfspensioenen. Verhoging A.O.W.”, in:
Ruim Zicht, 10 (1961/62), p. 99-101

NN
“Twee adviezen van de S.E.R. over sociale verzekeringsonderwerpen”, in:
Ruim Zicht, 10 (1961/62), p. 262-263
[betreft extra verhoging van het verzekeringspensioen en verlenging uitkeringsduur
Werkloosheidswet]

NN
“De uitkeringen van de A.O.W. en de A.W.W. naar een sociaal minimum ??”, in:
Ruim Zicht, 12 (1963/64), p. 315, 317 en 320
[bespreking van een SER-advies]

25 jaar ouderdomspensioen ingevolge de Algemene Ouderdomswet
[= *Bij ons op de Bank, maandelijks uitgave van en voor het personeel der Sociale Verzekeringsbank*,
36e jrg., nr. 5; extra nummer]

Veertig jaar AOW

Amstelveen [Sociale Verzekeringsbank, staffbureau Public Relations], 1997. 56 p.

Wet op de Sociale Verzekeringsbank en de Raden van Arbeid (1956)

(Staatsblad 1956, nr. 297)

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Wet op de Sociale Verzekeringsbank en de Raden van Arbeid. Wet van 17 nov. 1933, tot organisatie van de openbare organen, belast met de uitvoering van de sociale verzekering, zoals die laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 31 mei 1956, Stb. 297, met aantekeningen, aan de gewisselde stukken en beraadslagingen ontleend, besluiten ter uitvoering en alfabetisch register, door G. Meijerink
Zwolle, 1957, 4de druk. 64 p.

[Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 87]

Wet op de Sociale Verzekeringsbank en de Raden van Arbeid. Wet van 17 nov. 1933, Stb. 598, tot organisatie van de openbare organen, belast met de uitvoering van de sociale verzekering, zoals die wet sindsdien is gewijzigd, met uitvoeringsbesluiten enz.... door A.A.M. van Amelsvoort
Zwolle, 1970, 5de druk. 64 p.

[Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 87]

Wet op de Sociale Verzekeringsbank en de Raden van arbeid. Wet van 17 november 1933, Stb. 598, tot organisatie van de openbare organen, belast met de uitvoering van de sociale verzekering, zoals die wet sindsdien is gewijzigd, met uitvoeringsbesluiten ... bewerkt door R. ten Wolde
Zwolle, 1982, 7de druk. 111 p.

[Nederlandse staatswetten, ed. Schuurman & Jordens, nr. 87]

Kuiper, H.J.

"Reorganisatie van de Rijksverzekeringsbank", in:

Ruim Zicht, 4 (1955/56), p. 282-283

Algemene Weduwen- en Wezenwet (1959)

(Staatsblad 1959, nr. 139)

Vooraf

NN

"Noodregeling voor weduwen en wezen", in:

Ruim Zicht, 3 (1954/55), p. 194-195

[plan van de KVP voor een noodwet]

NN

"Middelhuis op de Verbondsraad", in:

Ruim Zicht, 3 (1954/55), p. 234-235, 238-239 en 240

[diverse uitspraken van de voorzitter van de KAB gedaan op 13-14 december 1954 onder meer over de noodregeling voor weduwen en wezen]

Redactie

"Een noodwet weduwen en wezen ?", in:

Katholiek Sociaal Tijdschrift, 7 (1954/1955), p. 66-70
[met statistische gegevens over de inkomens van weduwen; rapport van een commissie uit de KVP met voorstel voor een noodregeling]

+

repliek door

H.A.M. Elsen

“Repliek over de noodvoorziening voor weduwen en wezen”, in:

Katholiek Sociaal Tijdschrift, 7 (1954/1955), p. 145-149

+

J.K.A. van Nooy

“Een noodvoorziening voor weduwen en wezen?”, in:

Katholiek Sociaal Tijdschrift, 7 (1954/1955), p. 171-176

NN

“S.E.R.-advies over belangrijke herziening weduwen- en wezenverzekering”, in:

Ruim Zicht, 5 (1956/57), p. 304-306, 326-327 en 340-341

Mertens, P.J.J.

Pleidooi voor een spoedige voorziening in de nood van weduwen en wezen

[Z.pl.] [Algemene R.K. Ambtenarenvereniging], [ca.1957]. 23 p.

Willigen, M. de

“De uitkering aan weduwen volgens het S.E.R. - advies”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 13(1958), p. 14-19

NN

“Een drietal S.E.R.-adviezen”, in:

Ruim Zicht, 7 (1958/59), p. 6-9

[onder meer over de AOW en de overgangsregeling voor weduwen en wezen]

Mannoury, J.

“Enkele aantekeningen bij het ontwerp van een algemene weduwen- en wezenverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 14 (1959), p. 129-136

[pleit ervoor om de gescheiden vrouw in bepaalde gevallen als weduwe te behandelen]

NN

“Het lang verwachte wetsvoorstel ligt er nu !”, in:

Ruim Zicht, 7 (1958/59), p. 242-243 en 246-247

[bespreking wetsontwerp Algemene Weduwen- en Wezenwet]

NN

“S.E.R.-advies over: verlaging leeftijdsgrens in de Algemene Weduwen- en Wezenwet”, in:

Ruim Zicht, 10 (1961/62), p. 59 en 62

NN

“De uitkeringen van de A.O.W. en de A.W.W. naar een sociaal minimum ??”, in:

Ruim Zicht, 12 (1963/64), p. 315, 317 en 320

[bespreking van een SER-advies]

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Algemene Ouderdomswet. Wet van 31 mei 1956, Stb. 281, inzake een algemene ouderdomsverzekering, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Algemene weduwen- en wezenwet (wet van 9 april 1959, Stb. 139, inzake een algemene weduwen en wezenverzekering). Interim-regeling: wet

van 9 april 1959, Stb. 140, ... Kinderbijslagwet voor rentetrekkers. Wet van 15 juli 1948, Stb. I 309, ... met aantekeningen, uitvoeringsbesluiten door G. Meyerink
Zwolle, 1959. 449 p.
[Nederlandse Staatswetten, ed. Schuurman en Jordens, nr. 56]

Algemene Ouderdomswet. Wet van 31 mei 1956, Stb. 281, inzake een algemene ouderdomsverzekering, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Algemene Weduwen- en Wezenwet. Wet van 9 april 1959, Stb. 139, inzake een algemene weduwen- en wezenverzekering, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Interimregeling. Wet van 9 april 1959, Stb. 140, inzake beperking van samenloop van pensioenen en uitkeringen ingevolge de Algemene Weduwen- en Wezenwet met renten en uitkeringen ingevolge de Ongevallenwetten, bijslagen op die renten en uitkeringen en toeslagen op renten krachtens de Invaliditeitswet, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd, met aantekeningen, uitvoeringsbesluiten, jurisprudentie e.a.
Zwolle, 1991, 9de druk. 721 p.
[Nederlandse staatswetten, editie Schuurman & Jordens, nr. 56]

Wet van 9 april 1959, inzake een algemene weduwen- en wezenverzekering (Algemene weduwen- en wezenwet, staatsblad nr. 139)
Haarlem, 1959. 40 p.

Tekst der Algemene Weduwen- en Wezenwet (Wet van 9 april 1959, Staatsblad nr. 139, zoals deze luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen). Met aantekeningen aan de officiële stukken ontleend alsmede de bij deze wet behorende Koninklijke Besluiten, Ministeriele Beschikkingen, enz.
Zoetermeer [SVR], 1968-....

Adviezen

Advies inzake de herziening van de weduwen- en wezenverzekering, uitgebracht aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid. Sociaal-Economische Raad 's-Gravenhage
's-Gravenhage, 1957. 98 p.

Advies over de bij invoering van een algemene weduwen- en wezenverzekering te treffen overgangsregeling met betrekking tot de aanspraken op weduwen- en wezenuitkeringen uit de Invaliditeitswet en uit de Ongevallenwetten. Interimadvies uitgebracht aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid. Sociaal-Economische Raad 's-Gravenhage
[s-Gravenhage], [1958]. 20 p.

Advies inzake het wetsontwerp algemene weduwen- en wezenverzekering (1958-1959 nr. 5390) [door de Commissie Sociale Verzekering, voorzitter: H.J. Vermeulen]
's-Gravenhage [Raad voor het Midden- en Kleinbedrijf], 1959. 27 p.

Advies inzake verlaging van de leeftijdsgrens van 50 jaar in de algemene weduwen- en wezenwet uitgebracht aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid [door de] Sociaal-Economische Raad
's-Gravenhage, 1961. 12 p.

Literatuur

Verlagen aangaande de ouderdomsverzekering geregeld in de algemene ouderdomswet en de weduwen- en wezenverzekering geregeld in de algemene weduwen- en wezenwet, Sociale Verzekeringsbank

Amsterdam, [1959]-.... [Uitgave 1959 onder de titel van: *Verslag aangaande de ouderdomsverzekering geregeld in de algemene ouderdomswet*. Voortgezet als: *Verslag aangaande de verzekeringen geregeld in de algemene ouderdomswet, algemene weduwen- en wezenwet, kinderbijslagwetten*]

Algemene Weduwen- en Wezenwet, kortweg genoemd de A.W.W. en enkele zaken die met deze wettelijke verzekering verband houden. Schema toegevoegd aan het vormingsprogram 1959-1960, Nederlandse Katholieke Arbeidersbeweging, Cultuurdienst
Utrecht, 1959. 24 p.

Galen, A.G. van
“Zes jaren jurisprudentie over de A.W.W.”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 158-174

Guasco, R.A.F. de
“Opmerkingen over het begrip “eigen kind” in de Algemene Weduwen- en Wezenwet”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 39-42

Hoytink, M.J.
“Het verschenen S.E.R.-advies inzake de herziening van de weduwen- en wezenverzekering”, in:
Sociale Zorg, 19 (1957), p. 101-107

Kloos, W.G.
De algemene weduwen- en wezenverzekering
Amsterdam, 1959. 61 p.

Kort, W.P.L.M. de
Het algemeen weduwen en wezenpensioen
Utrecht [Katholieke Arbeiders Beweging], [1959]. 74 p.

Meijerink, G.
De Algemene Weduwen en Wezenwet
Alphen aan den Rijn, 1959-....
[Losbladige uitgave in 2 banden]

Uden, W. van
“De voorgestelde wijzigingen in de algemene weduwen- en wezenwet”, in:
Sociale Zorg, 24 (1962), p. 37-41
[bespreking van een voorgestelde wijziging van de AWW, waardoor meer mensen recht op een uitkering zouden krijgen]

De nieuwe weduwen- en wezenwet. Wat moet u er van weten?
[Rotterdam], [1959]. 14 p.

De wettelijke weduwen- en wezenvoorziening
Amsterdam [Vereniging Pensioen-Risico], [ca. 1959]. 129 p.

Wet op de Bedrijfsgeneeskunde (1959)

Doeleman, F.
“De wettelijke regeling van de bedrijfsgeneeskunde”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 26-32
[commentaar op de in 1959 aangenomen Wet op de Bedrijfsgeneeskunde]

Wet Beperking Verhaal (1961)

(Staatsblad 1961, nr. 9)

Zie ook onder: Armenwet, onderhoudsplicht en verhaal

Het betrof een wijziging van de Armenwet (1912).

De literatuur hierover is geplaatst onder de voorgeschiedenis van de Algemene Bijstandswet.

Kam, P.E. van der

“Beperking verhaalsrecht armenwet”, in:

Sociale Zorg, 23 (1961), p. 73-75

[met een schematisch overzicht van de toestand voor en na de wijziging van de Armenwet]

Schoonderbeek, W.

“Wet beperking verhaalsrecht hoofdstuk V armenwet”, in:

Sociale Zorg, 23 (1961), p. 190-194

[commentaar op de wet]

Woude, J. van der

“Het verhaal van bijstand levensonderhoud”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 18 (1963), p.176-185

[Wet Beperking Verhaalsrecht]

Beperking van het verhaalsrecht, persoonlijke verantwoordelijkheid en gemeenschapsplicht. Rapport
Amsterdam, 1960. 33 p.

[commissie onder voorzitterschap van G.E. Langemeijer]

Algemene Kinderbijslagwet (1962)

(Staatsblad 1962, nr. 160)

Vooraf

Nierstrasz, C.J.

“Reorganisatie van de kinderbijslagverzekering in Nederland dringend nodig”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 9 (1954), p. 455-463

Meer kinderbijslag voor de grote gezinnen noodzakelijk

Arnhem [Katholieke Bond "Voor het gezin"], [1955]. 16 pag.

NN

"Algemene kinderbijslagregeling op basis van premieplicht of belastingplicht ?", in:

Ruim Zicht, 5 (1956/57), p. 342-344

NN

"Een belangrijke stap in de goede richting ondanks bepaalde bezwaren", in:

Ruim Zicht, 6 (1957/58), p. 178-180

[bespreking wetsontwerp Algemene Kinderbijslag]

Rengelink, A.W.

“De komende kinderbijslagverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 13(1958), p. 81-89

NN

"De wetsvoorstellen kinderbijslagvoorziening. Memorie van antwoord en nota's van wijzigingen" in:
Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 134-135 en 138-143

NN

"Politiek rumoer rondom de kinderbijslag", in:
Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 346

NN

"Openbare behandeling van de kinderbijslagwetsvoorstellen", in:
Ruim Zicht, 10 (1961/62), p. 82-87
[val van minister Van Rooy en aantreden van minister Veldkamp]

De betekenis van de kinderbijslag en haar invloed op de bevolkingsaanwas
Baarn [Stichting Bevolkingsbeleid], 1961. 24 p.

Guasco, R.A.F. de

"Het begrip "huishouden" in de A.W.W. en in het ontwerp ener A.K.W.", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 16 (1961), p. 476-484

Portheine, F.

"De kinderbijslagverzekering", in:
Economisch-Statistische Berichten, 46 (1961), p. 1039-1040

NN

"Nieuwe kinderbijslagwetten aanvaard", in:
Ruim Zicht, 10 (1961/62), p. 380-382

Teksten van wetten en wettelijke regelingen

Algemene kinderbijslagwet [bewerkt door] A.G. van Galen
Amsterdam, 1962. 64 p.

De algemene kinderbijslagwet. Kinderbijslagwet voor loontrekkenden. Kinderbijslagwet voor zelfstandigen door D.C. van Melsen
Alphen aan den Rijn, 1962-1979
[Losbladige uitgave]

Tekstuitgave Algemene kinderbijslagwet. Wet van 26 april 1962, Stb. 160 ... Kinderbijslagwet voor loontrekkenden. Wet van 23 december 1939, Stb. 806 ... Kinderbijslagwet voor kleine zelfstandigen. Wet van 14 juni 1951, Stb. 212 ....
Zwolle, 1962. 94 p.
[Nederlandse staatswetten. Editie Schuurman en Jordens, nr. 132a]

Literatuur

Verslag over ... [1963-1967] aangaande de kinderbijslagverzekeringen geregeld in de Algemene Kinderbijslagwet, de Kinderbijslagwet voor loontrekkenden en de Kinderbijslagwet voor kleine zelfstandigen. Sociale Verzekeringsbank
Amsterdam, 1965-1969.

Galen, A.G. van

“ De kinderbijslagwetten; een jurisprudentieoverzicht”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 23 (1968), p. 168-181 en 261-269

Mulder Th.

“Problemen rondom de kinderbijslag voor studerende kinderen”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 20 (1965), p. 100-103

+

reactie door:

Trouwborst, A.H.

in: *Sociaal Maandblad Arbeid*, 20 (1965), p. 543-547 en 757-760

Mulder, Th.

Kinderbijslag

Deventer, 1985. 127 p.

[Praktijkboeken sociale zekerheid]

Trouwborst, A.H.

“Kinderbijslag voor kinderen die praktisch werkzaam zijn”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 643-645

+

reactie door J.P. Oomen, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 22 (1967), p. 113

Ven, A.C.M. van de

“Kinderbijslag van het derde kind of van het eerste kind?”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 18 (1963), p. 467-483

NN

"Kinderbijslag en bevolkingsaanwas", in:

Ruim Zicht, 10 (1961/62), p. 112-113 en 116-117

Algemene Bijstandswet (1963)

(Staatsblad 1963, nr. 284)

Vooraf

Doorn, L.A. van

“El Alamein?.....”, in:

Sociale Zaken, 8 (1946), p. 25-26

[bespreking van de circulaire van de ministers van Binnenlandse en Sociale Zaken van 12 januari 1946 aan de gemeentebesturen over oprichting van een centrale coördinatiecommissie; met tekst van de circulaire]

Büchenbacher, A.

“Het recht op het noodzakelijk levensonderhoud”, in:

Sociale Zorg, 10 (1948), p. 113-116 en 129-131

+

reactie door J. Leijnsma, p. 146-147

[Büchenbacher ziet de plicht van de overheid om iedereen het noodzakelijk levensonderhoud te waarborgen als een grondrecht; Leijnsma is het daar niet mee eens]

+

reactie door T. Verbeek, jaargang 11 (1949), p. 97-98

Suijkerbuijk, P.

“Zijn de 2 pijlers, waarop onze huidige armenwet steunt, niet al te zeer aan het wankelen ?”, in:
Sociale Zorg, 13 (1951), p. 330-333

[verdediging van het systeem van de Armenwet van 1912]

Staatscommissie vervanging armenwet

[’s-Gravenhage], 1952. 27 p.

[Bevat: 1. Rapport der staatscommissie houdende nieuwe regelen inzake woonwagens
2. Ontwerp van wet 3. Memorie van toelichting]

Schoonderbeek W.

“Verhaal van kosten van armenverzorging”, in:

Sociale Zorg, 15 (1953), p. 346-353, 362-366 en 378-383

[de redactie distantieert zich van de inhoud van het artikel; schrijver stelt dat naar de letter en de geest van de Armenwet van 1912 verhaal van rechtmatig verleende ondersteuning niet mogelijk is en dat de wetswijziging van 1929 daarin niets heeft veranderd; hij acht een grondige herziening van de bestaande praktijk nodig]

+

Vogelesang, E.

“Verhaal van kosten van armenverzorging”, in:

Sociale Zorg, 16 (1954), p. 34-39

[reactie op het artikel van mr. Schoonderbeek in jaargang 15; de schrijver is het niet eens met Schoonderbeek]

+

Dam, J.C. van

“Onderhoudsplicht en verhaal of wie teveel wil bewijzen bewijst niets”, in:

Sociale Zorg, 16 (1954), p. 102-106

[reactie op het artikel van mr. Schoonderbeek in jaargang 15; de schrijver bepleit een verzachting van het verhaalsrecht]

+

reactie van W. Schoonderbeek, p. 216-221

repliek van mr. Vogelesang, p. 221-222

repliek van J.C. van Dam, p. 222-223

Dekkers, G.J.

“Samenwerking in het voorontwerp Wet Maatschappelijke Zorg”, in:

Katholiek Sociaal Tijdschrift, 7 (1954/1955), p. 201-207

[over hoofdstuk VI van het ontwerp dat handelt over de Sociale Raden]

Schuurmans, P.H.

“Van decentralisatie naar centralisatie”, in:

Sociale Zorg, 17 (1955), p. 17-25

[schrijver is tegen het wetsontwerp Maatschappelijke Zorg van de Staatscommissie Vervanging Armenwet]

Verhagen, C.M.

“Hoe laat is het ?”, in:

Sociale Zorg, 17 (1955), p. 89-92

[schrijver staat positief ten opzichte van het rapport van de Staatscommissie Vervanging Armenwet]

Meijer Drees, F.J.

“De artikelen 2 en 5 van het ontwerp wet op de maatschappelijke zorg”, in:

Sociale Zorg, 17 (1955), p. 157-159

Vries, C.W. de
Bestaansonzekerheid. Wetsontwerp tot het beschermen van de levensstandaard van de economisch minst-draagkrachtige volksgroep (herziening-Armenwet)
Alphen aan den Rijn, 1955. 114 p.

Bastiaans, J.
“Belofte maakt schuld. Het voor-ontwerp van de commissie vervanging armenwet en de maatschappelijke zorg”, in:
Sociale Zorg, 17 (1955), p. 185-189 en 201-205

Venema, R.
“Recht op ondersteuning. Notities uit het Duitse armenrecht”, in:
Sociale Zorg, 17 (1955), p. 205-209, 223-226, 337-340 en 356-359
[uitspraak van het Bundesverwaltungsgericht uit 1954, waarin het recht op ondersteuning wordt erkend; vraag of dit recht in Nederland ook moet worden ingevoerd]

NN
“Eindrapport Staatscommissie Vervanging Armenwet”, in:
Sociale Zorg, 17 (1955), p. 305-308
[verslag van de studieconferentie gehouden te Oosterbeek 9-12 mei 1955 over het wetsontwerp Maatschappelijke Zorg]

Hoytink, J.
“De nieuwe Armenwet - Maatschappelijk werk en sociale verzekering”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 11 (1956), p. 210-219
[schrijver is voorzitter van de Raad van Arbeid in Eindhoven]

Dam, J.C. van
“Onderhoudsplicht – een stuk sociale ethiek”, in:
Sociale Zorg, 18 (1956), p. 281-287 en 297-304
[pleidooi met ethische motieven voor behoud van het verhaalsrecht]

+
Schoonderbeek, W.
“Verhaalsrecht – een stuk sociale ellende”, in:
Sociale Zorg, 19 (1957), p. 17-24
[schrijver is het niet eens met het betoog van Van Dam]

+
reacties
door F. Smits, p. 60-62
D. Oostelaar, p. 62
A.G. Reijners, p. 107-110
+
repliek van Van Dam: p. 69-73

Dam, J.C. van
“Wordt er tegenwoordig nog armoede geleden?“, in:
Sociale Zorg, 19 (1957), p. 133-138
[onderzoeken te Amsterdam en Rotterdam naar het gedrag van steuntrekkers]

Heering, A..H.
Eenheid en verscheidenheid der sociale uitkeringsregelingen
Arnhem, 1957. 237 p.
dissertatie Groningen
[bespreking door J. Mannoury in Sociaal Maandblad Arbeid, 13 (1958), p. 358-360;

Heering bepleit vervanging van de Armenwet (1912) door een “Wet op de Nationale Bijstand” en een ontkoppeling van maatschappelijk werk en bijstand; de cliënt dient recht te hebben op bijstand; als voorbeeld ziet hij de Engelse National Assistance Act; bespreking door mr. N.L.J. Bruinsma in het Katholiek Sociaal Tijdschrift, 10 (1957/1958), p. 120-130; bespreking door W. Schoonderbeek in Sociale Zorg, 20 (1958), p. 321-325; recensent is het niet eens met Heerings voorstel tot een “nationale bijstandswet”; hij uit scherpe kritiek op de bevoogding door sociale diensten van ondersteunden]

Schoonderbeek, W.

“Boek I van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (Alimentatie en verhaal)”, in:

Sociale Zorg, 20 (1958), p. 3-5

[door een misverstand bij de parlementaire behandeling verdween de onderhoudsplicht tussen grootouders en kleinkinderen uit het nieuwe Burgerlijk Wetboek; verwerping van de motie Berkhouwer (VVD); schrijver is hoofd van de afdeling Algemene Maatschappelijke Zorg van het ministerie van Maatschappelijk Werk]

Nooy, J.K.A. van

“Verhaalsrecht op de helling”, in:

Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 14 (1960), p. 91-95

Schoonderbeek, W.

“Ontwerp van wet beperking van het verhaalsrecht in hoofdstuk V der armenwet”, in:

Sociale Zorg, 22 (1960), p. 33-42

[bespreking van het wetsontwerp]

Schoonderbeek, W.

Beperking van het verhaalsrecht op grond van de Armenwet. Populaire toelichting op het Wetsontwerp tot beperking van het verhaalsrecht als bedoeld in hoofdstuk V der Armenwet Arnhem, [1960]. 27 p.

Koek, mej. E.

“Wetsontwerp beperking verhaalsrecht”, in:

Sociale Zorg, 22 (1960), p. 110-112

Salden, A.H.

“Algehele herziening der wetgeving op de maatschappelijke zorg in West-Duitsland”, in:

Sociale Zorg, 22 (1960), p. 121-124

[recht op ondersteuning]

Salden, A.H.

“Discussies rond het wetsontwerp op de sociale hulpverlening in de Duitse Bondsrepubliek”, in:

Sociale Zorg, 22 (1960), p. 339-345

Schravendijk, H.J. van

“Het wetsontwerp beperking verhaalsrecht”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 553-565

Krolis, P.

“Financiële gevolgen van het wetsontwerp tot beperking van het verhaalsrecht en hun compensatie”, in:

Sociale Zorg, 22 (1960), p. 173-177

Vries, C.W. de

“De wetgeving t.a.v. maatschappelijke zorg en maatschappelijk werk”, in:

Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 14 (1960), p. 73-78 en 84

Vries, C.W. de

“Een ontwerp van wet bijstand levensonderhoud”, in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 14 (1960), p. 169-174

NN

“Samenvatting van het rapport ‘Beperking van het verhaalsrecht’, uitgegeven door de Dr. Wiardi Beckman Stichting”, in:
Sociale Zorg, 22 (1960), p. 127-129

Reijners, A.G.

“Het arbeidsaspect in het ontwerp algemene bijstandswet vergeleken met de Interimregeling Invaliditeitsrentetrekkingen”, in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 16 (1962), p. 364-369

Schoonderbeek, W.

“De nieuwe Deense bijstandswet”, in:
Sociale Zorg, 24 (1962), p. 111-112

Dam, J.C. van

“Afwachten of initiatief nemen?”, in:
Sociale Zorg, 24 (1962), p. 193-196 en 209-214
[bespreking van de mogelijkheid dat een sociale dienst ongevraagd bijstand aanbiedt]

Kaan, A.

“Het nieuwe systeem van bijstandsuitkeringen te Amsterdam”, in:
Sociale Zorg, 25 (1963), p. 53-59
[Amsterdam liep voor op de Algemene Bijstandswet die in 1965 van kracht zou worden; het nieuwe systeem ging uit van het loon en niet van het budget]
+
reactie van J. van Mill, p. 93-96
reactie van J. Leysma, p. 136-137
reactie van A. Kaan op Leysma, p. 137-138
reactie van W. Adema en mej. A.C. Veldwachter, p. 375-376

Dam, J.P.A. van den

“Het ontwerp Algemene Bijstandswet”, in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 17 (1963), p. 67-74 en 78
[schrijver is directeur van de Gemeentelijke Dienst voor Sociale Zaken en Huisvesting te Breda]

Salden, A.H.

“De algemene bijstandswet en gemeentelijke uitvoeringsvoorschriften”, in:
Sociale Zorg, 25 (1963), p. 109-112
[wat moet een gemeente doen bij de inwerkingtreding van deze wet]

Eggink, J.W.

“Het ontwerp Algemene Bijstandswet of de uitdaging van een vacuüm”, in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 17 (1963), p. 75-78

Dam, J.C. van

“In het licht van de komende algemene bijstandswet”, in:
Sociale Zorg, 25 (1963), p. 249-254

Dam, J.P.A. van den

“De Algemene Bijstandswet meer dan halverwege?”, in:

Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 17 (1963), p. 269-274
[bespreking van de parlementaire behandeling van het wetsontwerp]

Trimp, C.
Het ontwerp Algemene Bijstandswet
[Rotterdam] [Gereformeerd Sociaal en Economisch Verband], 1963. 24 p.

Woude, J. van der
“Wijziging van de armenwet”, in:
Sociale Zorg, 25 (1963), p. 220-223
[onder andere over artikel 20 octies van de Rompwet Instellingen van Weldadigheid en over het historisch belang van cliëntendossiers]

Viegen, J. van
“De algemene bijstandswet en de instellingen van weldadigheid”, in:
Sociale Zorg, 26 (1964), p. 69-75
[de oude burgerlijke instellingen van weldadigheid blijven bestaan, maar moeten vaak een deel van hun vermogen overdragen aan de gemeente; het oorspronkelijke wetsontwerp voorzag in opheffing]

Themanummer Algemene Bijstandswet

Katholiek Sociaal Tijdschrift, 16 (1963/1964), p. 49-65
[met de volgende bijdragen

F.H.A.M. Kruse, “Doelstellingen en grondslagen van de Algemene Bijstandswet”

G.J. Dekkers, “De Algemene Bijstandswet en het maatschappelijk werk”

G.H.F. Heygele, “De Algemene Bijstandswet en de Sociale Raden”

C.I.P. Steijger, “Een nieuwe wet, een nieuwe practijksituatie”]

Redactie
“Algemene Bijstandswet”, in:
Katholiek Sociaal Tijdschrift, 16 (1963/1964), p. 127-131
[gevolgen van de nieuwe wet voor het maatschappelijk werk]

Bruinsma, N.L.J.
“De taak van de volkscredietbanken en art. 4 algemene bijstandswet”, in:
Sociale Zorg, 26 (1964), p. 133-138

Albers, J.
“Congres over de Algemene Bijstandswet van de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk”, in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 18 (1964), p. 276-278
[verslag]

Kaan, A.
“De vrijwillige verzorging en de algemene bijstandswet”, in:
Sociale Zorg, 26 (1964), p. 261-264

Dam, J.C. van
“Praktijkaspecten Algemene Bijstandswet”, in:
Sociale Zorg, 26 (1964), p. 281-287, 313-320 en 401-414

Lemmen, H.M.Th.
“Bestuursrechtelijke aspecten van de bijstandsverlening”, in:
Sociale Zorg, 26 (1964), p. 349-355 en 365-371

Algemene Bijstandswet
's-Gravenhage [Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk], 1964-1965, 2 dln., 88+71 p.

[Deel 1: Preadviezen voor het op 15 juni 1964 te Utrecht te houden congres. Bevat: 1: De dienstverlening, J.F. Beekman. 2: Gevolgen van de Algemene Bijstandswet voor het particulier en kerkelijk initiatief terzake van de materiele bijstand, Th.F.B. Terhorst. Deel 2: Verslag van het Congres over de Algemene Bijstandswet, gehouden op 15 juni 1964 in de Stadsschouwburg te Utrecht. Publikatie Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk, nrs. 33 en 35]

Plaats en taak van de katholieke armbesturen in de moderne maatschappij, mede in verband met de inwerkingtreding van de Algemene Bijstandswet
Utrecht [Landelijk Overleg van Katholieke Armbesturen], 1964, 19 p.

Elsen, G.L.

“Verhouding overheid-particulier initiatief en de Algemene Bijstandswet”, in:
Katholiek Sociaal Tijdschrift, 17 (1964/1965), p. 92-94

+

reactie van A.Th. Winnubst en antwoord van Elsen, p. 94-100

Koerts, H.J.

“Subsidie en bijstand”, in:

Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 19 (1965), p. 295-300

[schrijver meent dat er een wettelijke regeling moet komen voor subsidiëring van het particulier initiatief]

Teksten, van onder meer wetten en wettelijke regelingen

Algemene bijstandswet. Wet van 13 juni 1963, Stb. 284, houdende nieuwe regelen betreffende de verlening van bijstand door de overheid

Zwolle, 1966-1985, 2 dln.

[Nederlandse staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 6] Dl. I: Rompwet instellingen van weldadigheid. Wet van 27 april 1912, Stb. 165, tot regeling armbestuur, zoals deze nader is gewijzigd met aantekeningen en jurisprudentie. Dl. II: Bijstandsbesluit landelijke normering en Rijksgroepsregelingen]

Algemene bijstandswet en aanverwante regelingen, ... bewerkt door I.H. de Vey

Deventer, 1965-1988, 9 banden.

[Voortgezet onder de titel: Zorg- en dienstverlening. Losbladig, met aanvullingen]

Algemene bijstandswet, met uitvoeringsvoorschriften, voorzien van marginale aantekeningen

Alphen aan den Rijn, 1965, 250 p.

Algemene Bijstandswet en rijksgroepsregelingen, met verdere uitvoeringsregelingen en de Rompwet instellingen van weldadigheid, met vermelding van de belangrijkste jurisprudentie, bewerkt door H.J.

ten Houten en W.A. Panis

Arnhem, [1972-1981]

Op weg naar een wetsontwerp bijstand levensonderhoud. Rapport van de Commissie vervanging armenwet der Volkspartij voor Vrijheid en Democratie

's-Gravenhage, [1961]. 38 p.

Het ontwerp van wet houdende nieuwe regelen betreffende de verlening van bijstand door de overheid (Algemene Bijstandswet). Rapport van de Commissie-De Vos bevattende haar zienswijze op het wetsontwerp

's-Gravenhage [Centrum voor Staatkundige Vorming], 1963. 15 p.

Handboeken en jurisprudentie

Bos, A.M., e.a.

De achterkant van de ABW. Achtergronden van de kanttekeningen bij de Algemene Bijstandswet
Utrecht, 1974, 2de druk. 89 p.

Feld, G.E. ten, en R. Venema

Jurisprudentie Algemene Bijstandswet
Alphen aan den Rijn, 1966-1986, 6 dln.
[Losbladig met aanvullingen]

Fels, B. en F.M.F.

250 vragen en antwoorden inzake Algemene Bijstandswet en Rijksgroepsregelingen
Deventer, 1965. 87 p.

Gisolf, R.C.

Het verhaalsrecht van de Algemene Bijstandswet
Deventer, [1976]. 151 p.

Tuinstra, G.

De algemene bijstandswet en de Rompwet instellingen van weldadigheid
Alphen aan den Rijn, [1968]. 117 p.

Vries, C.W. de

De algemene bijstandswet
Alphen aan den Rijn, 1963. 37 p.

Vries, J. de

De algemene bijstandswet
Alphen aan den Rijn/'s-Gravenhage, 1972. 188 p.

De Algemene bijstandswet. Introductie van de nieuwe bijstandswet met richtlijnen voor haar uitvoering in de praktijk

[Utrecht-Zeist] [Vereniging van Directeuren van Overheidsorganen voor Sociale Arbeid], 1964, 96 p.

Literatuur

Akker, P.A.M. van den

Verzorgingsstaat, sociale zekerheid en primaire relaties. Een literatuurstudie naar de werking van de Algemene Bijstandswet als materiele randvoorwaarde tot echtscheiding
Tilburg, 1984. 129 p.

Bastiaans, J.

“De praktische consequenties van het draagkrachtbeginsel voor de bijstand” , in:

Sociale Zorg, 28 (1967), p. 4-15

[ook over het solidariteitsbeginsel en vormen van solidariteit]

De Algemene bijstandswet. Verslag van de op 31 oktober 1963 te Den Haag gehouden Provinciedag voor maatschappelijk werk ....

's-Gravenhage [Stichting voor maatschappelijk opbouwwerk], [1964]. 42 p.

Blok, M.J.C., en J. Douma

Autarkie of bijstandswet, kerkelijke of algemene bijstand. Referaten gehouden op het 2e subsidiecongres, 1972

Groningen, 1973. 92 p.

Dam, J.C. van

Discussie rondom de algemene bijstandswet”, in:

Sociale Zorg, 27 (1965), p. 206-210, 221-230, 240-245, 257-262 en 277-281

[bespreking van een groot aantal praktijkproblemen aan de hand van vragen en antwoorden; door Van Dam geordend per onderwerp en per artikel van de ABW; in 1966 in de vorm van een brochure verschenen]

De diaken en de algemene bijstandswet

[Z.pl.] [Algemeen diakonaal bureau van de Gereformeerde Kerken in Nederland, 1966], 4de herziene druk. 36 p.

Geers, C.M., en J. Kooiman

De bijstand op de tweesprong. Bestuurlijke scenario's voor de toekomst van de Algemene Bijstandswet in relatie tot de sociale zekerheid en het specifieke welzijn

Leiden, 1981. 148 p.

Gennip, H. van

“Bijstand aan Nederlanders in den vreemde en aan vreemdelingen in Nederland”, in:

Sociale Zorg, 25 (1963), p. 385-391

Geuns, R. van

Het recht op bijstand. De mazen van het vangnet. Onderzoek naar de kwaliteit van de uitvoering van de ABW, eindrapport

's-Gravenhage, [1993]. 246 p.

Haak, C.P.M. van der

Bekendmaken en bekend raken. Evaluatie van de eerste vijf jaar overheidsvoorlichting over de Algemene Bijstandswet (1962-1967) = Making known and getting known. An evaluation of the first five years of government information on the public assistance act (1962-1967)

's-Gravenhage, 1972, 279 p.

Harstra, W. en H.L.G. Limpens

“Houdingen rondom de Algemene Bijstandswet”, in:

Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 19 (1965), p. 1-

[reactie op voorlichting die bij met name de kerkelijke armenzorg gemakkelijk tot een verkeerde houding kan leiden]

Holtmaat, R.

Met zorg een recht? Een analyse van het politiek-juridisch vertoog over bijstandsrecht

Zwolle, 1992. 395 p.

Holtmaat, R.

Het recht op bijstand. Een beschouwing over uitgangspunten, beginselen en rechtskarakter van bijstand

Zwolle, 1992. 210 p.

Jansen, L. [e.a.] (red.)

Bijstand als bodem, ontwikkelingen en perspectief in de ABW

's-Gravenhage, 1988. 84 p.

Jansen, H.C., M.P.C. van der Krogt (red.)

Burgers in de bijstand. De ABW op een kruispunt van wegen

's-Gravenhage, 1994. 151 p.

- Jongh, C.M. de
 “Bijstandsnormen ‘rijnmond’”, in:
Sociale Zorg, 28 (1967), p. 89-93
- Kersemakers, W.
Van bijstand naar basisinkomen. Het vangnet in de sociale zekerheid. Van Armenwet naar Algemene Bijstandswet, naar basisinkomen?
 Nijmegen, 1989. 75 p.
- Koerts, H.J.
 "De Algemene Bijstandswet en diaconale verantwoordelijkheid"
Diakonia, 31 (1964), p. 197-203, 233-241
- NN [vermoedelijk A. van Koningsbruggen]
 "Gemeentelijke sociale zorg I. Begrip "behoefte" belangrijk verbreed", in:
Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 4-7
- Koningsbruggen, A. van
 "Gemeentelijke sociale zorg II. Uitkeringen op basis van de Armenwet. Willekeur of normen ?", in:
Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 106-107
- Koningsbruggen, A. van
 "Gemeentelijke sociale zorg III. Moeten verhogingen van het A.O.W.-pensioen niet in mindering gebracht worden op de bijsteun ?", in:
Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 114
- Koningsbruggen, A. van
 "Gemeentelijke sociale zorg V. Toepassing van het verhaalsrecht", in:
Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 167-168
- Koningsbruggen, A. van
 "Gemeentelijke sociale zorg VI. Sociale voorzieningsregeling A en B. Sociaal-cultureel werk voor werklozen. Zelfstandigenregeling. Gehandicaptenregeling.", in:
Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 298-299 en 312
- Koningsbruggen, A. van
 "Gemeentelijke sociale zorg VII. De gemeentelijke overheid en het bejaardenprobleem", in:
Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 338-339
- Koningsbruggen, A. van
 "Gemeentelijke sociale zorg VIII. Beperking van het verhaalsrecht", in:
Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 350-351
- Kuip, W. van der
De Algemene Bijstandswet
 [Amsterdam], [1963]
 [Gestencild. Artikelsgewijze bespreking in de vorm van een samenvatting van de parlementaire geschiedenis van de wet]
- Mannoury, J.
 “Het begrip “voor werkzaamheden beschikbare tijd” met betrekking tot de kinderbijslag voor studerende kinderen”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 17 (1962), p. 310-313

Het recht op bijstand. Naar een beheerst proces bij de toekenning van bijstand. Onderzoekscommissie toepassing ABW

's-Gravenhage [Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid], 1993. 125 , [33] p.
[Onderzoek verricht in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voorzitter van de Commissie: A. van der Zwan]

Schell, J.L.M.

De algemene bijstandswet

Tilburg, 1995. 406 p.

Schoonderbeek, W.

De diaconie en de algemene bijstandswet

Utrecht [Generale Diaconale Raad der Nederlandse Hervormde Kerk], 1964. 24 p.

Schoonderbeek, W.

“Algemene Bijstandswet en sociale verzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 20 (1965), p. 324-328

Smit, O.G.H.M.

Het individualiseringsbeginsel in de Algemene Bijstandswet. Een analyse van de bestuurlijk-organisatorische omstandigheden waarbinnen aan het beginsel in de bestuurspraktijk inhoud wordt gegeven

's-Gravenhage, 1987. 239 p.

Valk, L.A. van der

Van pauperzorg tot bestaanszekerheid. Een onderzoek naar de ontwikkeling van de armenzorg in Nederland tegen de achtergrond van de overgang naar de Algemene Bijstandswet, 1912-1965

Amsterdam, 1986. 345 p.

Verhouding tussen de sociale verzekering, de complementaire arbeidsvoorzieningen en de algemene bijstandswet. Prae-advies ter behandeling in de algemene vergadering van 12 en 13 mei 1966 te Middelburg

[Leeuwarden] [DIVOSA], 1966. 71 p.

Vey, I.H. de

De algemene bijstandswet

Deventer, [1963]. 61 p.

Vos, J.G.

Recht hebben en recht krijgen. Een studie over beleidsvrijheid, niet-gebruik van rechten en verantwoord ambtelijk handelen

[Z.pl.], [1991]. 268 p.

Vries, C.W. de

“De bijstandsplicht tegenover onaangepasten”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 18 (1963), p. 329-331

Vries, C.W. de

“Het beroepsrecht in het ontwerp Algemene Bijstandswet”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 18 (1963), p. 247-253

[schrijver is emeritus-hoogleraar aan de Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam; bespreking van het beroepsrecht in omliggende landen; het wetsontwerp voorziet in een bezwaarschrift bij B&W gevolgd door een eventueel kroonberoep]

Wehrmeyer, O.H.

“Bevoegdheid tot het nemen van een beslissing op een aanvraag om bijstand”, in:
Sociale Zorg, 28 (1967), p. 21-25
+
reactie door H.J. Koerts, p. 257-265

Wiersema, E.
De bijstandswet. Uit zorg naar recht, met recht een zorg. Hoofdlijnen na 20 jaar jurisprudentie Algemene bijstandswet
's-Gravenhage, 1985. 128 p.

NN
"Algemene Bijstandswet belangrijk werkstuk", in:
Ruim Zicht, 12 (1963/64), p. 24-25

NN
"Hulp aan behoeftigen erkend als overheidsplicht", in:
Ruim Zicht, 12 (1963/64), p. 82-83 en 110-112
[positief oordeel over het wetsontwerp]

De Algemene Bijstandswet. Algemene beginselen, bestuurlijke aspecten, dienstverlening. Bestuurlijke oriënteringsbijeenkomsten 1964 [te Amersfoort] van het Instituut voor Bestuurswetenschappen
's-Gravenhage [Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 1965]. 100 p.

Armoede en recht, bestuurlijke vragen bij 10 jaar algemene bijstandswet en draagkrachtbijstand. Verslag van de algemene vergadering van 28 en 29 mei te Amsterdam
's-Gravenhage [DIVOSA], 1975. 36 p.

Beginselen en praktijk der Algemene bijstandswet
[Leeuwarden] [Vereniging van Directeuren van Overheidsorganen voor Sociale Arbeid], 1965. 101 p.
[Preadviezen]

Humanitas bijstand maatschappelijk werk. Een uitwerking van het door de verenigingsraad van Humanitas op 11 April 1964 bepaalde standpunt betreffende enkele aspecten van toepassing van de algemene bijstandswet en daarvan te verwachten consequenties voor het maatschappelijk werk
Amsterdam [De Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk Humanitas],
1965. 28 p.

Maatschappelijk werk(st)ers en de algemene bijstandswet. Rapport van een onderzoek uitgevoerd door het Instituut voor Toegepast Marktonderzoek Intomart te Hilversum in opdracht van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en Teleac
Den Haag, 1975, 208 p.

Uitvoering Algemene Bijstandswet
's-Gravenhage [Anti-Revolutionaire Partijstichting], [1967], 2de druk. 56 p.

Interimwet Invaliditeitsrentetrekkers (1962)

(Staatsblad 1962, nr. 534)

Uden, W. van
“Advies van de sociaal-economische raad over de bij intrekking van de invaliditeitswet te treffen overgangsregelingen” in:
Sociale Zorg, 23 (1961), p. 33-39

Uden, W. van
"Interim-regeling voor invaliditeitsrentetrekkingen", in:
Sociale Zorg, 24 (1962), p. 405-409

Wet Werkloosheidsvoorziening (1964)
(Staatsblad 1964, nr. 485)

Vooraf

Advies inzake het voorontwerp van een wet werkloosheidsvoorziening uitgebracht aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid [door de] Sociaal-Economische Raad
[s-Gravenhage], [1964]. 11 p.

Heering, A.H.
"De Wet Werkloosheidsvoorziening", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 20 (1965), p. 88 e.v.
[met voorgeschiedenis beginnend met het Kon. Nationaal Steuncomite in 1914; met overzicht van de geldende regelingen voor en na 1 januari 1965]

Teksten van wetten en wettelijke regelingen

Wet werkloosheidsvoorziening. Tekstuitgave met tekst van de uitvoeringsbesluiten en de tekst van de rijksgroepsregeling werkloze werknemers
[s-Gravenhage, 1974. 51 p.
[3de herziene druk, 1977. 57 p.]

Werkloosheidswet (wet van 9 sept. 1949, Stb. J 423), zoals deze is bekendgemaakt bij beschikking van de minister van Justitie a.i. van 14 aug. 1967 Stb. 421.
Wet werkloosheidsvoorziening (wet van 10 dec. 1964, Stb. 485) zoals deze nadien is gewijzigd, met besluiten ter uitvoering enz. door B. Mulder
Zwolle, 1969, 4de druk. 293 p.
[Nederlandse staatswetten, 71]

Literatuur

Advies inzake de invoering van een minimumdagloon in de werkloosheidswet en in de wet werkloosheidsvoorziening uitgebracht aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid [door de] Sociaal-Economische Raad
[s-Gravenhage], [1968]. 30 p.

Winkel, H.
"Een jaar W.W.V.", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 353-357

NN
"Sociale voorziening krijgt wettelijke basis. Goed werkstuk van minister Veldkamp", in:
Ruim Zicht, 13 (1964/65), nr. 11, p. 4
[Wet Werkloosheidsvoorziening]

Rijksgroepsregeling werkloze werknemers (1964)

Teksten

Wet werkloosheidsvoorziening. Tekstuitgave met tekst van de uitvoeringsbesluiten en de tekst van de rijksgroepsregeling werkloze werknemers
's-Gravenhage, 1974. 51 p.
[3de herziene druk, 1977. 57 p.]

Literatuur

Have, L.F.M. ten
Rijksgroepsregeling werkloze werknemers. Inventarisatie-onderzoek
Schiedam [Gemeentelijke Sociale Dienst], 1975. 95 p.

Korte samenvatting van de Algemene Bijstandswet en de Rijksgroepsregelingen samengesteld door het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, Directie Bijstandszaken in overleg met de Vereniging van Directeuren van Overheidsorganen voor Sociale Arbeid (DIVOSA)
's-Gravenhage, 1971. 45 p.

RWW-cliënten. Verslag van een dossier-onderzoek naar cliënten met een uitkering in het kader van de Rijksgroepsregeling werkloze werknemers bij de Gemeentelijke sociale dienst van Amsterdam
Amsterdam [Gemeentelijke sociale dienst], 1978

Fels, B. en F.M.F.
250 vragen en antwoorden inzake Algemene Bijstandswet en Rijksgroepsregelingen
Deventer, 1965. 87 p.

Liquidatiewet invaliditeitswetten (1964)

(Staatsblad 1964, nr. 488)

Gritter, H.
“Liquidatie- en overgangsrecht in verband met de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 22 (1967), p. 378-387

Santen, A.J. van
“Liquidatiewet invaliditeitswetten”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 20 (1965), p. 531-542

Uden, W.A. van
“Liquidatie van de invaliditeits- en ongevallenwetten in verband met de invoering van de arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:
Sociale Zorg, 28 (1967), p. 221-227

Yntema, L.
“De geschiedenis van een tekort (I.W. en O.W. 1919)”, in:
Sociaal maandblad Arbeid, 17 (1962), p. 477-485

[verklaring van het miljaantekort van het Invaliditeits- en Ouderdomsfonds en bespreking van de maatregelen genomen om aan de verplichtingen te kunnen voldoen]

Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering 1966

(Staatsblad 1966, nr. 84)

Vooraf

(in chronologische volgorde)

Schouwenburg, M.G.L. van

“Het risque professionnel”, in:

Sociaal Maandblad, 4 (1949), p. 216-226

[schrijver pleit voor een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid en overlijden met premiebijdragen van staat, werkgevers en werknemers]

Advies inzake de herziening van de invaliditeitsverzekering, uitgebracht aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid [door de] Sociaal-Economische Raad

's-Gravenhage, 1957. 114 p.

[Publikaties van de Sociaal-Economische Raad, 1957, nr. 1]

NN

"S.E.R.-rapport over belangrijke herziening Invaliditeitswet", in:

Ruim Zicht, 5 (1956/57), p. 276-278 en 294-295

Wester, J.

“De medische dienst voor de nieuwe invaliditeitsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 12 (1957), p. 284-292

[schrijver is voorzitter van de Nationale Gezondheidsraad; pleidooi voor een centrale dienst die los staat van de bedrijfsverenigingen; reactie op een SER-advies; tekst van de rede gehouden op 26 april voor een vergadering van de Vereniging van Raden van Arbeid]

Molenaar, A.N.

“Het S.E.R. - rapport over de invaliditeitsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 12 (1957), p. 357-363

Mertens, A.Th..L.M.

“De scheiding van medische behandeling en controle en het S.E.R.-advies inzake de herziening van de invaliditeitsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 12 (1957), p. 722-731

Jongh, J.

“Enkele vragen bij het advies tot herziening van de Invaliditeitswet”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 13 (1958), p. 155-158

[waarschuwing voor de problemen wanneer men gedeeltelijke invaliditeit wil gaan schatten]

Gentis, A.F.J.

“De organisatie van de sociaal-medische onderdelen van de toekomstige invaliditeitsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 13 (1958), p. 158-164

Steur, W.E.

“De medische dienst bij de uitvoering van de toekomstige invaliditeitswet”, in :

Sociaal Maandblad Arbeid, 13 (1958), p. 504-510

+

reactie van:

Gentis, A.F.J.

“Nogmaals de medische dienst der toekomstige invaliditeitswet”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 13(1958), p. 634-635

Danner, A.S.

“De medische dienst bij de uitvoering van de toekomstige invaliditeitswet” in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 14 (1959), p. 277-280

Halbertsma, L.P.

“Risico-overdracht en eigen beheer”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 14 (1959), p. 422-427

[schrijver is advocaat te Rotterdam; hij meent dat risico-overdracht en eigen beheer bij de nieuwe invaliditeitswet mogelijk moeten zijn; hij gaat hiermee in tegen een onderdeel van het SER-advies]

+

reactie door:

Korte, H. jr.

“Risico-overdracht en eigen beheer”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 14 (1959), p. 587-589

[schrijver is algemeen secretaris van het NVV]

Rhijn, A.A. van

“Veertig jaren Raden van Arbeid en Invaliditeitswet”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 14 (1959), p. 790-799

[tekst van een rede uitgesproken bij gelegenheid van het jubileum van de Raad van Arbeid in Utrecht; over de uitvoering van de nieuwe invaliditeitswet (= WAO) en de medische dienst]

Breslau, W.J.

“Wordt in Nederland de klok achteruit gezet?”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 543-549

[schrijver is medisch adviseur van de Sociale Verzekeringsbank en ageert tegen de plannen voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering en afschaffing van de ongevallenwetten]

NN

"Twee belangrijke adviezen", in:

Ruim Zicht, 9 (1960/61), p. 190-191, 202-206, 218-220, 251 en 253

[adviezen van de Sociaal-Economische Raad over intrekking van de Invaliditeitswet en een nieuwe arbeidsongeschiktheidsverzekering; advies van de Sociale Verzekeringsraad over de arbeidsongeschiktheidsverzekering]

Esveld, N.E.H. van

“Arbeitsongeschiktheidsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 15 (1960), p. 747-749

[commentaar op het advies van de Sociale Verzekeringsraad]

Epenhuysen, A.C. van

"Een nieuwe invaliditeitsverzekering", in:

Economisch-Statistische Berichten, 46 (1961), p. 226-230

[kritische kanttekeningen bij de rapporten over dit onderwerp van de Sociale Verzekeringsraad (1960) en de Sociaal-Economische Raad (1957)]

+

reactie door:

Versloot, H.

"Een nieuwe invaliditeitsverzekering", in:

Economisch-Statistische Berichten, 46 (1961), p. 695-697

+
naschrift door A.C. van Epenhuysen

Mertens, P.J.J.
Naar een wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering. Schema voor het algemeen ontwikkelingswerk in de K.A.B., 1961
Utrecht [Nederlandse Katholieke Arbeidersbeweging], [ca.1961]. 32 p.

Gentis, A.F.J.
“De organisatie van het medisch apparaat bij de uitvoering van de arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 16 (1961), p.117-121
[schrijver beveelt aan een gemeenschappelijk medisch apparaat voor alle bedrijfsverenigingen]

Breslau, W.J.
“Arbeitsongeschiktheidsverzekering”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 16 (1961), p. 177-180
[schrijver is medisch adviseur van de Sociale Verzekeringsbank; ageert tegen het wetsontwerp WAO]

Nepperus, F.L.
“Vooruit en achteruit”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 16 (1961), p. 181-184
[schrijver is referendaris bij de Sociale Verzekeringsbank; hij heeft bezwaren tegen het wetsontwerp WAO]

Brans, J.A.T.M.
“Problemen rond invoering en uitvoering van een arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 16 (1961), p. 257-273

Ark, L.J. van der
“Arbeitsongeschiktheidsverzekering van ondernemers in het midden- en kleinbedrijf”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 16 (1961), p. 469-475

Uden, W. van
“De komende arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:
Sociale Zorg, 23 (1961), p. 169-173
[bespreking van de adviezen van de Sociale Verzekeringsraad en de Sociaal-Economische Raad]

Vries, A.H. de
“De arbeidsongeschiktheidsverzekering en de vrijheid van de patiënt”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 17 (1962), p. 264-268

Smit, H.G.
“Over de mogelijkheden van invaliditeitsschattingen”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 17 (1962), p. 380-393

Folkerts, K.J.
“I.w., o.w. en z.w. op de helling”, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 17 (1962), p.463-476
[schrijver is medisch adviseur bij de Raad van Arbeid in Utrecht]

+
reactie door A.P.W. van Hofwegen, p. 768

Gentis, A.F.J., Holthuis, R. en Thissen, M.H.B.
“De wet op de arbeidsongeschiktheid en het ingrijpen in de medische behandeling”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 17 (1962), p. 617-623

Gritter, H.

“Het ontwerp van wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 18 (1963), p. 427-439

NN

“Wetsontwerp interimregeling invaliditeitsrentetrekkingen”, in:

Ruim Zicht, 12 (1963/64), p. 100-103

[positief oordeel over het wetsontwerp]

NN

“Wetsontwerp arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:

Ruim Zicht, 12 (1963/64), p. 6-8 en 22-24

[positief oordeel over het wetsontwerp]

Waslander, H.B.

“Over het ontwerp van wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 19 (1964), p. 242-255

Heusden, A.C.J.

“Kanttekeningen bij het ontwerp van wet arbeidsongeschiktheidsverzekering

Sociaal Maandblad Arbeid, 19 (1964), p. 256-261

Clausing, P.

“Aansprakelijkheid van werkgever en derden, in het bijzonder tegenover de ongevalsgetroffene, in de ongevallenwet 1921 en in het ontwerp wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 19 (1964), p. 406-421

Carras, J.A.

“Nog enkele kanttekeningen bij het ontwerp van wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 19 (1964), p. 552-557

Leede, L.J.M. de

“Het regresrecht van de risicodragers krachtens het wetsontwerp arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 20 (1965), p.38-45

Pas, J.H.R. van der

Validiteitsschattingen

Assen, z.j. 220 p.

[bespreking door A.C. Drogendijk in *Sociaal Maandblad Arbeid*, 20 (1965), p. 68-70]

Heusden, A.C.J. van

“Voor een toegankelijker invaliditeitsvoorziening”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 20 (1965), p. 526-530

Gentis, A.F.J.

“De plaats van de arts in de sociale verzekering in Engeland”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 20 (1965), p. 596-604

Mens, arbeid en wet. Een beschouwing over het ontwerp van wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering

Utrecht, 1965. 55 p.

Esveld, N.E.H. van
"Een nieuwe rechtsgrond der sociale verzekering ?", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 215-221
[naar aanleiding van een discussie tussen minister Veldkamp en de Eerste Kamer en de plannen van de minister voor een volksverzekering tegen arbeidsongeschiktheid]
+
discussie met Veldkamp, in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 422-427
+
reactie door:
Duchemin, J.G.
"Sociale verzekering en rechtsgrond", in:
Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 735-736

Kaan, A.
"Sociaal-wetenschappelijk onderzoek en gemeentelijke sociale dienst", in:
Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, 19 (1965), p. 54-57
[schrijver is directeur van de Gemeentelijke Sociale Dienst te Amsterdam]

NN
"Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering door Tweede Kamer aanvaard", in:
Ruim Zicht, 14 (1965/66), nr. 9, p. 11

NN
"S.E.R.-advies verplichte verzekering tegen arbeidsongeschiktheid niet-loontrekkenden", in:
Ruim Zicht, 14 (1965/66), nr. 20, p. 5
[negatief advies van de Sociaal Economische Raad]

NN
"Bij invoering nieuwe wet. Oorzaak arbeidsongeschiktheid niet meer belangrijk", in:
Ruim Zicht, 15 (1966/67), nr. 24, p. 4

Tekstenvan wetten en wettelijke regelingen

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering. Wet van 18 febr. 1966, Stb. 84, inzake een arbeidsongeschiktheidsverzekering, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd. Wet overgangsregeling arbeidsongeschiktheidsverzekering. Wet van 2 febr. 1967, Stb. 102, houdende overgangsregeling arbeidsongeschiktheidsverzekering, zoals deze wet sindsdien is gewijzigd, met aantekeningen en uitvoeringsbesluiten e.d. door A.J. van Santen
Zwolle, 1968. 215 p.
[Nederlandse Staatswetten, ed. Schuurman & Jordens, nr. 162]

Tekst der wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (wet van 18 februari 1966 staatsblad 674) en van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (wet van 11 december 1975 staatsblad 674). Met aantekeningen aan de officiële stukken ontleend alsmede de bij deze wetten behorende koninklijke besluiten, ministeriele beschikkingen enz.
Zoetermeer [SVR], 1969 -...
[Losbladige uitgave in 6 banden]

Adviezen en rapporten

Advies inzake een arbeidsongeschiktheidsverzekering uitgebracht aan de Minister en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid [door de] Sociale Verzekeringsraad ['s-Gravenhage], [1960]. 118 p.

Advies over een arbeidsongeschiktheidsverzekering uitgebracht aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid ['s-Gravenhage [Sociaal-Economische Raad], 1960. 16 p.

Advies betreffende enige medische aspecten van een arbeidsongeschiktheidsverzekering [samengesteld door een commissie onder voorzitterschap van J. Wester] ['s-Gravenhage [Centrale Raad voor de Volksgezondheid], 1962

Rapport inzake de uitvoering van de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering [van de] Sociale Verzekeringsraad ['s-Gravenhage [Sociale Verzekeringsraad], 1974. 52 p.

Literatuur

Briédé, J.W.

De W.A.O. in ... en uit? Een behandeling van de belangrijkste artikelen uit de wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering en een overzicht van de toepassing daarvan in de praktijk Scheveningen, 1979. 56 p.

Herweijer, M.

Evaluaties van beleidsevaluatie en de arbeidsongeschiktheidsverzekering Deventer, 1985. 160 p.

Hibbeln, J.G., en W. Velema

Het WAO-debacle. De fatale missers van wettenmakers en uitvoerders Utrecht, 1993. 239 p.

Horst, P. ter, en W. Köhler

Een Hollands complot. De WAO en de arbeidscultuur Rotterdam, 1991. 59 p.

Jong, J.R. de, en P.J. Vos

Het WAO-debat. De centrale regelingen en de praktijk in de bedrijven Amsterdam, 1994. 104 p.

Leede, L.J.M. de

“Weigering van uitkering krachtens de Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering”, in: *Sociaal Maandblad Arbeid*, 21 (1966), p. 621-631

Mannoury, J.

“Problemen van de invaliditeitsschatting van zelfstandigen”, in: *Sociaal Maandblad Arbeid*, 21 (1966), p. 771-775

Otten, H.

Arbeidsongeschiktheid Deventer, 1986. 139 p.

Sijses, G.P.

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering Deventer, 1965. 130 p.

[bespreking door S.P. Fluitsma in het Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk , 20 (1966), p. 300-301]

Veldkamp, G.M.J.

“De sociale positie der zelfstandigen”, in:

Sociaal Maandblad Arbeid, 21 (1966), p. 465-479

[over de wenselijkheid van een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandige ondernemers]

WAO: balans en perspectief. Een bundel opstellen aangeboden aan A.G. Mater bij zijn afscheid als directeur van de Gemeenschappelijke Medische Dienst

[Amsterdam], [1974]. 286 p.

De WAO in de sociale verzekering

Den Haag [Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid], 1967. 24 p.

